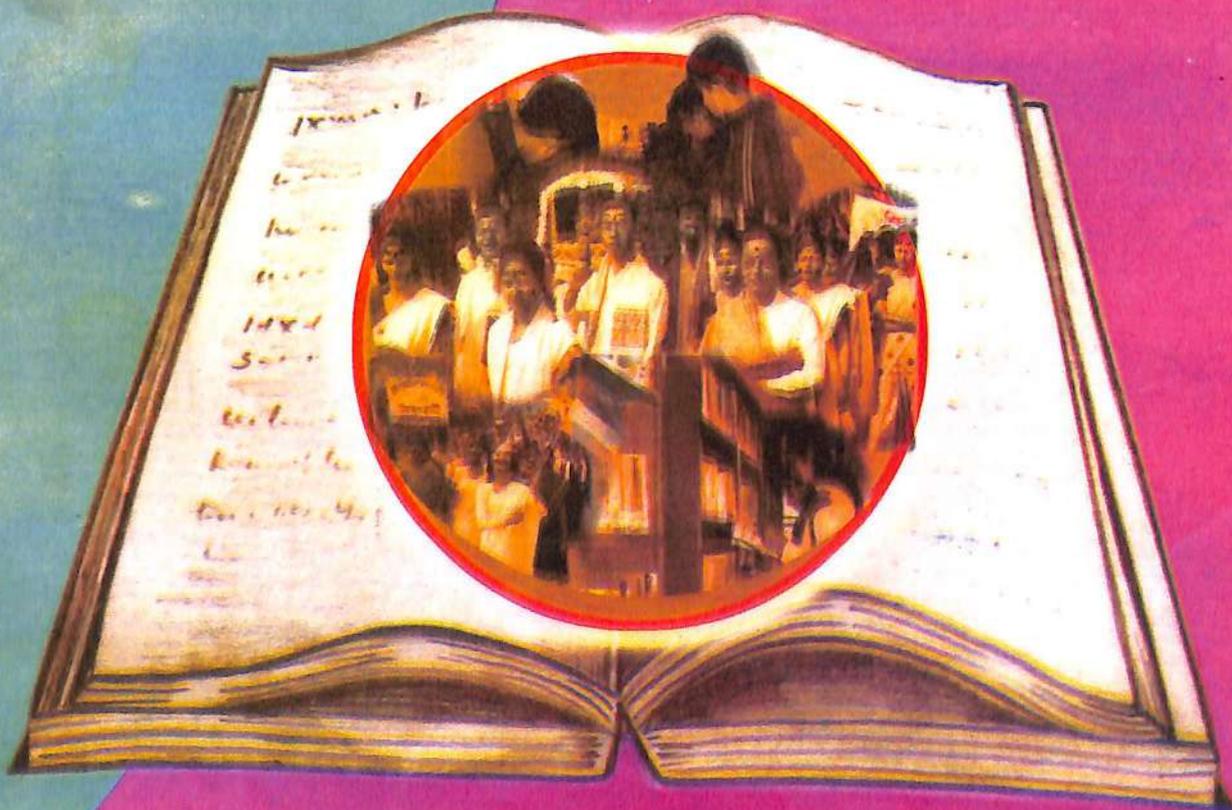

বর্গ চিহ্নান

পঞ্চদশ সংখ্যা
২০০৩-২০০৪

সম্পাদক
কল্পন জ্যোতি তামুলী

উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী

নগ'চিয়ান

ছাত্ৰ একতা সভাৰ বছৰেকীয়া প্ৰকাশ

পঞ্চদশ সংখ্যা

ইং ২০০৩-২০০৪ বৰ্ষ

সম্পাদক

শ্ৰী কঙ্কনজ্যোতি তামুলী

সম্পাদনা সমিতি

- সভাপতি : হাচমত আলী, উপাধ্যক্ষ
- শিক্ষক তত্ত্বাবধায়ক : শ্রীযুত যতীন্দ্র চৌধুরী
- শিক্ষক সদস্য : শ্রীযুত তপন শর্মা
- শ্রীযুতা বনিমা তালুকদার
- শ্রী তাৰিণী কান্ত হালৈ
- শ্রীযুতা সুজাতা ডেউৰী
- শ্রী ডেনিছ ৰাভা
- ছাত্র-ছাত্রী সদস্য : শ্রী চন্দন কাকতি (সাধাৰণ সম্পাদক)
- শ্রী মৌচম কাকতি (উপঃ সভাপতি)
- শ্রী মৃদুল বৈশ্য (সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক)
- শ্রী নবজ্যোতি ভট্টাচার্য্য
- শ্রী ধীৰাজ জ্যোতি শর্মা
- সম্পাদক : শ্রী কঙ্কনজ্যোতি তামুলী
- বেটুপাত : শ্রী নিকপম দাস

G. N. Talukdar, M.Sc., D.Phil
Vice-Chancellor

Ph: 0361-2570412(O)
2570408(R)
Fax: 0361-2570133
E-mail: gntalukdar@yahoo.com
GAUHATI UNIVERSITY
Gopinath Bardoloi Nagar
Guwahati - 781 014
Assam : India

MESSAGE

It gives me immense pleasure to know that North Gauhati College is going to publish the 15th issue of its Journal "Nagaucian" shortly. A Journal is like a mirror through which the aims and objectives of an organization is reflected. I hope, the writers of this Journal will endeavour to focus on the academic activities of the North Gauhati College which will encourage the upcoming students.

I take the opportunity to convey my best wishes to the members of the Organizing Committee, students and all concerned.

(G. N. Talukdar)

Date : 19.10.2005

যতীন চন্দ্ৰ দাসৰ সোঁৱৰণত

টিকেদ্ৰজিৎ শৰ্মা
প্ৰবক্তা, নৃত্য বিভাগ

১৬ জানুৱাৰী, ২০০৫। ৰাতি প্ৰায় ৮ বাজি ২০ মিনিটত ফোনটো বাজি উঠিল। কাণত ৰিচিভাৰটো লগাই লৈ “হেল্ল” বুলি কোৱাত নাৰী কণ্ঠস্বৰত শুনা গ’ল “ভাগ্যে তোমাক পালো। সন্ধ্যা, ছপেশ, যতীন, প্ৰভাত সকলোলৈ ফোন কৰিলো- কাকো নাপালো। তোমাকো নাপাম বুলিয়েই ভাবিছিলো”, মীৰা বাইদেউৰ কণ্ঠস্বৰ। পুনৰ ক’লে-“টিকেন এটা বেয়া খবৰ আছে।” মোৰ মাত সৰু হৈ গ’ল-গহীন ভাবেই ক’লো “কওঁকছোন বাইদেউ, “কি হ’ল?” আমাৰ যতীন ঢুকাল নহয়- আজি ৰাতিপূৰা - মই গমেই নাপাও জানা তাৰ যে অসুখ হৈছিল?”

যতীন - মানে যতীন চন্দ্ৰ দাস। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ চতুৰ্থবৰ্গৰ কৰ্মচাৰী। একালৰ মোৰ সহপাঠী। আউনী-আটী কমলদেৱৰ ইনষ্টিটিউচনত (বৰ্তমান আউনী-আটী কমলদেৱৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়) কেইটিমান বছৰ একেলগে পঢ়িছিলো। কিন্তু পঢ়া শুনাৰ আশানুৰূপ ফল নোপোৱাত অষ্টম শ্ৰেণীতে যতীনে পঢ়া সামৰণি মাৰে। আৰু ১৯৭০ চনত স্থানীয় উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ত চতুৰ্থবৰ্গৰ কৰ্মচাৰী হিচাবে কৰ্মজীৱনৰ পাতনি মেলে।

মীৰা বাইদেৱে কোৱাৰ দৰে মহাবিদ্যালয়খনৰ প্ৰায়বোৰ শিক্ষক-কৰ্মচাৰীয়েই যতীনক “আমাৰ” বুলিয়েই কৈছিল, কিয়নো যতীন আছিল প্ৰতিজন শিক্ষক-কৰ্মচাৰীৰে অতি মৰমৰ আৰু অতি বিশ্বাসযোগ্য। প্ৰতিজন ব্যক্তিৰ মৰম বুটলিবলৈ যতীন সক্ষম হৈছিল একমাত্ৰ মহাবিদ্যালয়খন তথা নিজ কৰ্তব্যৰ প্ৰতি থকা দায়বদ্ধতা আৰু সততাৰ বাবে। কৰ্তব্যবোধ আৰু কৰ্মনিষ্ঠা আছিল যতীনৰ বিশেষ গুণ। মহাবিদ্যালয়খনৰ কাৰ্যালয়টোত ক’ত কি আছে যতীনৰ মুখস্থ। যতীন নহ’লে বস্ত্ৰবোৰ বিছাৰি পোৱা অতি কষ্টসাধ্য। সেয়ে প্ৰতিটো দায়িত্বপূৰ্ণ কামৰ বাবেই প্ৰথমেই বিছৰা হৈছিল যতীনক। যাৰফলত যতীন আছিল মহাবিদ্যালয়খনৰ বাবে অবিচ্ছেদ্য অংগ।

কাৰ্যালয়ৰ গোপনীয়তা ৰক্ষা কৰাত যতীন আছিল অতি পাকৈত কাৰণ স্বল্পভাষিতা আছিল যতীনৰ আন এক গুণ। পৰীক্ষা সম্পৰ্কীয় কামকাজত সেয়ে যতীনৰ স্থান আছিল নিগাজী। আনকি প্ৰশ্নকাকতসমূহো ফটোষ্টেট কৰিবলৈ দিয়া হৈছিল যতীনক। তাৰবাবে যতীনক ফটোষ্টেট মেচিন চলাবলৈকো শিকাই লোৱা হৈছিল।

যতীন চন্দ্ৰ দাসৰ জন্ম হৈছিল ১৯৫২ চনত উত্তৰ গুৱাহাটীৰ বজাৰদুৱাৰ অঞ্চলত। তেওঁৰ পিতৃ আছিল স্বৰ্গীয় কামিনী দাস আৰু মাতৃ শ্ৰীমতী গোলাপী দাস। আনন্দৰাম উচ্চ বুনীয়াদী বিদ্যালয়ৰ পৰা প্ৰাথমিক শিক্ষা সাং কৰি যতীন চন্দ্ৰ দাসে আউনী আটী কমলদেৱৰ ইনষ্টিটিউচনত চতুৰ্থ শ্ৰেণীত নামভৰ্তি কৰে। পিচে বিভিন্ন কাৰণত অষ্টম শ্ৰেণীতে শিক্ষাৰ সমাপ্তি ঘটায় ১৯৬৯ চনত। তাৰ পিচতেই ১৯৭০ চনত মাত্ৰ ৫০ টকা বেতনৰ বিনিময়ত উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ত চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী হিচাবে কৰ্মজীৱন আৰম্ভ কৰে। অৱশ্যে ১৯৭৩ চনৰ পৰা চাকৰি নিয়মীয়া হয় আৰু চৰকাৰী হাৰত বেতন পাবলৈ ধৰে। ১৯৮৪ চনত কুৰুৱাৰ শ্ৰীমাধৱী দাসৰ লগত বিবাহ-পাশত আবদ্ধ হৈ পিচলৈ যতীনে পিতৃভেটি এৰি মহাবিদ্যালয়ৰ নিচেই কাষৰ মধুপুৰত নিজ বাসগৃহ তৈয়াৰ কৰি সংসাৰৰ পাতনি মেলে। ডেৰ কুৰিৰো অধিক বছৰ নিষ্ঠা সহকাৰে মহাবিদ্যালয়খনলৈ সেৱা আগবঢ়াই হঠাৎ এসপ্তাহৰ বাবে ৰুগীয়াপাটিত পৰি, যোৱা ১৬ জানুৱাৰীৰ দিনা নিচেই পুৱাতে শেষ নিশ্বাস ত্যাগ কৰে। যদিও কোনো কাৰো বাবে অবিচ্ছেদ্য নহয় তথাপি যতীনৰ অকাল মৃত্যু উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ৰ বাবে নিশ্চয় এক অপূৰণীয় ক্ষতি। মৃত্যুৰ সময়ত যতীন চন্দ্ৰ দাসে সহধৰ্মিনী মাধৱী দাসৰ লগতে দুটি পুত্ৰ আৰু এটি কন্যা সন্তান এৰি থৈ যায়।

যতীনৰ মৃত্যুৰ বাতৰি পাই এজন বন্ধুৱে হুমুনিয়াহ কাঢ়ি কৈছিল “কৰ্তব্যৰত কলেজ কৰ্মচাৰী ঢুকালে বৰ দুখ লাগে।”

কিয় ? অকল কলেজ কৰ্মচাৰী ঢুকালেহে কিয় দুখ লাগে?

থতমত খাই বন্ধুজনে উত্তৰ দিলে “নহয়, আপোনালোকৰটো পেঞ্চনাদি একো নাই, গ্ৰেছুইটিও সামান্যহে। সেয়ে কৰ্মচাৰীজনৰ মৃত্যু মানে পৰিয়ালটোৰো আছকাল।”

মনতে ভাবিলো বন্ধুজনৰ নিচিনাকৈ দিশপুৰৰ বৰমুৰীয়াসকলোৰো যদি সুমতি হ’লহেতেন!!

যতীনৰ আত্মাই চিৰশান্তি লভক।

HASMAT ALI
PRINCIPAL IN-CHARGE (01-12-03 TO 15-09-04)

DR. SARBANANDA DAS
PRESENT PRINCIPAL OF NORTH GAUHATI COLLEGE

সম্পাদকীয়

সম্পাদকীয় লিখনৰ প্ৰাৰম্ভণিতে জন্মবলিদানৰে সি মকলে স্বদেশ তথা স্বজাতিৰ হকে জন্মহুতি দিছে সেই মকলৰীৰ স্বহীৰ্দলে মোৰ অশ্ৰুসিক্ত শ্ৰদ্ধা নিবেদিত্ব লগতে তেওঁলোকৰ বিদহী জাত্মৰ চিৰ শান্তিৰ বাবে ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা কৰিছো। এই হেগতে মই সেই মকল প্ৰাতঃসৰণীয় মহা মনিসীলৈ নিবেদিত্ব মোৰ অশ্ৰুসিক্ত অশ্লি তথা গভীৰ শ্ৰদ্ধা মিমকলে নিজৰ অশাস্তধীমা প্ৰচেষ্টাৰে উত্তৰ জ্ঞাহাৰ্ণী মহাবিদ্যালয়ক এক জ্ঞান জন্মৰ পুণ্যতীৰ বাপে প্ৰতিষ্ঠিত কৰিলে। লগতে মিমকলৰ স্বাৰ্থশূন্য তথা জাতৰিকতাপূৰ্ণ মহাম্ম মহামোণিতাত উত্তৰ জ্ঞাহাৰ্ণী মহাবিদ্যালয়ৰ ২০০৩-২০০৪ বৰ্ষৰ জালোচনী সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি দামিত পালনৰ সুযোগ দিলে সেইবিনাক স্বৰ্গ-স্বৰ্গী লৈ মোৰ জাতৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

কাম্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিলেই মনত বাক্তি লিখিলো স্বৰ্গ-স্বৰ্গীক মোহিত্য বিস্মত উৎসাহিত কৰাম সুনি। সেই মনোভাৰ লৈ সাধ্যানুসাৰে চেষ্টা কৰিছিলো। কিন্তু আমি কিমান মকলতাৰে দামিত পালন কৰিব পাৰিলো বা লেৰাৰিলো তাৰ বিচাৰ আপোনা লোকৰ হাতত জ্ঞাপন কৰিলো।

মহাবিদ্যালয়ৰ জালোচনী "নগৰ চিয়ান"খন উচ্চ মানদণ্ডেৰে প্ৰকাশ কৰি মোহিত্য অনুৰাগী স্বৰ্গ-স্বৰ্গীৰ লিখনি সমূহৰ বিকাশ ঘটাই নতুন তৰপৰ দেখুৱাটোৱেই আছিল আমাৰ মূল লক্ষ্য। শিৰোৰ কৰাত মানুহে মূল্য দিমে; শিৰোৰ গুণ য় হোশন মতুৰে জামত কৰে, শিৰোৰ কীৰ্তিৰ বাবে হোঁসৰ অনুজ্ঞ কৰে সেইবোৰ সমাজবদ্ধ মানুহৰ সৃষ্টি। মধ্য মানুহৰ বাবে মোহিত্যও তেনে এবিধ মানসীয় সৃষ্টি।

কেবল লিখকে মোহিত্য গঢ়ি লোতালে। তেৰব: আৰু পাঠকৰ ঘনিষ্ঠ সম্পৰ্কতহে মোহিত্যই জীৱন পায়। পাঠকে কেবল মোহিত্যত বস উপাযোগ নকৰে, তাৰ বিস্মে জালোচনা কৰিও জানন্দ পায়। অৰ্থাৎ মোহিত্য সৃষ্টি আৰু মোহিত্য জধ্যমন এই দুয়ো ক্ষেত্ৰতে সামাজিক জাদন-প্ৰাদন জতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। এখন সমাজত মিমানে বোলগ বোলগ ধৰণেৰ মতামত, দৃষ্টিভঙ্গী আৰু প্ৰভৃতিৰ মানুহ থাকে, সেইখন সমাজৰ ব্যক্তিও মিমানে সমাজ আৰু সাজহ হয়। তাৰ মোহিত্যও তেনে বিচিত্ৰ আৰু সমৃদ্ধ হয়।

মোহিত্য সমাজৰ দাপাগ স্বৰূপ। সমাজৰ বিভিন্ন ক্ৰীড়া প্ৰতিক্ৰিয়া, জাগৰ, অনুষ্ঠান, তাৰ অনুভূতি জাদি মোহিত্যৰ বিস্ম। সুদ্ধ, বিঘ্ন, প্ৰেম-প্ৰণয়, জ্ঞান-মৃত্যু, জাশা-নিৰাশা, সোপানৰ মোহ আৰু দিঠকৰ

পৰীক্ষা সৃষ্টিৰ জ্ঞানৰ জন্ম আৰু মন্যাসৰ বৈৰাগ্য এই একলোবোৰেই সাহিত্যৰ মনন।

কিতাপ এখন ষড়্ভিিকি মিশ্ৰণেদি এজন মানুহে মনন পৃথিীখন চাব পাৰে। কিতাপ হ'ল জ্ঞানৰ মহান ভাণ্ডাৰ। এজন ব্যক্তিৰ বিপদৰ বন্ধু হৈছে কিতাপ। ঠিক তেনেদৰে মহাবিদ্যালয়ৰ জালোচনী এখনে পঢ়ুই মনাজক একলো দিশৰ বিষয়ে মন্যক জ্ঞান দিয়াৰ উপৰিও মহাবিদ্যালয় এখনৰ লেখক লেখিকাৰ মুস্ত জ্ঞান প্ৰকাশ কৰাৰ প্ৰধান পৰ। লিখক লিখিকাই লিখনিত সাহসেৰে মন ব্যক্তি মনত মুস্ত হৈ থকা ভাৱাৰ লিখি প্ৰকাশ কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰিব পাৰে। "Reading maketh a fullman" স্বনামধন্য ইংৰাজী লেখক বেকনে কৈছিল, পঢ়াৰ জগ্ৰাসে লিখনিৰ সৃষ্টি কৰে আৰু তাৰ ফলত জন্ম হয় একো একোজন শিক্ষিত, বুদ্ধিজীৱি বা একোজন পূৰ্ণাঙ্গ মানুহ। গতিকে আমাৰ জালোচনীখনে স্বৰ-স্বাৰীক এই দুয়োটা দিশত জনপ হলেও মহাস কৰিব বুলি আশা কৰিছো।

মিসকল স্বৰ-স্বাৰীৰ গল্প, প্ৰবন্ধ কবিতা আদি উচ্চ মানদণ্ডৰ লোহেৰাৰ বাবে জালোচনীত প্ৰকাশ কৰিব পৰা নগল তেওঁলোক মোৰ এটা বিশেষ অনুৰোধ মে তেওঁলোকে হ'তাহ নহৈ ভৱিষ্ণুতৰ নগ চিমানলৈ উচ্চ মানদণ্ডৰ লিখনি লিখাৰ প্ৰয়াস কৰে মন।

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ: নগ চিমানখন প্ৰকাশ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত অৰিহণা সোণালী মনুহ লেখক লেখিকাৰ লৈ মোৰ জাতৰিক মৰম আৰু শ্ৰদ্ধা নিবেদিয়ে। ইয়াৰ উপৰিও 'নগ চিমানখন' প্ৰকাশ কৰাত বিভিন্ন দিহ পৰামৰ্শ তথা একলো কালৰ পৰা মহাস কৰা জধ্যাপক জধ্যাপিকা লৈ মোৰ জাতৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো আৰু 'নগ চিমানখন' প্ৰকাশ কৰাত মোক মহাস মহামোহিতা কৰা বন্ধু-বান্ধবীমকললৈ মোৰ জাতৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো।

বিশেষ কৃতজ্ঞতা: " জালোচনী ওলাবলৈ বা জালোচনী কেতিয়া ওলাব" বুলি বাটে বাটে আমাক মুখি মুখি ব্যতিব্যস্ত কৰা সেইমকল মেচেতন স্বৰ-স্বাৰীলৈ।

মোর্দে শেষত উত্তৰ জ্ৰাহাণী মহাবিদ্যালয়ৰ জধ্যাপক জধ্যাপিকা স্বৰ-স্বাৰী, বন্ধু-বান্ধবীমকলৰ ওচৰত জ্ঞানিত কৰা তুলন ক্ৰণী মনুহৰ বাবে ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা বিচাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ ভৱিষ্ণুত উত্তৰ কামনাৰে মাৰিছিলো।

"জন্মত উত্তৰ জ্ৰাহাণী মহাবিদ্যালয়"
 "জন্মত উত্তৰ জ্ৰাহাণী মহাবিদ্যালয় স্বৰ একতা মতা"
 ধন্যবাদেৰে-

কঙ্কণজ্যোতি তামুলী
 আলোচনী সম্পাদক

সূচীপত্ৰ

চিত্তশিল্প

- ◆ বুৰঞ্জী অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু ইয়াৰ ভৱিষ্যত / অজিত ডেকা
- ◆ বঘুনাথ চৌধাৰীৰ কবিতাত প্ৰকৃতি প্ৰীতি / শিখা কাকতি
- ◆ ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ আন এটা অৰ্থ সমভাৱ আৰু মানব প্ৰেম / সংগীতা বেজবৰুৱা
- ◆ অশ্বক্ৰান্ত দেৱালয়ত এভূমুকি / অনামিকা বড়া
- ◆ অসমৰ অৱ্যবহাত মানব সম্পদ আৰু প্ৰচলিত শিক্ষা ব্যৱস্থা / উৎপল বঞ্জন মেধি
- ◆ আইনষ্টাইনৰ আপেক্ষিকতাবাদ / দেবজিৎ দাস
- ◆ স্বাধীনোত্তৰ কালত অসমৰ স্ত্ৰী শিক্ষা / জোনমণি ভৰালী
- ◆ প্ৰকৃতি আৰু মানব / প্ৰাঞ্জল কাকতি
- ◆ প্ৰেমেই সেৱা আৰু সেৱাই শান্তি / ময়ূৰী বৰুৱা
- ◆ কালজয়ী শিল্পী মাইকেল এঞ্জেলো / ভাৰতী দাস
- ◆ যুক্তিশক্তি জাগ্ৰত ৰূপ প্ৰদানৰ লক্ষ্যৰে / নবজিত বড়া
- ◆ ডাইনোচৰ / ৰাজেশ চেতীয়া
- ◆ যৌৱনৰ পিচল বাটত বিশেষকৈ আমাৰ ক্ষেত্ৰত / প্ৰাঞ্জল বৰুৱা

কথাশিল্প

- ◆ এটি চৰিত্ৰৰ সৈতে একাত্মতা / বনিমা তালুকদাৰ
- ◆ শেষ উপহাৰ / চন্দনা বড়ো
- ◆ জীৱন / হিমাঙ্কী ডেকা
- ◆ দুঃস্বপ্ন / লক্ষী দাস
- ◆ মা / বিমবীম গোস্বামী
- ◆ প্ৰেম / ৰাজীৱ দেউৰী
- ◆ কথাত কটা যায় কথাত বঁটা পায় / জোনালী কলিতা
- ◆ 'নাক'ৰ পৰিদৰ্শনৰ প্ৰস্তুতি : এটি টোকা/হাচমত আলী

কবি শিল্প

- ◆ ফুলৰ কুকী আৰু উদ্ভিদ / নলিন চন্দ্ৰ বৰা
- ◆ স্বাধীনতা এই পথেৰে বহুদূৰ / গোবিন্দ দাস
- ◆ বেদনা / নিপু দাস
- ◆ মাইনাছ পইন্ট / মিতাছা বৰুৱা

◆ শিশুৰ সংগ্ৰাম / নিলাক্ষী শৰ্মা	৫০
◆ জীৱন / আদিত্য ভূঞা	৫১
◆ নিষ্ঠুৰ হৃদয় / পংকজ নাথ	৫১
◆ কম্পিউটাৰ / নিপামণি শইকীয়া	৫১
◆ মানৱতাৰ সন্ধানত / চিন্তা শৰ্মা	৫২
◆ কামনা / টিংকু বৰ্মন	৫২
◆ এটি দুখে ভৰা আবেলিত / কঙ্কনজ্যোতি তামুলী	৫২
◆ আত্মজাহ / নয়ন বৰগোহাই	৫৩
◆ মোৰ জীৱন / জুলি বৰুৱা	৫৩
◆ বিবাদ / কববী ডেকা	৫৩
◆ পৰীক্ষা / ৰূপাক্ষৰ দাস	৫৪
◆ জীৱন মধুৰ মধুৰ হ'ল / ময়ূৰী বৰুৱা	৫৪
◆ আহুন / হিমাক্ষী চৌধুৰী	৫৫
◆ সেই পুৰণি আলিটো / গিৰীণ নাথ	৫৫
◆ দুচকুত তোমাৰ অমৃত স্পন্দ / ধীৰাজ কাকতি	৫৬
◆ ধেমাজিত বোমা বিস্ফোৰণ / ধনবৰ কলিতা	৫৬
◆ তুমি কোন ? / সুদেষ্ণা চৌধুৰী	৫৭
◆ মোৰ জীৱনৰ জয়গান / পাপৰী বৰগোহাই	৫৮
◆ সংকল্প / হিমাক্ষী ডেকা	৫৮
◆ মোৰ প্ৰেমৰ চকুলো / প্ৰণিতা শইকীয়া	৫৯
◆ ধুমুহা / পিংকী দাস	৬০

English Section

◆ Teaching	
◆ A Profession of my choice / Dr. Sarbananda Das	61
◆ Relevance of Gandhi / Anupam Thakuria	62
◆ Library Automation / Ramakanta Baruah	64
◆ NAAC / Hasmat Ali	66
◆ The Computer / Digbijoy Hazarika	70
◆ Do you Know ? / Rajib Dewry	71
◆ Tomorrow is a new Day / Aditya Bhuyan	72

বিভাগীয় সম্পাদকৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন

চিন্তাশিল্প

বুৰঞ্জী অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু ইয়াৰ ভৱিষ্যত

অজিত চন্দ্ৰ ডেকা

বুৰঞ্জী বিভাগ

বুৰঞ্জী কেৱল অতীতৰ যুদ্ধ-বিগ্ৰহ, কটা-মৰা বা ৰজা মহাৰজা আৰু তেওঁলোকৰ চন তাৰিখৰ তালিকা নহয়। নাইবা পৰম্পৰাগতভাবে কৈ অহা ই “মুৰখৰ ভড়ালও নহয়। (বুৰঞ্জী-বু-মুৰখ-‘ৰণ’ জনোৱা জী-ভড়াল। অৰ্থাৎ নজনা কথা জনোৱা বা জনাৰ ভড়াল)। বুৰঞ্জী হৈছে অতীত বিশ্লেষণৰ যোগে ভৱিষ্যতলৈ দৃষ্টিপাত, ভৱিষ্য দৰ্শন আৰু কৰ্মপন্থা নিৰ্দ্ধাৰণৰ অপৰিহাৰ্য্য উপায়। নিজৰ অঞ্চল বা দেশৰ ইতিহাসৰ প্ৰাথমিক জ্ঞান অবিহনে এজন পূৰ্ণ মানুহহোৱাটো প্ৰায় অসম্ভৱ। নিজৰ পূৰ্ব-পুৰুষ সকলে কোন বাটে খোজ দিছিল তাক যদি সঠিকভাৱে জনা নাযায়, তেতিয়াহলে বৰ্তমানক পুৰুষৰ খোজ থৰক-বৰক হোৱাৰ সম্ভাৱনা অধিক। বৰ্তমান অতীতৰ সবলবৈধিক প্ৰতিফলন নহয় যদিও, বৰ্তমানক অতীতে ই বাট দেখুৱায়। অতীতৰ ঘটনাৰাজিৰ বিশ্লেষণে বৰ্তমানক মহীয়ান কৰি তোলে। সেয়ে বৰ্তমানৰ প্ৰয়োজনত অতীতক জুকিয়াই চোৱাটো অতি প্ৰয়োজন। অতীতৰ শিক্ষাৰ ভেটিত বৰ্তমানক নিৰ্মোহভাবে বিচাৰ-বিশ্লেষণ কৰি সত্য অন্বেষণৰ প্ৰয়াসকে ইতিহাস চেতনা বোলে। ইতিহাস চেতনাই ব্যক্তিৰ দেশপ্ৰেম গভীৰ কৰি তোলে। নিজ অঞ্চল বা দেশৰ ঐতিহাসিক জ্ঞান হৈছে নিজৰ ভৰিৰ তলৰ মাটি, ভৰিৰ খোপনি। এই জ্ঞান বা ধাৰণা অবিহনে কোনো লোকেই নিজকে জাতীয় গৌৰৱবোধ, মৰ্যদাবোধ আৰু আত্মসন্মানবোধ থকা ব্যক্তি বুলি ভাবিব নোৱাৰে। ইয়াৰ বিপৰীতে যি জাতিৰ বা অঞ্চলৰ ইতিহাস চেতনা তীব্ৰ সেই ঠাই বা জাতিৰ বিকাশৰ গতিও হয় অতি তীব্ৰ। ইয়াৰ মাজত বুৰঞ্জী অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা অনুভৱ কৰা হয়। অতীতৰ বস্তুনিষ্ঠ অধ্যয়নৰ পৰা লোৱা শিক্ষাই নতুনকৈ উঠি অহা নেতৃত্বই কি কৰা উচিত আৰু কি কৰা অনুচিত তাৰ সঠিক সংকেত দিয়ে। নতুন নেতৃত্বই এই শিক্ষা লব নে নলয় সি সম্পূৰ্ণ নিৰ্ভৰ কৰে সেই নেতৃত্বৰ ঐতিহাসিক জ্ঞানৰ বস্তুনিষ্ঠ আহৰণ আৰু ক্ষুদ্ৰ ব্যক্তিগত বা গোষ্ঠীগত স্বাৰ্থক পৰিহাৰ কৰি বৃহৎ জাতীয় স্বাৰ্থক অগ্ৰাধিকাৰ দিয়াৰ ওপৰত। অতীত সম্পৰ্কে সচেতন হ'বলৈ হলে ইতিহাস অধ্যয়ন অপৰিহাৰ্য্য বুলি বিবেচনা কৰা হয়।

অতীত ঘটনাৰ বিশ্লেষণৰ জৰিয়তে সেই ঘটনাৰ আলমত ভৱিষ্যতে হ'ব পৰা বিপদৰপৰা ৰক্ষা পাব পাৰি। উদাহৰণ হিচাপে প্ৰথম আৰু দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ ঘটনা প্ৰৱাহকে লব পাৰি। এই দুয়োখন বিশ্বযুদ্ধ সংঘটিত হোৱা কাৰকবোৰৰ বিশ্লেষণৰ যোগেদি আমি তৃতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ সান্তব্য বিপদৰ আগতীয়া সংকেত পাব পাৰো। আগৰ বিশ্বযুদ্ধ দুখনৰ অভিজ্ঞতাই যিহেতু ইতিহাসক এইবোৰৰ ভয়াবহতা সম্পৰ্কে সকাই গৈছে, সেয়েহে তৃতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ সূচনা হলে কি দুৰ্যোগৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে তাক আমি এই অধ্যয়নৰ মাজেৰে আগতীয়াকৈ গম পাব পাৰো। এনে সান্তব্য প্ৰলয়ংকাৰী দুৰ্যোগৰ পৰা হাত সাৰিবলৈ আগতীয়া সাৱধানতা লব পাৰি। ইতিহাস অধ্যয়নৰ গুৰুত্বও এইখিনিতে।

কাৰণবোৰ যিয়েই নহওঁক, আজি এইটো দিনৰ পোহৰৰ দৰে স্পষ্ট যে নানা ধৰণৰ সন্ত্ৰাসবাদী কাৰ্যকলাপৰ ফলত আজি অসমৰ আৰ্থ-সামাজিক আৰু ৰাজনৈতিক দিশত স্থবিৰতা আহি পৰিছে। গতানুগতিক জীৱন যাপনৰ দিশত স্থবিৰতা আহি পৰিছে। নিৰীহজনৰ জীৱনলৈ নামি আহিছে নানা দুৰ্যোগ আৰু অন্ধকাৰ। ৰাজ্যখনৰ প্ৰগতিৰ দিশতো স্থবিৰতা আহি পৰিছে। তথাপিও আমি এই সকলো বিপৰ্য্যয়ৰ কাৰণে সন্ত্ৰাসবাদী সকল বা তেওঁলোকৰ কাৰ্যকলাপক একে আৰাৰে দোষী কৰিব নোৱাৰো। কাৰণ এই সন্ত্ৰাসবাদী কাৰ্যকলাপবোৰ লক্ষণহে, কাৰক নহয়। ইয়াৰ কাৰণ নিহিত হৈ আছে অতীত ঘটনাৱলীত। সেয়ে এনে অস্থিৰ পৰিবেশ আৰু পৰিস্থিতিৰ উপশম ঘটাবলৈ দমনমূলক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিলে সমস্যাৰ সমাধান নহ'ব। পৰিস্থিতি অধিক জটিলতাৰ পিনে গতি কৰিব। সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে মূল সমস্যা সৃষ্টিকাৰী অতীত

ঘটনার লীৰ নিৰ্মোহ অধ্যয়ন আৰু বিশ্লেষণৰ প্ৰয়োজন। পৰিস্থিতি উদ্ভাৱনৰ কাৰণবোৰ আঁতৰ নকৰি মাথোন বল প্ৰয়োগ কৰি তাক নিয়ন্ত্ৰণৰ বৃথা চেষ্টা কৰিলে পৰিস্থিতি যে অধিক ভয়ংকৰ হৈ উঠে, তাৰ শিক্ষাও ইতিহাস অধ্যয়নৰ পৰা লব পাৰি। আনহাতেদি সন্ত্ৰাসবাদ যে কেতিয়াও গণ আন্দোলনলৈ ৰূপান্তৰিত নহয় আৰু সন্ত্ৰাসবাদীয়ে সন্ত্ৰাসবাদ পৰিত্যাগ কৰি গণ আন্দোলনৰ পথ নললে যে তাৰ অনিবাৰ্য্য পৰিণাম এটা সময়ত গণ বিচ্ছিন্নতা হয়গৈ তাৰ শিক্ষাও ইতিহাসৰ পৰাই লব পাৰি। খোৰতে বুজিবলৈ হলে ইতিহাসৰ বস্তুনিষ্ঠ জ্ঞান অবিহনে বৰ্তমানক বস্তু নিষ্ঠভাৱে বুজা সম্ভৱ নহয়।

ইতিহাস অধ্যয়নৰ জৰিয়তে আমি পূৰ্বপুৰুষ সকলৰ চানেকী আৰু অভিজ্ঞতাবোৰ গ্ৰহণ কৰি জীৱণ মহৎ কৰিব পাৰো। ইতিহাস হ'ল আমাৰ পূৰ্বপুৰুষসকলৰ জীৱনৰ অভিজ্ঞতাৰ সাৰ সংকলন। অভিজ্ঞতা অবিহনে কোনো কামেই নিয়াবিকৈ কৰিব পৰা নাযায়। অভিজ্ঞতা সদায় অতীতত নিহিত হৈ থাকে। এই সাৰ সংকলনৰ অধ্যয়নে এফালেদি যেনেকৈ আমাক দুৰ্লভ অভিজ্ঞতাৰ সৈতে চিনাকী কৰি দিয়ে ঠিক তেনেকৈ দিয়ে আমাক বিৰল প্ৰেৰণা। সেয়েহে ইতিহাসক “জ্ঞানৰ অক্ষুৰ্ত্ত ভঁৰাল” বুলি কোৱা হয়। ইতিহাস অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ইয়ো এটি বিশেষ দিশ।

বৰ্তমান সময়ৰ নতুন প্ৰজন্মৰ মাজত জাতীয়তাবোধ আৰু দেশ প্ৰেমৰ অভাব বুলি সততে শুনা যায়। নিজৰ জাতি বা দেশ প্ৰেমৰ দ্বাৰা অনুপ্ৰাণিত হৈ দেশ বা দহৰ হকে চিন্তা কৰাৰ বিপৰীতে আত্মকেন্দ্ৰিক প্ৰৱণতাৰ দ্বাৰা আকৃষ্ট হোৱা বুলিও সংবাদ মাধ্যমৰ দ্বাৰা সমালোচিত হোৱা দেখা যায়। ঐতিহাসিক জ্ঞান আৰু ইয়াৰ অধ্যয়নৰ অভাৱৰ বাবেই এনে হোৱা বুলি অনুমান কৰিব লাগিব। ইতিহাসৰ বস্তুনিষ্ঠ অধ্যয়নেহে মানুহৰ মনত স্বদেশপ্ৰেম আৰু জাতীয়তাবোধৰ ভাৱ জগাই তুলিব পাৰে। সেয়েহে অসমৰ নতুন প্ৰজন্মই অসমৰ গৌৰবোজ্জল ইতিহাসৰ প্ৰতিটো ঘটনাৰ লগত জড়িত বীৰ বীৰজ্ঞানা আৰু মহান পুৰুষ সকলৰ জীৱন চানেকী অধ্যয়ন কৰিলে তেওঁলোক নিজে উপকৃত হ'ব আৰু দেশ আৰু দহৰ মঙ্গল সাধন কৰাৰ অনুপ্ৰেৰণা লাভ কৰিব বুলি আশা কৰিব পাৰি।

ইতিহাস অধ্যয়নে আমাক সদায় সত্যৰ সন্ধান দিয়ে। সত্য ঘটনাৰ অধ্যয়নে মনৰ দৃঢ়তা বঢ়ায়। ইয়াত কোনো পক্ষপাতিত্বৰ প্ৰশ্ন নাহে। এটা সময়ত যিটো ঘটিছিল, সেই কালৰ কোনো গৱেষক বা বুৰঞ্জীবিদে সেই ঘটনাটোক নঘটা বা নঘটাটোক ঘটা বুলি প্ৰমাণ কৰিব নোৱাৰে। মাত্ৰ নিজ দৃষ্টিভংগী অনুসৰি ঘটনাসমূহৰ ব্যাখ্যা বেলেগে বেলেগে আগবঢ়াব পাৰে। এই ক্ষেত্ৰত দুটা উদাহৰণ লৈ লক্ষ্য কৰা যাওঁক। ১৮৫৭ চনৰ চিপাহী বিদ্ৰোহক কিছুমানে ভাৰতৰ প্ৰথম স্বাধীনতা আন্দোলন বুলি অভিহিত কৰিছে। আনহাতে ইয়াৰ বিপৰীত অৱস্থান গ্ৰহণ কৰি আন এচাম ঐতিহাসিকে একেটা বিদ্ৰোহক কিছুমান ৰজা-জমিদাৰ আৰু অভিজাতলোকৰ স্বার্থ পূৰণৰ বাবে কৰা বিদ্ৰোহ বুলি কব খোজে। ঠিক তেনেদৰে বিগত বিদেশী বিতাড়ণৰ বাবে আৰম্ভ হোৱা ঐতিহাসিক অসম আন্দোলনক এচামে যেনেকৈ অসমীয়াৰ অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ শেষ সংগ্ৰাম হিচাপে আখ্যা দিছিল; আন এচামে আকৌ এই আন্দোলনৰ লগত জড়িত নেতাসকলে জাত্যাভিমানৰে গঢ়ি তোলা নিজ আভিজাত্য ৰক্ষাৰ শেষ যুদ্ধ বুলিও একেটা আন্দোলনৰে সমালোচকসকলে সমালোচনা আগবঢ়াইছে। পিছে ব্যাখ্যা হওঁতে যিয়েই নহওঁক, সত্য পিছে সত্যই। ইতিহাস ৰচনাৰ ক্ষেত্ৰত ব্যাখ্যা যিমানেই সত্যৰ ওচৰ চাপে, সি সিমানেই বস্তুনিষ্ঠ হয়, সামাজিক মূল্য বাঢ়ে আৰু আমাৰ মনৰ ধাৰণা বাস্তৱমুখী হয়।

ভৱিষ্যতঃ বুৰঞ্জী অধ্যয়ন আৰু ইয়াৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্পৰ্কে খুল-মূল ভাবে আলোচনা কৰা হ'ল যদিও বৰ্তমান স্কুল আৰু মহাবিদ্যালয় পৰ্যায়ত এই বিষয়টোৰ দুৰ্বল স্থিতি লৈ লক্ষ্য কৰিলে ইয়াৰ ভৱিষ্যত সম্পৰ্কে মনত সংশয় ওপজে। ইয়াৰ মূলত হ'ল চৰকাৰ তথা 'চেৰা'ৰ অদূৰদৰ্শী নীতিৰ ফলত হাইস্কুল পৰ্যায়ত বুৰঞ্জী বিষয়টোৱে প্ৰকৃত মৰ্যদাৰ পৰা বঞ্চিত হৈ আহিছে। কাৰণ কিছু বছৰ আগৰে পৰা এই বিষয়টো বাধ্যতামূলক বিষয়ৰ পৰিৱৰ্ত্তে ঐচ্ছিক বিষয় হিচাপে হাইস্কুল পৰ্যায়ৰ পাঠ্যক্ৰমত সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে। শিক্ষা বিভাগৰ এনে টোংলকী ব্যৱস্থাৰ ফলত অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ বুলি বিবেচিত হৈ অহা বিষয়টোৰ গুৰুত্ব লঘু

হ পৰিছে। সমাজে অধ্যয়ন নামৰ 'খিচিৰি' বিষয়টোত বুৰঞ্জীৰ দুই এটা অধ্যয়ন থাপ মাৰি সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে। এনে পাঠ্যক্ৰমৰ জৰিয়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক বুৰঞ্জীৰ কি জ্ঞান দিবলৈ বিচৰা হৈছে সেয়া আমাৰ বাবে বুজাটো কঠিন হৈ পৰিছে।

বৃহত্তৰ উত্তৰ গুৱাহাটী অঞ্চল ইতিহাস প্ৰসিদ্ধ হোৱাৰ লগতে ইতিহাস সমলেৰে পৰিপূৰ্ণ ঠাই এই অঞ্চলৰ প্ৰতিটো খোজৰ তলিত ইতিহাসৰ চিন আৰু উৎস নিহিত হৈ থকা বুলি অনুমান কৰিব পাৰি। বিভিন্ন মঠ-মন্দিৰ আৰু তীৰ্থস্থানে সমগ্ৰ উত্তৰ গুৱাহাটীক এখনি তীৰ্থত পৰিণত কৰিছে। ১২০৬ খৃঃৰ ইৱনবখ্টিয়াৰ খিলিজিৰ প্ৰথম কামৰূপ আক্ৰমণৰ পৰা আৰম্ভ কৰি আহোম বংশৰ শ্ৰেষ্ঠৰজা স্বৰ্গদেউ ৰুদ্ৰসিংহই এই উত্তৰ গুৱাহাটীত বাহৰ পাতি বংগ অভিযানৰ আঁচনি আৰু ইয়াতে মৃত্যু হোৱাৰ ঘটনাকে সামৰি এই অঞ্চলে মধ্যযুগৰ বিভিন্ন ঐতিহাসিক ঘটনাৰ সাক্ষী বহন কৰি আহিছে। লাচিত বৰফুকনৰ নেতৃত্বত হোৱাৰ ঘটনাকে সামৰি এই অঞ্চলে মধ্যযুগৰ বিভিন্ন ঐতিহাসিক ঘটনাৰ সাক্ষী বহন কৰি আহিছে। লাচিত বৰফুকনৰ নেতৃত্বত ঐতিহাসিক শৰাইঘাটৰ ৰণত অসমীয়া সেনাই মোগল সকলক পৰাভূত কৰাৰ সাক্ষী বহন কৰে এই উত্তৰ গুৱাহাটীয়ে। অথচ এনেহে ঐতিহাসপূৰ্ণ বৃহত্তৰ অঞ্চলত অৱস্থিত কোনো এখন উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত বুৰঞ্জী বিষয়টোৰ অস্তিত্ব পাবলৈ নাই। ব্যক্তিগতভাৱে স্কুলৰ প্ৰধান শিক্ষক সকলক বুৰঞ্জী বিষয়টো পাঠ্যক্ৰম অন্তৰ্ভুক্ত নোহোৱাৰ কাৰণ জানিবলৈ বিচৰাত, তেখেতসকলৰ পৰা এটাই উত্তৰ পাইছো-পৰ্যাপ্ত শিক্ষকৰ অভাৱ আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল বিষয়টোৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত নহয়। এইখিনিতে আমাৰ মনত প্ৰশ্ন জাগে। শিক্ষকৰ অভাৱৰ কথা বাক বুজিলো। কিন্তু যি সময়ত বিষয়টো পাঠ্যক্ৰম অন্তৰ্ভুক্ত কৰাই হোৱা নাই, তেনে অৱস্থাত বিষয়টোৰ প্ৰতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ অনিহা তথা আকৰ্ষিত নোহোৱাৰ প্ৰশ্ন আহিল কেনেকৈ?

বাস্তৱ অভিজ্ঞতাৰ পৰা ধাৰণা হয় যে বুৰঞ্জী বিষয়টোৰ এনে দুৰৱস্থাৰ ক্ষেত্ৰত ঘৰুৱা তথা সামাজিক পৰিবেশেও কিছু পৰিমাণে ইন্ধন যোগাইছে। কাৰণ আজিৰ প্ৰতিযোগিতামূলক যুগত সৰ্বোচ্চ নম্বৰ প্ৰাপ্তিৰ ধাৰণা এটা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা অভিভাৱক সকলৰ মাজত গঢ় লৈছে। আজিৰ পৰিবেশত তেনে হোৱাটো স্বাভাৱিক। কাৰণ ভাল নম্বৰ নাপালে মান-বিশিষ্ট শিক্ষানুষ্ঠানত আসন পাবলৈ টান। এনে অৱস্থাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত অভিভাৱক সকলে তেওঁলোকৰ সন্তানক হাইস্কুল পৰ্যায়ত অধিক নম্বৰ পাব পৰাৰ সন্ধান তথা ঐচ্ছিক বিষয়ৰ প্ৰতি মন আকৰ্ষণ কৰাৰ উপৰিও বুৰঞ্জী বিষয়টো অতি টান, চন-তাৰিখৰ জটিলতা, দীঘলীয়া প্ৰকৃতিৰ আৰু কষ্ট কৰিও অধিক নম্বৰ পাবলৈ টান বুলি ঘৰুৱা পৰিবেশতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ মনত এক ধাৰণাই বাহ লয়। এনে ধাৰণাৰ বহুতো প্ৰমাণ পাইছো। এনে অৱস্থাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত লংকা জয় কৰিবলৈ যোৱাৰ আগতে কোনোবা ভয়াতুৰ সেনাপতিৰ মুখৰ পৰা ৰাৱণৰ দহোটা মুৰ আৰু দহখন হাতৰ ভয় লগা কাহিনী শুনি সৈনিক সকলৰ মন ভাৰাত্ৰাণ হৈ পৰাৰ দৰে, ঘৰুৱা পৰিবেশতে ছাত্ৰী-ছাত্ৰী সকলে বুৰঞ্জী অধ্যয়ন সম্পৰ্কে এনে এক ভয় লগা চিত্ৰ জানিব পাৰে। ফলত বিষয়টোৱে দিনে দিনে হাইস্কুল পৰ্যায়ত মৰ্যদাবিহীন হৈ পৰিছে।

হাইস্কুল পৰ্যায়ত এই বিষয়টোৰ যি বিপৰ্যায় ঘটিছে তাৰ প্ৰভাৱৰ পৰা মহাবিদ্যালয় সমূহৰ বুৰঞ্জী বিভাগ সমূহো ৰক্ষা পোৱা নাই। ইতিমধ্যে তীতিগ্ৰস্ত হৈ পৰা ছাত্ৰী-ছাত্ৰীসকলে হাইস্কুলৰ দেওঁনা পাৰ হৈ মহাবিদ্যালয় পৰ্যায়ত বুৰঞ্জী বিষয় অধ্যয়ন কৰিবলৈ অনিচ্ছা প্ৰকাশ কৰাটো নিতান্তই স্বাভাৱিক। ফলত অসমৰ মুষ্টিমেয় কেইখনমান মহাবিদ্যালয়ক বাদ দি সৰহ-সংখ্যক মহাবিদ্যালয়ৰ বুৰঞ্জী বিভাগ সমূহত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অভাৱ ঘটিছে। ফলত আজিৰ এই তীব্ৰ প্ৰতিদ্বন্দিতাৰ যুগত বিভাগ সমূহ বৰ্ত্তাই ৰখাটো কঠিন হৈ পৰিছে। এনে অৱস্থাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত বিষয়টোৰ গুৰুত্ব আৰু প্ৰয়োজনীয়তা সম্বন্ধে নতুনকৈ উপলব্ধি কৰাৰ সময় আহি পৰিছে। চৰকাৰ আৰু সংশ্লিষ্ট শিক্ষা বিভাগ সমূহৰ দায়িত্ব এই ক্ষেত্ৰত অধিক বুলি অনুভৱ কৰো। ঐতিহাসিক দিশত সচেতন আৰু চিন্তাশীললোক সকলে বিষয়টো জনমুখী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব পাৰে। স্কুল পৰ্যায়ত বিষয়টোৰ প্ৰতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মন আকৰ্ষণ কৰোৱাৰ বাবে সন্মানীয় শিক্ষকসকলেও গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা লোৱাৰ আৱশ্যকতা অনুভৱ কৰো। ঘৰখনেই হ'ল শিক্ষার্থীৰ প্ৰকৃত শিক্ষাৰ ঠাই। সেই ফালৰ পৰা অভিভাৱকসকলে এই দিশত বাস্তৱমুখী পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিব বুলি আশা ৰাখিলো। □

ৰঘুনাথ চৌধাৰীৰ কবিতাত প্ৰকৃতি প্ৰীতি

শ্ৰী শিখা ৰাণী কাকতি
প্ৰবক্তা, অসমীয়া বিভাগ

প্ৰকৃতি আৰু মানুহ এই দুটাৰ মাজত আছে এটি নিৰবিচ্ছিন্ন সম্পৰ্ক। জাগতিক দুখ-কষ্ট, বিৰহ বিচ্ছেদ, নোপোৱাৰ বেদনা এইবোৰে মানুহৰ জীৱন দুৰ্কীৰ্ত্তসহ কৰি তোলে। ইয়াৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পোৱাৰ বাবে মানুহে আশ্ৰয় লয় প্ৰেম, শান্তি, শীতলতা, কোমলতাৰ প্ৰতিভূ প্ৰকৃতি দেৱীৰ কোলাত। প্ৰকৃতিয়ে কাকো বিমুখ নকৰে। সেয়ে কবি Wordsworth এ কৈছিল- "Nature never betrays the heart that loves her". প্ৰাচীন কালৰপৰাই প্ৰকৃতিয়ে মানুহৰ ওপৰত প্ৰাধান্য বিস্তাৰ কৰি আহিছে। প্ৰাচ্য পাশ্চাত্যৰ কবি সকলক প্ৰকৃতিয়ে দি আহিছে বিমল আনন্দ। কবিসকলে কোনো দিনে সপোনত নেদেখা বৈভৱ প্ৰকৃতি ৰাজ্যত বিচাৰি পায়। সেইকাৰণে হেমলেটে বন্ধু হোৱেচিওক কৈছিল - There are more things in heaven and earth than dreamt in your philosophy" পাশ্চাত্য কবি Wordsworth, Shelley, Keats প্ৰভৃতি কবিয়ে প্ৰকৃতি ৰাজ্যৰ সৌন্দৰ্য্যত বিমুগ্ধ হৈ অমৰ কবিতা জগতক দান দি গৈছে। তেনেদৰে প্ৰাচ্যৰ কবি কালিদাস আৰু মহাপুৰুষ শংকৰদেৱৰ প্ৰকৃতি প্ৰীতি চিৰযুগমীয়া। এই কবিসকলৰ প্ৰভাৱ কবিতোঁধাৰীৰ ওপৰত প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষভাৱে পৰিছে। কবি কবিৰ ব্যক্তিগত জীৱনৰ প্ৰতিবিম্ব স্বৰূপ। কবি চৌধাৰীদেৱৰ দুখভৰা জীৱনৰ লগত তেওঁৰ কাব্য সৃষ্টিৰ নিবিড় সম্পৰ্ক আছে। লৰালি কালৰ পৰা নানা আত্মকালত পৰি কবিৰ জীৱন বিষয়ময় হৈ উঠিছিল। এই দুখময় জীৱনৰ শান্তি বিচাৰি কবিয়ে আশ্ৰয় লৈছে প্ৰকৃতিৰ। প্ৰকৃতিয়ে কবিক আপোন কৰি লৈছে। কবি আৰু প্ৰকৃতি অভিন্ন আত্ম হৈ পৰিছে। কবি প্ৰকৃতিৰ মিলনত সৃষ্টি হৈছে অমৰ কবিতা।

ৰঘুনাথ চৌধাৰী অসমৰ একনিষ্ঠ প্ৰকৃতি কবি। তেওঁৰ গোটেই কবিতাৰাজিৰ মাজত প্ৰকৃতিৰ প্ৰতি গভীৰ আত্মোৎসৰ্গ আৰু নিবিড় আত্মীয়তাৰ ভাৱ প্ৰকাশ পাইছে। প্ৰতিটো কবিতাই কবিৰ অনুভূতিশীল অন্তৰৰ নিভৃততম কোণৰ পৰা নিজৰি ওলোৱা স্বত্ৰস্কৃত আবেগৰ টো, যেন এটি উজ্জ্বল, নিৰ্মল নিয়ৰৰ টোপালহে। কবি চৌধাৰীদেৱৰ কবিতাত প্ৰকৃতি বুলি ক'লে আমি এটা কথাই ক'ব লাগিব; সেয়া হৈছে - তেওঁৰ কবিতাৰ মাজেৰে প্ৰকাশ পোৱা অসমৰ প্ৰকৃতি বৰ্ণনা। অসমৰ ফুল-ফল, চৰাই, চিৰিকটি, গছ-গছনি, নৈ, নলা, পৰ্বত-পাহাৰ আদিৰ বৰ্ণনাই কবিৰ নিৰীক্ষণ শক্তি আৰু জন্মভূমিৰ মাটি পানীৰ লগত থকা কবিৰ পৰিচয় আৰু নিবিড় সম্বন্ধৰ প্ৰমাণ দিছে। প্ৰকৃতি আৰু কবি, দুয়ো যেন এক অভিন্ন আৰু অবিচ্ছেদ্য-

‘দুইৰো দুখনি হিয়া একেখনি হই
বন্ধা আছে প্ৰণয় ভোলত

কদাপিতো দুজনৰ নহ'ব বিচ্ছেদ।’

অসমৰ জাতীয় কবি চৌধাৰীৰ কবিতাত প্ৰকৃতি জগতৰ মনোমোহা ৰূপ প্ৰতিফলিত হৈছে। প্ৰকৃতি জগতখনে ভাবুকৰ অন্তৰত সদায় নতুন নতুন ভাৱৰ সৃষ্টি কৰে। শাৰদীয় জোনালী নিশা, আউসীৰ এন্ধাৰ, বিহঙ্গিনীৰ মধুৰ কাকলি, খৰশোতা তটিনীৰ গুঞ্জন, নীলা আকাশৰ তাৰালী, প্ৰকৃতিৰ বুকুত অযত্ন পালিতা ফুলৰ সৌৰভ এই আটাইবোৰত কবিয়ে বিচাৰি পায় এক স্বৰ্গীয় আনন্দ।

প্ৰকৃতিৰ বিবিধ উপাদানৰ লগত নিজকে বিলীন কৰি প্ৰকৃতি জগতত বিৰাজ কৰা আনন্দ উপভোগ কৰিবলৈ থকা অভিলাষটো চৌধাৰীৰ প্ৰকৃতি কবিতাৰ এক বিশিষ্ট সুৰ।

প্ৰকৃতি প্ৰীতিৰ কথা কবলৈ যাওঁতেই প্ৰকৃতিৰ সম্পদ ফুল, চৰাই আদিৰ কথা আমাৰ মনলৈ অজানিতে আহে। বিহগ, বিহঙ্গিনী, ফুল আদি প্ৰকৃতিৰ সম্পদ। এই চৰাই ফুল আদিৰ দ্বাৰা কবিয়ে প্ৰকৃতি জগতৰ এখনি সুন্দৰ চিত্ৰ আমাৰ আগত দাঙি ধৰিছে। কবি চৌধাৰীৰ কবিতাত চৰাই, ফুল আৰু প্ৰকৃতিৰ প্ৰাধান্য বেছি। চৌধাৰীৰ জীৱনত চৰায়ে অকৃত্ৰিম আনন্দ দিছে। চৰাই বিষয়ক কবিতা-কেইটি পঢ়ি আমি তন্ময় হোৱাৰ লগে লগে আমাৰ মনো কোনো অপাৰ্থিব কল্পলোকলৈ উৰা মাৰে। কবিৰ দৃষ্টিভঙ্গীত দহিকতৰা, কেতেকী, প্ৰিয় বিহঙ্গিনী-এইবোৰ ক্ষুদ্ৰজীৱ নহয়। এই চৰাইকেইজনীৰ ক্ষুদ্ৰ হিয়াত নিহিত আছে প্ৰেম, কৰুণা, সৌন্দৰ্য্য আৰু আনন্দ। এই চৰাইকেইজনী কবিৰ মানত দেৱদূতী। চৰাইকেইজনী স্বৰ্গীয় প্ৰেমৰ বাৰ্ত্তাবাহকৰ বাহিৰে আন একো নহয়। এই দৃষ্টিভঙ্গীৰে আলোচনা কৰিলে চৰাই বিষয়ক কবিতা কেইটাৰ মূল বিষয়বস্তু চৰাই নহয়, মানৱ জীৱনহে। মানৱ জীৱনৰ বৈষয়িক যন্ত্ৰণা, মানৱ সমাজৰ প্ৰতাৰণা, মানৱ জীৱনৰ ক্ষণভঙ্গুৰতা আদিক প্ৰেমৰ বাৰ্ত্তাবাহক চৰাইৰ লগত তুলনা কৰি কবিয়ে সেইবোৰক বেছি স্পষ্ট আৰু উজ্জ্বল কৰি তুলিছে। প্ৰিয় বিহঙ্গিনী, মৰমৰ পখী, কেতেকী চৰাই আদি কবিতাত কবি চৌধাৰীৰ তথা মানৱ জীৱনৰ চিত্ৰই সমুজ্জল হৈ উঠিছে।

কবি চৌধাৰী বিহগী কবি বুলি জনাজাত হলেও তেওঁ অকল বিহগী কবিয়েই নহয়, তেওঁ প্ৰকৃতিৰ কবি। প্ৰকৃতিৰ সম্পদ ফুলৰ সৌন্দৰ্য্য বৰ্ণনাৰে তেওঁ পৃথিৱীত নন্দন কাননৰ সৃষ্টি কৰিছে। তেওঁৰ প্ৰিয় বিহঙ্গিনী, দহিকতৰা বা কেতেকী প্ৰকৃতিৰ গছ-বন, ফুলপাত নোহোৱা মহাশূন্যত ধূলিকণাৰ দৰে উৰি ফুৰা এটা চৰাই নহয়। কেতেকীয়ে অলঙঘ্য গিৰিৰ শিখৰে শিখৰে, তটিনীৰ তীৰে তীৰে, বিজন বনৰ প্ৰান্তৰ ভূমিত ফুৰিলেও প্ৰকৃতিৰ আৱেষ্টনীৰ ভিতৰতে ফুৰে।

দৰাচলতে কবি চৌধাৰীৰ ফুল কেৱল প্ৰেম-হাঁহি আৰু আনন্দৰ নিজৰ। প্ৰকৃতি ৰাজ্যৰ যিকোনো ফুলতে তেওঁ দেখা পায় সৌন্দৰ্য্য, যিকোনো ফুলেই তেওঁৰ মনলৈ আনি দিয়ে আনন্দ। কবিৰ ফুল হৈছে অযত্না পালিতা কন্যাহে। গোলাপ ফুলক কবিয়ে এটি সুন্দৰী কন্যাৰ ৰূপত কল্পনা কৰিছে। গোলাপ কবিতাত যি প্ৰাকৃতিক বৰ্ণনা দিছে সি সঁচাকৈয়ে মোহনীয়-

“কোন নন্দনত লগালি চমক
নাচিছে য'ত পৰি বুল বুল
অভিশপ্ত হৈ বিলাস কুঞ্জত
প্ৰেম মদিৰাত যেন মছগুল।”

এই চিত্ৰই আমাৰ মনলৈ এক মনোমোহা সৌন্দৰ্য্যই বহন কৰি আনে। গিৰিমল্লিকা, মণিকৰ্ণেশ্বৰ পৰ্বতৰ ওপৰত ফুলা এপাহি সাধাৰণ ফুল। এই সাধাৰণ ফুল পাহিকে কবিয়ে কল্পনাৰ কাৰেঙত সজাই পৰাই এগৰাকী সৌন্দৰ্য্যৰ ৰাণী কৰি তুলিছে। এই সাধাৰণ ফুল পাহিয়েই লুইতৰ পাৰ সুশোভিত কৰি তুলিছে-

অগ্নি অনৰ গুপ্তিতা ফুল্ল শিখৰিণী
ৰঞ্জি মণিকৰ্ণিকাৰ হৰিৎ মেখলা
আছা শোভি শুভ্ৰবেশে। কৰি সুৰভি ত
লৌহিত্যৰ তীৰভূমি শ্যামল বননি।

উল্লেখযোগ্য যে ‘বহাগীৰ বিয়া’ কবিতাটোত প্ৰকৃতি জগতৰ বিশিষ্ট সৌন্দৰ্য্যযুক্ত গছ-লতা, ফুল, চৰাই আদি

অন্যথাই আমাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় ঐক্য আৰু জনসাধাৰণৰ মাজত অৱশ্যেই থাকিব লগা ঐক্য সম্প্ৰীতি আদৰ্শ বিনষ্ট হ'ব।

বৰ্তমানৰ প্ৰতিজন ভাৰতীয় নাগৰিকৰ কাৰণে ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ নীতি মানি চলাটো ঐতিহাসিক প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে। আমি সকলোৱেই জনা উচিত যে বিদেশী ইংৰাজে ক্ষমতাৰ কেন্দ্ৰ নিজ দেশত ৰাখি কেৱল অৰ্থনৈতিক শোষণৰ বাবে ভাৰতক উপনিবেশ হিচাবে দূশবছৰ কাল বৃটিছে শাসন কৰিবলৈ লওতে ভাৰতীয় সমাজত বিভেদ নীতিৰ বীজ ৰোপণ কৰি নিজ ক্ষমতা অব্যাহত ৰখাৰ আঁচনি ৰূপায়ণ কৰি গৈছিল। নায্য প্ৰাপ্য দিয়াৰ নামত হিন্দু মুছলমান, শিখ আদিৰ বিভিন্নতা দেখুৱাই সমাজৰ মাজত পৰস্পৰাগত ভাবে বিৰাজ কৰা একত্ৰ বোধত ভাঙোৱাৰ সৃষ্টি বৃটিছ শাসনৰ প্ৰধান লক্ষ্য আছিল। তাৰে ফলত ভাৰতীয় লোকৰ প্ৰতিটো জাগৰণতে সম্প্ৰদায়ৰ বিভিন্নতাৰ ভিত্তিত লাভ- অলাভৰ ক্ষুদ্ৰ হিচাবৰ খতিয়ান দাঙি ধৰি বৃটিছে ভাৰতীয় স্বতন্ত্ৰতাৰ জাগৰণ খৰ্ব কৰিব বিচাৰিছিল। বিদেশীৰ এনে চক্ৰান্ত কেৱল জাতীয় ভিত্তিত ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ আদৰ্শইহে সৰ্বশেষত পৰাস্ত কৰিবলৈ সক্ষম হ'ল। ৰাষ্ট্ৰপিতা মহাত্মা গান্ধী ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ জীৱন্ত প্ৰতীক আছিল আৰু তেওঁ নেতৃত্ব দিয়া ভাৰতীয় স্বাধীনতাৰ সকলো প্ৰতিবন্ধকতা ওফৰাবলৈ সক্ষম হৈ ভাৰতীয় স্বাধীনতা সংগ্ৰাম সম্পূৰ্ণ কৰিলে। গতিকে, ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ ঐতিহাসিক প্ৰয়োজনীয়তা ভাৰতীয়লোকৰ চিন্তাৰ অপৰিহাৰ্য অঙ্গ হৈ পৰাটোৱেই এটা প্ৰধান লাভ।

দেশ ভেদে শাসনৰ প্ৰয়োজনত ৰাষ্ট্ৰ ব্যৱস্থাৰ প্ৰকাৰ বেলেগ হলেও সভ্যজগতৰ মানুহৰ মনত ধৰ্মচেতনা নিজ জাতিৰ সামগ্ৰিক ঐক্যৰ খাতিৰত শাসক গোষ্ঠীয়ে ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ নীতিতহে শৃঙ্খলা বজাই ৰাখিবলৈ চেষ্টা কৰে। শাসকৰ কাৰণে সকলো প্ৰজাক সম দৃষ্টিৰে বিচাৰ কৰাটোৱেই প্ৰজাৰঞ্জক হ'ব খোজা শাসকৰ কৰ্তব্য। ভাৰতৰ ইতিহাসত মহান সম্ৰাট আকবৰ তেনে এক দৃষ্টান্ত যাৰ ফলত ভাৰতীয় ঐক্য প্ৰজাৰ ধৰ্ম-বিভেদৰ মাজতো এক আদৰ্শস্বৰূপ ভাৰতীয় জাতিৰ সম ভাবৰ প্ৰতীক হৈ উঠিছিল।

ঔপনিবেশিক শোষণ অবিৰত ৰাখিবলৈ বৃটিছে সেই মহান আদৰ্শটোকে ধ্বংস কৰিবলৈ লৈছিল। আজিৰ ভাৰতীয় নাগৰিকে পুৰণি সেই মহান আদৰ্শ পুনৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰি ল'লেহে জাতিৰ আৰু দেশৰ সৰ্বাঙ্গীন বিকাশ সম্ভৱ। বিদেশীৰ চোকা আক্ৰমণৰ হাত সাৰিবলৈ ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ নীতি অনুসৰণ কৰিলেহে একগোট হৈ যুঁজিব পাৰি আৰু লগতে বিদেশীক ভেটিব পাৰি। অন্যথাই বিদেশীয়ে সুবিধা বুজি আমাৰ দেশ গ্ৰাস কৰি পেলাব। আমাৰ দেশৰ বিপুল সম্পদৰাশিৰ উচিত প্ৰয়োগ আৰু সেইবোৰৰ বিকাশেৰে ভাৰতৰ প্ৰতিজনলোক লাভবান হ'ব লাগে। বিদেশী শাসকৰ পৰা দেশীয় শোষণ আঁতৰি যোৱাত ৰাষ্ট্ৰীয় ঐক্যৰ ভেটিতে ভাৰতে সমূহ জনসাধাৰণৰ স্বাৰ্থত নিজ মৰ্য্যদা প্ৰতিষ্ঠা কৰিব লাগিব। তাৰবাবে বিভেদৰ বিহ আঁতৰাবলৈ প্ৰতিজন ভাৰতীয়ৰ মনত পুনৰ মহাজাতি চিন্তাৰ সঞ্চাৰ ঘটাব লাগিব। ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ চিন্তাই ভাৰতীয়ৰ মহাজাতি চিন্তাক অধিক শক্তিশালী কৰিব। □

অশ্বক্ৰান্ত দেৱালয়ত এভূমুকি

অনামিকা বৰা
প্ৰবন্ধা, অসমীয়া বিভাগ

অশ্বক্ৰান্ত দেৱালয় ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদৰ উত্তৰ পাৰে উত্তৰ গুৱাহাটী নামেৰে ঠাইত অৱস্থিত। মন্দিৰৰ গাতে লাগি থকা বিস্তৃত জনসংখ্যাৰে আবৃত গাওঁকেইখন হল-মাজগাওঁ, শিলসাঁকো, দিহিংসত্ৰ। অশ্বক্ৰান্ত পাহাৰৰ ওপৰতো প্ৰায় শতাধিক লোকে বসবাস কৰিবলৈ লৈছে আৰু সেইখণ্ড 'কৃষ্ণগৰ' বুলি অংকিত হৈছে। অশ্বক্ৰান্ত পাহাৰত দুটি মন্দিৰ আছে। এটি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰত সৰু পৰ্বতৰ নিম্নভাগত কূৰ্মৰূপী ভগৱান বিষ্ণুৰ মন্দিৰ আছে। এই সম্পৰ্কে 'কামাখ্যা মহাত্মা' নামৰ পুথিত তলত লিখা শ্লোকটি যোগিনী তন্ত্ৰত পোৱা বুলি উক্তি আছে-

জনান্দন গিবৌ বিষ্ণু স্বয়ং কূৰ্মস্বৰূপধৃক্।

শিলাং ভিত্তা স্থিতস্তত্ৰ দেৱগন্দৰ্ব সেৱিতঃ ॥

আনটি পৰ্বতৰ উপৰিভাগত অনন্ত শয্যাত শায়িত নাৰায়ণৰ মন্দিৰ আছে। এই মন্দিৰৰ গাত ভগবানৰ দশাৱতাৰ প্ৰতিমূৰ্তি বিদ্যমান। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰত পৰ্বতৰ ওপৰৰ এই ঠাইখিনি অতি মনোৰম। এই ঠাইত 'অশ্বক্ৰান্ত' নামে এটি কুণ্ড আছে। যোগিনীতন্ত্ৰৰ মতে ভগৱান জনান্দন নাগলোকৰ পৰা উদ্ভিত হৈ এই কুণ্ডত স্নান কৰি এই তীৰ্থক অশ্বক্ৰান্ত নামে অভিহিত কৰিছে-

নাগলোকদুদ্ভিতশচ কঙ্কিৰূপী জনান্দনঃ

স্নাত্বা তত্রৈব বিবৰে অশ্বতীৰ্থং চকাৰ হ ॥

(যোগিনীতন্ত্ৰ, দ্বিতীয় ভাগ। তৃতীয় পটল। ৩০)

বৰ্তমান ই ব্ৰহ্মপুত্ৰত বিলীন হোৱাত যাত্ৰীসকলে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদতে স্নান কৰে। তদুপৰি ইয়াত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰত ভগৱান বিষ্ণুৰ পাদপদ্ম আছে। এই ঠাই 'বিষ্ণুপদ' বুলি খ্যাত আৰু শাস্ত্ৰত অশ্বগয়া নামেও প্ৰসিদ্ধ। এই বিষ্ণু পাদপদ্মত পিতৃলোকৰ উদ্ধাৰৰ কাৰণে পিণ্ডদান প্ৰশস্ত। "তেওঁৰ পিতৃ-পিতামহসকল তুষ্ট হৈ আনন্দ মনেৰে নৃত্য কৰি থাকে। সেই ঠাইত তৰ্পণ কৰিলে পিতৃসকল পৰিতুষ্ট আৰু দান কৰিলে স্বৰ্গগামী হয়"-

নৃত্যান্তি পিতৰন্তেবাং তুষ্টাশ্চৈব পিতামহাঃ।

লভন্তে তৰ্পণাতৃপ্তিং পিতৃদানাং ত্ৰিপিতৃপং ॥

(যোগিনীতন্ত্ৰ/দ্বিতীয় ভাগ/তৃতীয় পটল/ ৪৭)

কথিত আছে, খ্ৰীঃপূঃ ১৫০০ চনত কামৰূপৰ ৰজাই প্ৰাগজ্যোতিষপুৰত ৰাজধানী পাতে। শেফলৈ নৰকৰ প্ৰতাপ বঢ়াত অন্যান্য আচৰণ বেছিকৈ কৰিবলৈ ধৰিলে, আনকি অন্তত নৰকাসুৰে কামাখ্যাক বিয়া কৰাব খুজিছিল। কামাখ্যাই তেওঁৰ হতুৱাই বাতিৰ ভিতৰতে দেৱীৰ মন্দিৰলৈ ৰাস্তাটো শিলেৰে বন্ধাবলৈ কৈছিল; কিন্তু দেৱীৰ কৌশলত সেয়া হৈ

নুঠিল আৰু দেৱীকো বিয়া কৰোৱা নহ'ল। অত্যাচাৰ অতিপাত হোৱাত শ্ৰীকৃষ্ণই তেওঁক বধ কৰি নৰকৰ বন্ধিত ১৬,০০০ গোপিনী, অদিতিৰ কাণৰ কবীয়া আৰু ১৮,০০০ হাতী দ্বাৰকালৈ লৈ যায়। গুৱাহাটীৰ এই পৰ্বতত শ্ৰীকৃষ্ণৰ বথৰ ঘোঁৰা আক্ৰান্ত হৈ জিবোৱা বাবে এই পৰ্বতৰ নাম অশ্বক্ৰান্ত বা অশ্বক্ৰান্ত আৰু বিষ্ণুক্ৰান্তী শ্ৰীকৃষ্ণৰ ভবিৰ খোজৰ পৰা ঠাইখণ্ড এতিয়াও বিষ্ণুপদ নামেই জনাজাত।

কোনোৰ মতে ৰুক্মিণীক হৰণ কৰি আনি শ্ৰীকৃষ্ণৰ বথৰ ঘোঁৰাই ইয়াতেই জিবনি লৈছিল আৰু কৰ্মনাশা পৰ্বতক নেদেখিবৰ বাবে মাজতে আঁৰ পৰ্বতটো থাপিছিল। পাচত ১৬৬৯ শকত শিৱসিংহই অশ্বক্ৰান্তৰ দৌল-দেৱালয় সজায়। চ'ত মাহৰ অশোকাস্তমী তিথিত ইয়াত ডাঙৰ মেলা হয় আৰু হেজাৰ হেজাৰ যাত্ৰী সেইদিনা ব্ৰহ্মপুত্ৰত স্নান কৰিবলৈ অশ্বক্ৰান্তলৈ আহে। কথিত আছে, পৰশুৰামে মাতৃহত্যা কৰাৰ পাচত তেওঁৰ হাতৰ কুঠাৰখন লাগি ধৰাত, পিতৃৰ পৰামৰ্শ মতে পৰশুৰামে ব্ৰহ্মকুণ্ডত ওলালগৈ আৰু ইষ্ট দেৱতাক স্মৰণ কৰিয়েই পৰশুৰে সৰোবৰৰ পাৰ কাটি দিয়াত ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদৰ সৃষ্টি হ'ল। তেওঁৰ হাতৰ পৰা কুঠাৰ সৰি পৰিল। পৰশুৰামে ব্ৰহ্মপুত্ৰক ৰ'বলৈ কৈ কামাখ্যা পৰ্বতলৈ উঠি গ'ল। দেৱী দৰ্শন কৰি আহি পৰশুৰামে দেখে যে ব্ৰহ্মপুত্ৰই তেওঁৰ আদেশ অমান্য কৰি বহু দূৰণিলৈ বৈ গৈছে। পৰশুৰামে ব্ৰহ্মপুত্ৰক অভিশাপ দিয়াত তেওঁ পূৰ্বৰ পূণ্যৰ প্ৰভাৱ হেৰুৱাই বিকৃত ৰূপ ধাৰণ কৰিলে। ব্ৰহ্মপুত্ৰই বহুত স্ততি মিনতি কৰাৰ ফলত মুনি সন্তুষ্ট হল আৰু কলে যে পূৰ্বৰ পূণ্য প্ৰভাৱ হেৰুৱালেও ৰোহিণী নক্ষত্ৰযুক্ত বাসন্তী শুক্লাষ্টমী তিথিৰ দিনা ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰকুলত মানুহে স্নান কৰিলে ব্ৰহ্মপদ লাভ কৰিব আৰু তেওঁৰ এই বৰৰ ফলস্বৰূপে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পানীয়ে শোকসন্তপ্তজনক উদ্ধাৰ কৰি জগতৰ হিত সাধন কৰিব। তেতিয়াৰে পৰা আজিলৈকে এই পূণ্য তিথি অশোকাস্তমী পূণ্য দিন হিচাপে পালন কৰি আহিছে। তদুপৰি, অশ্বক্ৰান্ত দেৱালয়ত দৌল উৎসৱো উলহ মালহেৰে পালন কৰা হয়। তিনিদিনৰ দিনা শ্ৰীকৃষ্ণৰ বিগ্ৰহ বাহিৰলৈ উলিয়াই ফুৰোৱা হয়। স্থানীয় যুৱক-যুৱতীসকলৰ সহযোগত দেৱালয়ৰ চৌপাশত নতুনকৈ এটি শিৱলিংগ স্থাপন কৰা হৈছে। তাত শিৱৰাত্ৰিও উদ্‌যাপন কৰা হয়।

উত্তৰ গুৱাহাটী অঞ্চল বুলি ধৰিলে প্ৰায় ২০/২৫ হেজাৰ জনসংখ্যাৰ এটা সুবিস্তৃত অঞ্চল ইয়াৰ পৰিসীমাত ধৰিব পাৰি। এই সুবিস্তৃত অঞ্চলৰে সীমিত উত্তৰ গুৱাহাটী অঞ্চলটো বুৰঞ্জীয়ে গৰকা অঞ্চল। বেদত উল্লেখ আছে অশ্বক্ৰান্ত দেৱালয়ৰ বিস্তৃত অঞ্চলৰ জলবায়ু সেৱন কৰিলে বিভিন্ন দুৰাৰোগ্যৰ পৰা মুক্তি লাভিব পাৰি। মণিকৰ্ণেশ্বৰ, কানাই বৰশী বোৱা, ৰুদ্ৰেশ্বৰ, ৰজাদুৱাৰ আদিৰ প্ৰত্যেকৰে নিজস্ব ঐতিহাসিক বৈশিষ্ট্য আছে। ইয়াৰ উপৰি ইয়াত আছে দৌলগোবিন্দ, আউনীআটী সত্ৰ। এই মহামহা তীৰ্থস্থানবোৰ এটি সীমিত অঞ্চলতে আৱদ্ধ হৈ নাথাকি চৰকাৰে পৰ্যটকৰ আকৰ্ষণৰ স্থল কৰিলে ভাল হয়। বিস্তৃতিৰ গৰ্ভত বিলীন হ'বলৈ ধৰা এই ঐতিহাসিক স্থানসমূহক বিভাগীয় চৰকাৰে ঐতিহ্য ৰক্ষাৰ মৰ্যাদা আৰোপ কৰিলে ভাল হয়। উন্নত যাতায়াত ব্যৱস্থা আৰু বিদেশী পৰ্যটকক আকৰ্ষণ কৰিবলৈ জনসংযোগ ব্যৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰিলে আশি ন-দি ক'ব পাৰো যে গয়া-কাশীৰ দৰে অশ্বক্ৰান্ত মণিকৰ্ণেশ্বৰ আদিও এটি সৰ্বভাৰতীয় স্থান হৈ পৰিব। □

অসমৰ অৰ্য্যবহৃত মানৱ সম্পদ আৰু প্ৰচলিত শিক্ষা ব্যৱস্থা

শ্ৰী উৎপল ৰঞ্জন মেধি
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন বা অনগ্রসৰতাৰ মাপকাঠী এখন দেশ বা ৰাজ্যৰ জাতীয় আয় তথা জাতীয় উৎপাদন বৃদ্ধিৰ বাবে প্ৰয়োজন প্ৰাকৃতিক সম্পদ, মানৱ সম্পদ আৰু মূলধনৰ সমন্বিত প্ৰচেষ্টা। ইয়াৰে প্ৰাকৃতিক সম্পদ সমূহ নিষ্ক্ৰিয়, কিন্তু মানৱ সম্পদ সক্ৰিয়। প্ৰাকৃতিক সম্পদত চহকী হলেই ৰাজ্য বা দেশ এখন স্বয়ংক্ৰিয়ভাৱে অৰ্থনৈতিক দিশত উন্নত হ'ব নোৱাৰে, যদিহে নিষ্ক্ৰিয় প্ৰাকৃতিক সম্পদসমূহ আৱশ্যকীয় সামগ্ৰীলৈ ৰূপান্তৰিত কৰিবৰ বাবে মানৱ সম্পদ বা জনশক্তিৰ অভাৱ হয়। জনসম্পদৰ অৰ্হতা আৰু কৰ্মশক্তি এইক্ষেত্ৰত অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ হৈ পৰে। আনহাতে, অধিক কাৰ্যদক্ষ জনশক্তিৰ লগতে প্ৰয়োজন হয় মূলধনৰো।

অসম প্ৰাকৃতিক সম্পদত চহকী। অসমৰ পৰ্বত, পাহাৰ, সমভূমি, নদী, উপত্যকা, বিল সকলোতে প্ৰচুৰ পৰিমাণে প্ৰাকৃতিক সম্পদ বিৰাজমান। অসমৰ ভৌগোলিক মাটিকালিৰ ২১ শতাংশ বনাঞ্চল। জনসংখ্যাৰ অনুপাতে বনাঞ্চলৰ পৰিমাণ কম যদিও এই বনাঞ্চলসমূহত মূল্যবান গছ-গছনি আৰু জীৱ-জন্তু পোৱা যায়। অসমত ৪,০৬৫.০৬ কিলোমিটাৰ দৈৰ্ঘ্যৰ ব্যৱহাৰ যোগ্য জলপথ আছে। ইয়াৰে ২,১৯৩.০৬ কিলোমিটাৰ গোটেই বছৰজুৰি ব্যৱহাৰযোগ্য হৈ থাকে। ব্ৰহ্মপুত্ৰ, বৰাক আৰু ইয়াৰ উপনদীসমূহে ভাৰতবৰ্ষৰ মুঠ জলসম্পদৰ ৩১ শতাংশ সামৰিছে। ইয়াৰ উপৰিও অসমত প্ৰচুৰ পৰিমাণে আছে খনিজ তেল, কয়লা আৰু প্ৰাকৃতিক গেছ। চূণশিল, বিভিন্ন মাটি, বিভিন্ন পথাৰ যথেষ্ট পৰিমাণে আছে যদিও এইবোৰৰ বাণিজ্যিক ব্যৱহাৰ এতিয়াও হোৱা নাই।

প্ৰাকৃতিক সম্পদত প্ৰাচুৰ্য থকা সত্ত্বেও অসম ভাৰতৰ ভিতৰতে এখন দুখীয়া ৰাজ্য। আনহাতে উন্নয়নৰ বাবে প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ লগতে মানৱ সম্পদৰো প্ৰয়োজন। অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত উপযুক্ত মানৱ সম্পদৰ গুৰুত্ব অপৰিসীম যদিও অত্যাধিক অৰ্হতাহীন জনসংখ্যা দেশ তথা ৰাজ্য এখনৰ বাবে হৈ পৰে বোজাস্বৰূপ। জনসংখ্যাৰ গুণগত বিকাশ আৰু কাৰ্যদক্ষতা বৃদ্ধি নহলে বৰ্ধিত জনসংখ্যাই উন্নয়নৰ গতি ৰুদ্ধ কৰি তোলে। বৰ্ধিত জনসংখ্যাই অনুন্নত অৰ্থব্যৱস্থাৰ তিনি ধৰণে প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰে-

- ১। আশ্ৰিতৰ সংখ্যা বৃদ্ধি কৰে; অৰ্থাৎ উৎপাদনশীল লোকতকৈ উৎপাদনহীন ভোক্তাৰ সংখ্যা অধিক হয়।
  - ২। জনসাধাৰণৰ জীৱন-ধাৰণৰ মান একে স্তৰতে ৰাখিবলৈ অধিক বিনিয়োগৰ প্ৰয়োজন হয়। আৰু
  - ৩। অনুন্নত অৰ্থ-ব্যৱস্থাত উদ্যোগীকৰণৰ হাৰ কম হোৱা বাবে কৃষিখণ্ডত নিৱনুৱাৰ সৃষ্টি হয়।
- ১৯০১ চনৰ পৰা ২০০১ চনৰ সময়ছোৱাত জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ প্ৰতি লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে ১৯০১ চনত

জনসংখ্যা আছিল ৩৩ লাখ আৰু ২০০১ চনত হ'লগৈ ২৬৬.৪ লাখ। ১৯৬১ চনৰ পৰা ১৯৮১ চনৰ সময়ছোৱাত জনসংখ্যাৰ দশকীয়া বৃদ্ধিৰ হাৰ সৰ্বাধিক ৩৬.১ শতাংশ। ১৯১১ চনত এই হাৰ আছিল ১৭ শতাংশ। বৰ্ধিত জনসংখ্যাই ৰাজ্যখনৰ জনমূৰি আয় হ্রাস, খাদ্যৰ নাটনি, নিৰনুৰা সমস্যা, মূলধন গঠন, শিক্ষা, স্বাস্থ্য, আৰাস আদি সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিছে। গতিকে এই বৰ্ধিত জনসংখ্যাক উপযুক্ত মানৰ সম্পদলৈ ৰূপান্তৰিত কৰি উৎপাদনমূলক কামত নিয়োগ কৰিব নোৱাৰিলে ৰাজ্যখনৰ আৰ্থিক অৱস্থাৰ অৱনতি হোৱাটো স্বাভাৱিক।

মানৰ সম্পদ গঢ়াৰ প্ৰথম পদক্ষেপ হ'ল শিক্ষা। বিদ্যালয়ৰ যোগেদিয়েই মানৰ সম্পদ গঢ়াৰ পাতনি মেলা হয়। কিন্তু অসমৰ নিম্নমানৰ বিদ্যালয়সমূহৰ জৰিয়তে মানৰ সম্পদ গঢ় দিয়াত কিমান সফল হৈছে, সেইটো চিন্তনীয় বিষয়। পাঠ্যপুথিৰ অনিয়মীয়া যোগান, শিক্ষক নিযুক্তিত অৰ্হতাতকৈ ৰাজনৈতিক হস্তক্ষেপৰ প্ৰাধান্য, উন্নতমানৰ সা-সুবিধাৰ অভাৱ, অনিয়মীয়া দা-দৰমহা আদি এশ একুৰি সমস্যাবে জৰ্জৰিত শিক্ষা ব্যৱস্থাটোৱে উপযুক্ত মানৰ শক্তি গঢ় দিব নোৱাৰাটো স্বাভাৱিক কথা। প্ৰাথমিক, মাধ্যমিক, উচ্চ-মাধ্যমিক আৰু উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়সমূহৰ বিত্তীয় অৱস্থা অতি শোচনীয়। বিদ্যালয়সমূহত আধুনিক সা-সঁজুলিৰ যোগান ধৰা দূৰৈৰ কথা, সাধাৰণ ব্লেক ব'ৰ্ড আৰু চ'ক মাটি কিনিবলৈ চৰকাৰে ধনৰ যোগান ধৰা দেখা নাযায়। কিন্তু সাহাৰ্য্যৰ অভাৱত বিদ্যালয়সমূহত এন. চি. চি. স্ক্ৰাউট এণ্ড গাইড আদিৰ দৰে বিষয়সমূহ অচল। ৰাজনৈতিক হস্তক্ষেপ আৰু ধনবলত নিযুক্তি লোৱা নিম্ন অৰ্হতাসম্পন্ন শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী সকলে কিদৰে উপযুক্ত জনশক্তি গঢ় দিব? এইবোৰ কাৰণতে অসমৰ সৰু-ডাঙৰ সকলো নগৰবোৰৰ চুকে-কোণে কেন্দ্ৰীয় পাঠ্যক্ৰমৰ আধাৰত ব্যক্তিগত খণ্ডৰ ইংৰাজী মাধ্যমৰ বিদ্যালয়সমূহ গঢ় লৈ উঠিছে। আনহাতে প্ৰৱেশিকা আৰু উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰীক্ষাত ভাল ফলাফল দেখুওৱা সৰহভাগ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে উচ্চতৰ মাধ্যমিকৰ পিছৰ পৰ্য্যায়ত অসমত নাথাকে। তেওঁলোকে ভাৰতৰ বিভিন্ন ঠাইত যোগ্যতা অনুসৰি অধ্যয়নৰ সুবিধা লাভ কৰি পঢ়িবলৈ যায় আৰু কৰ্মসংস্থানৰ ব্যৱস্থা কৰি লয়। অসমত যোগ্যতা অনুসৰি কৰ্মসংস্থাপনৰ ব্যৱস্থা নকৰা বাবেই এইটো হৈ আছে।

এতিয়া প্ৰশ্ন হয়- অসমৰ আৰ্থ-সামাজিক উন্নয়নৰ বাবে অবিহণা যোগাব কোনে? প্ৰায় ৩০ শতাংশ ল'ৰা-ছোৱালী বিদ্যালয়লৈ নাযায়। ইয়াৰে যিসকল যায়, তাৰ এক বুজন অংশই প্ৰৱেশিকাৰ ডেওনা লোৱাৰ আগতেই বিদ্যালয় এৰে। যিমনে প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষা দিয়ে তাৰে উত্তীৰ্ণৰ শতকৰা হাৰ ৩০ শতাংশৰ বেছিনহয়। এই ৩০ শতাংশৰ ৭০ শতাংশই পাছ কৰে তৃতীয় বিভাগত। আনহাতে কেন্দ্ৰীয় পাঠ্যক্ৰমৰ অধীনৰ বিদ্যালয়সমূহত ইয়াৰ ওলোটা ৰূপহে দেখা যায়।

অসমত মানৰ সম্পদ গঢ়িবৰ বাবে বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয়ৰ অভাৱ নাই। অসমত তিনিখন ইঞ্জিনিয়াৰিং কলেজ তিনিখন চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়, দুখন কেন্দ্ৰীয় বিশ্ববিদ্যালয়কে ধৰি পাঁচখন বিশ্ববিদ্যালয় (এখন কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়) আৰু আমাৰ দুবাৰমুখতে উচ্চ কাৰিকৰী শিক্ষাৰ প্ৰতিষ্ঠান আই. আই. টি. গুৱাহাটীখনো স্থাপন হ'ল। উচ্চ শিক্ষাৰ এই প্ৰতিষ্ঠানবোৰে প্ৰতি বছৰে বহুতো ডিগ্ৰীধাৰী লোক সৃষ্টি কৰিছে। কিন্তু কেন্দ্ৰীয় বিশ্ববিদ্যালয় বা প্ৰযুক্তি বিজ্ঞানৰ উচ্চ প্ৰতিষ্ঠানকেইটাৰ যোৱা দশকটোত উচ্চ গুণবিশিষ্ট অসমৰ উন্নয়নৰ বাবে চিন্তা কৰিব পৰা বিজ্ঞানী, অৰ্থনীতিবিদ কিমানজন সৃষ্টি কৰিব

পাৰিলে, সেয়া সকলোৰে অগোচৰ। ৰাজ্যখনৰ বিত্ত বিভাগটোৰ দক্ষতাৰে পৰিচালনা কৰিব পৰাকৈ আৰু ৰাজ্যখনৰ উন্নয়নমূলক আঁচনি প্ৰস্তুত কৰিব পৰা দক্ষ অৰ্থনীতিবিদৰ অভাৱ। এইক্ষেত্ৰত আধুনিক অৰ্থনৈতিক প্ৰগতিৰ ভূ-ভা লোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যাও একেবাৰে নগণ্য। ১৯৯১ চনৰ আৰ্থিক সংস্কাৰৰ দৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় এটাৰ ওপৰত দেশৰ সকলো শ্ৰেণীৰ লোকৰ জ্ঞান থকাৰ দৰকাৰ যদিও অসমৰ তথাকথিত উচ্চ শিক্ষিত ব্যক্তিয়ে এই বিষয়ে গম নাপায়। দেশত হোৱা আৰ্থিক-সংস্কাৰৰ বিপ্লৱৰ প্ৰতি কাৰো কাণসাৰ নাই। ই প্ৰকৃততে অসমৰ অৰ্থনৈতিক অনগ্ৰসৰতাৰ ছবিখনহে ফুটাই তোলে।

অসমত উচ্চ শিক্ষাবে শিক্ষিত সৰহসংখ্যক যুৱক-যুৱতীকে দেখা যায় যে- ৰাজ্যখনৰ আৰ্থিক দিশটোৰ প্ৰতি তেওঁলোক একেবাৰে উদাসীন। অৱশ্যে এইটো ক'ব নোৱাৰি যে কোনেও একো কৰা নাই। বহুতো শিক্ষিত যুৱক-যুৱতীয়ে স্বনিয়োগৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। দুই-চাৰিজন কৃষিকাৰ্য্যত নিয়োজিত হৈ উন্নত কৃষি পদ্ধতিৰে উৎপাদন-কাৰ্য্য কৰিছে। কিছুমানে কম্পিউটাৰৰ উচ্চ শিক্ষা লৈ অসমৰ বাহিৰত কম্পিউটাৰ ফাৰ্ম খুলিছে। কিন্তু সামগ্ৰিক ছবিখনৰ অলপো পৰিৱৰ্তন হোৱা দেখা নাযায়। কাৰ্য্যদক্ষ লোকৰ অভাৱত আৰু স্বনিয়োজনৰ সা-সুবিধাৰ অভাৱত নিৰনুৰা লোকৰ সংখ্যা বৃদ্ধি হৈ ৰাজ্যখনত উৎপাদনহীন ভোক্তাৰ সংখ্যা বৃদ্ধি হোৱাহে দেখা যায়। যিটো সময়ত মানৰ সম্পদ উন্নয়নৰ বাবে তথ্য-প্ৰযুক্তিৰ দ্বাৰা সৃষ্টি কৰা ক্ষেত্ৰখনৰ সুযোগ গ্ৰহণৰ বাবে কম্পিউটাৰৰ জ্ঞানেৰে সমৃদ্ধ দক্ষ কৰ্মী তৈয়াৰ কৰা কাৰ্য্য ভাৰতৰ সকলো ঠাইতে গঢ়ি উঠিছে, অসমত সেইসময়ত দক্ষ প্ৰযুক্তিৰে দক্ষ লোকৰ কথা চিন্তা-চৰ্চাহে কৰি থকা হৈছে।

মানৰ সম্পদ বিকাশ মানে অকল আই. এ. এছ. বিষয়া, অভিযন্তা, চিকিৎসকৰ সৃষ্টি কৰাকে নুবুজায়। দেশ-তথা ৰাজ্যৰ আৰ্থিক অৱস্থা আৰু তাৰ লগত সংগতি ৰাখি বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত প্ৰয়োজন হোৱা মানৰ সম্পদ সৃষ্টি কৰাতহে সৰ্বাধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰা উচিত হ'ব বুলি ভবাৰ থল আছে। উদাহৰণ স্বৰূপে, মটৰ মেকানিক, ইলেকট্ৰিচিয়ান, টিভি মেকানিক আদিৰ দৰে আপাততঃ দৃষ্টিত সৰু সৰু কাম কৰা মানুহো এখন ৰাজ্যৰ বাবে মানৰ সম্পদস্বৰূপে গঢ় দিব পাৰি। ইবোৰৰ ক্ষেত্ৰত Entrepreneur Motivation and Training Centre বোৰে আমাক যথেষ্ট সহায় কৰি আহিছে। কিন্তু এই অনুষ্ঠানবোৰৰ গুৰুত্ব আমাৰ সমাজৰ প্ৰত্যেকজন লোকে এতিয়া বুজি নুঠাৰ ফলত সেইবোৰৰ অস্তিত্বহে মাথোঁ আছে। অন্যথা মানৰ সম্পদ গঢ় দিবলৈ সৃষ্টি কৰা এনে অনুষ্ঠানবোৰ আমি নিজেই ধ্বংস কৰি কম্পিউটাৰ দক্ষ মানৰ সম্পদ সৃষ্টিৰ বাবে জয়ঢোল বজোৱা কিমান উচিত হ'ব, তাক কোৱা নিশ্চয়োজন। □

মা কল্যাণী বুকষ্টল এণ্ড ষ্টেচনাৰী

ইয়াত স্কুল কলেজৰ কিতাপ বহী কলমৰ উপৰি অফিচৰ লাগতিয়াল সামগ্ৰী লগতে

P.C.O. আৰু দৈনিক বাতৰি কাকত যোগান ধৰা হয়

উত্তৰ গুৱাহাটী কলেজ নগৰ, গুৱাহাটী - ৩১

PLEASE CONTACT FOR HIRING TATA SUMO & INDICA

Contact No. 2690112 (R) 2699010, 2691271 (PCO), (M) 94351-07221 (Apu)

আইনষ্টাইনৰ আপেক্ষিকতাবাদ

শ্ৰী দেৱজিৎ দাস
স্নাতক ৩য় বৰ্ষ (বিজ্ঞান শাখা)

যোৱা শতিকাৰ শ্ৰেষ্ঠ বিজ্ঞানী এলবাৰ্ট আইনষ্টাইন। যিজন বিজ্ঞানীয়ে আপেক্ষিকতাবাদৰ ওপৰত বিস্তৃত গৱেষণা কৰি বহুতো মূল্যবান তথ্য প্ৰদান কৰি থৈ গৈছে। তেওঁৰ আপেক্ষিকতাবাদৰ মূল কথাটো হৈছে স্থান আৰু সময় দুয়োটা আপেক্ষিক। ১৯০৫ চনত প্ৰকাশ পোৱা তেওঁৰ তত্ত্বৰ ভিত্তি আছিল বক্ৰ স্থানৰ সাধাৰণ তত্ত্ব। এই তত্ত্ব অনুসৰি যিকোনো ভৌতিক স্থানেই বিশাল ভৰৰ ওচৰত ভাজ লয় বা বেঁকা হৈ পৰে। অৰ্থাৎ ভৰ যিমানে বেছি হয় সেই স্থানত ঘটা বক্ৰতাও সিমানে বেছি হয়। এই কথা স্পষ্টভাৱে ধৰিব পাৰি পূৰ্ণগ্ৰাস সূৰ্য্যগ্ৰহণৰ সময়ত। সূৰ্য্যৰ কাষেদি জাকজাক তৰাৰ পোহৰ সূৰ্য্যৰ প্ৰবল ভৰৰ বাবে বেঁকা হৈ পৃথিৱীলৈ আহে।

আইনষ্টাইনৰ সূত্ৰমতে পদাৰ্থৰ বেগ বৃদ্ধি পালে দৈৰ্ঘ্য হ্রাস পায়। এই অনুসৰি পোহৰৰ গতিৰ ৫০ শতাংশ বেগত পদাৰ্থৰ দৈৰ্ঘ্য কমিব ১৪ ভাগ, ৯০ শতাংশ বেগত কমিব ৫৫ ভাগ, ৯৯ শতাংশ বেগত কমিব ৮৬ ভাগ। আইনষ্টাইনৰ মতে পোহৰৰ বেগ স্থিৰ কিন্তু প্ৰকৃতিৰ নিয়মানুসৰি পোহৰৰ বেগক একোৱে অতিক্ৰম কৰিব নোৱাৰে। যদিহে অতিক্ৰম কৰিব পাৰে তেন্তে অতীতলৈও ঘূৰি যাব পাৰিব। ইয়াৰ উপৰিও কোনো বস্তুৰ বেগ যেতিয়া পোহৰতকৈ বেছি হয় তেতিয়াই সময়ৰ সোঁত উভতি বয়। নিউটনে সময়ক এক স্থিৰ আৰু অপৰিবৰ্তনীয় অৱস্থা বুলি গণ্য কৰিছিল। কিন্তু আইনষ্টাইনৰ মতে সময় পৰিবৰ্তনশীল। ই গতি বা বেগৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে। বেগ যিমানেই পোহৰৰ বেগৰ ওচৰা-উচৰি হয় সময়ৰ মাত্ৰা সিমানেই কমে। ইয়াৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিয়েই 'টুইন পাৰাডক্স' বুলি বিজ্ঞানৰ এটা পৰিঘটনা আবিৰ্ভাৱ হয়। এইটো এনেধৰণৰ-যদিহে এজন মহাকাশযাত্ৰীয়ে এখন মহাকাশযানত উঠি পোহৰৰ বেগত বা তাৰ সমান বেগত মহাকাশলৈ যাত্ৰা কৰে তেন্তে তিনি-চাৰি দিনৰ মূৰত তেওঁ পৃথিৱীলৈ ঘূৰি আহি দেখিব যে পৃথিৱীত ৪০-৫০ বছৰ পাৰ হৈ গৈছে। যমজ মহাকাশ যাত্ৰীজনে পৃথিৱীত তেওঁৰ যজা ভাতৃক এৰি থৈ গৈছিল। আৰু ঘূৰি আহি দেখে যে তেওঁৰ ভাতৃৰ বয়স তেওঁতকৈ বহুত বেছি হৈ গৈছে। এই সাঁথৰটোৰ উত্তৰ হৈছে যদি এজন মহাকাশযাত্ৰীয়ে পোহৰৰ বেগত যাত্ৰা কৰে তেন্তে তেওঁৰ বাবে সময় মন্থৰ হৈ পৰিব। যেতিয়া তেওঁৰ যঁজা ভাতৃজনৰ বাবে ৪০ বছৰ পাৰ হৈ যাব তেতিয়া মহাকাশযাত্ৰীৰ ভাতৃজনৰ ঘড়ীত দুই-তিনি দিনমানহে সময় পাৰ হ'ব।

আপেক্ষিকতাবাদৰ বিশেষ তত্ত্বৰ দুটা স্বীকাৰ্য্য উল্লেখযোগ্য। প্ৰথমটো হৈছে 'কোনো প্ৰসংগ প্ৰণালীৰ সাপেক্ষে সুষম বেগত চলি থকা যিকোনো প্ৰসংগ প্ৰণালীত ভৌতিক পৰিঘটনাসমূহৰ সূত্ৰসমূহ অপৰিৱৰ্তিত থাকে।' দ্বিতীয়তে 'শূণ্যত পোহৰৰ বেগ সকলো পৰ্যবেক্ষকৰ বাবে সকলো দিশতে সমান, পৰ্যবেক্ষক আৰু পোহৰৰ উৎসৰ বেগৰ ওপৰত ই সম্পূৰ্ণ নিৰ্ভৰশীল নহয়। ই এটা সাৰ্বজনীন ধ্ৰুৱ সংখ্যা। এই সকলোবোৰৰ উপৰিও আপেক্ষিকতাবাদৰ সূত্ৰৰ পৰাই আইনষ্টাইনে দেখুৱাইছিল যে বেগ বৃদ্ধি পালে ভৰৰ বৃদ্ধি হয় আৰু এই বেগ বৃদ্ধিৰ লগে লগে শক্তিৰ বৃদ্ধি ঘটিব। তেওঁ দেখুৱালে $E=mc^2$ । অৰ্থাৎ বস্তুৰ ভৰ শক্তিৰ এটা ৰূপান্তৰ।

স্বৰণীয় যে নিউটনীয় বা গেলিলিঅ'ৰ আপেক্ষিকতাবাদৰ পৰা স্থানহে আপেক্ষিক বুলি জনা গৈছিল কিন্তু আইনষ্টাইনৰ আপেক্ষিকতাবাদৰ পৰা জনা গ'ল যে স্থান আৰু সময় দুয়োটা আপেক্ষিক। □

স্বাধীনোত্তৰ কালত অসমৰ স্ত্ৰীশিক্ষা

শ্ৰী জোনমণি ভৰালী
স্নাতক ৩য় বৰ্ষ (কলা)

বৰ্তমান স্ত্ৰী শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা দিনক দিনে বৃদ্ধি পাই আহিছে। সমাজত পুৰুষৰ সমানে সমানে খোজ মিলাই চলিব পৰাকৈ মহিলা সকলক শিক্ষা প্ৰদান কৰাটো অতিকৈ প্ৰয়োজনীয়। মহামানৱ মহাত্মা গান্ধীয়ে প্ৰকৃত শিক্ষাৰ বিষয়ে কৈছিল যে, "শিশু শিক্ষাৰ সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ হলে নাৰী শিক্ষাৰ সমস্যা দূৰ কৰিব লাগিব। যেতিয়ালৈকে আমাৰ দেশত প্ৰকৃত মাতৃ শিক্ষয়িত্ৰীৰ সৃষ্টি নহয় তেতিয়ালৈকে আমি যিমানেই স্কুলত শিক্ষা নিদিও লাগিলে শিক্ষা ফলপ্ৰসূ হ'ব নোৱাৰে বুলি কবলৈ মই কুঠাবোধ নকৰো।"

ভাৰতবৰ্ষত এই স্ত্ৰী শিক্ষাৰ আৰম্ভণি হয় বৈদিক যুগৰ পৰা। বৈদিক যুগত মহিলা পুৰুষৰ সমকক্ষ আছিল। এই যুগত মহিলা সকলকো পুৰুষৰ দৰেই শিক্ষা প্ৰদান কৰা হৈছিল। মহিলাৰ বাবেও "উপনয়ন" অনুষ্ঠান পতা হৈছিল। ভাৰতীয় সামাজিক জীৱনধাৰাৰ পৰিবৰ্তনৰ ফলত মহিলাসকলৰ স্বাধীনতাত বাধা আহি পৰিল আৰু বাল্যবিবাহ, যৌতুক প্ৰথা আদি সমস্যাই উন্নত স্ত্ৰী শিক্ষাৰ অগ্ৰগতিত বাধাৰ সৃষ্টি কৰিলে। সেইদৰে বৌদ্ধ ভিক্ষু আৰু ভিক্ষুণীসকলে সমপৰ্যায়ৰ প্ৰথা আদি সমস্যাই উন্নত স্ত্ৰী শিক্ষাৰ অগ্ৰগতিত বাধাৰ সৃষ্টি কৰিলে। সেইদৰে বৌদ্ধ ভিক্ষু আৰু ভিক্ষুণীসকলে সমপৰ্যায়ৰ শিক্ষা লাভ কৰিছিল, যদিও বিস্তৃত শিক্ষা বিস্তাৰ হোৱা নাছিল। বৃটিছ সকলৰ শাসন কালত খৃষ্টান ধৰ্মযাজক সকলে স্ত্ৰী-শিক্ষাৰ ওপৰত যথেষ্ট গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল। কুৰি শতিকাৰ আৰম্ভণিত নাৰী শিক্ষাৰ পাতনি মেলিছিল ডঃ এনি বেচাণ্টে। তেওঁৰ প্ৰচেষ্টাৰ নতুন মানসিকতাক স্থায়ী ৰূপদান দিলে মহাত্মা গান্ধীয়ে।

ভাৰতবৰ্ষই স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ পিছত ১৯৪৭ চনত নতুন চৰকাৰ শিক্ষাৰ প্ৰতি সজাগ হৈ উঠিল। ভাৰতবৰ্ষৰ নতুন সংবিধানত উল্লেখ কৰা হ'ল যে লিংগ বৈষম্যতা নোহোৱাকৈ প্ৰতি ভাৰতীয়ই ৬ ৰ পৰা ১৪ বছৰ বয়সলৈকে সৰ্বজনীন বিনামূলীয়া শিক্ষা লাভ কৰিব। স্ত্ৰীশিক্ষাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰি পণ্ডিত জৱাহৰলাল নেহেৰুৱে কৈছিল যে, "এজন লৰাক শিক্ষা দিয়া মানে এজন ব্যক্তিক শিক্ষা দিয়া, এগৰাকী নাৰীক শিক্ষা দিয়া মানে সমগ্ৰ পৰিয়ালকে শিক্ষিত কৰা।" স্বাধীনোত্তৰ ভাৰতবৰ্ষত গঠিত ৰাধাকৃষ্ণন আয়োগ বা ভাৰতীয় বিশ্ববিদ্যালয় আয়োগে স্ত্ৰী শিক্ষাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰি ইয়াৰ বিকাশৰ বাবে চৰকাৰী সাহায্যৰ কথা উল্লেখ কৰিছিল। কোঠাৰী আয়োগেও স্ত্ৰী শিক্ষাৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল।

স্বাধীনতাৰ পূৰ্বে অসমত আনুষ্ঠানিক ভাৱে কোনো স্ত্ৰী শিক্ষানুষ্ঠান স্থাপন হোৱা নাছিল। নিৰক্ষৰতা আৰু অজ্ঞতাই সৰ্বসাধাৰণ লোকৰ মন সমাজত অন্ধবিশ্বাস আৰু কুসংস্কাৰেৰে আৱৰি ৰাখিছিল। সেইবাবে ছোৱালীক স্কুলৰ আনুষ্ঠানিক শিক্ষা দিয়াটো পিতৃ-মাতৃ আৰু সমাজৰ আন লোকে নিবিচাৰিছিল। ১৯ শতিকাত সমাজৰ সীমিত সংখ্যক অভিজাত শ্ৰেণীৰ পৰিয়ালত স্ত্ৰী শিক্ষাৰ প্ৰচলন আছিল আৰু এনে শিক্ষাৰ দ্বাৰা সমাজৰ ধৰ্মীয় আৰু আধ্যাত্মিক প্ৰয়োজন পূৰণ কৰিব পাৰিছিল। আহোম পটেশ্বৰী বৰবাণী ফুলেশ্বৰীয়ে আছু তীয়াকৈ মহিলা সকলৰ বাবে চাঙেৰে তৈয়াৰী তান্তশাল শিল্প

অনুষ্ঠান স্থাপন কৰি ব্যৱহাৰিক স্বাক্ষৰতা পাব পৰাকৈ শিক্ষা আগবঢ়াইছিল। ১৮৩৯ চনতেই উজনি অসমৰ শদিয়াৰ বেপ্তিষ্ট মিছনেৰী সকলে ছোৱালীৰ প্ৰাথমিক স্কুল সৰ্বপ্ৰথম বাৰৰ বাবে স্থাপন কৰিছিল। ৫০ বছৰ পিছত এই স্কুলৰ সংখ্যা বৃদ্ধি হৈ ১৮৫ খন হয়গৈ। ১৮৫৪ চনৰ উড প্ৰতিবেদনে স্ত্ৰী শিক্ষাৰ বিকাশৰ বাবে বিশেষ উৎসাহ যোগাইছিল যদিও তাৰ প্ৰভাৱ অসমৰ স্ত্ৰী শিক্ষাত পৰা নাছিল। কুৰি শতিকাৰ দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় দশকত অসমত ছোৱালী হাইস্কুল স্থাপিত হৈ উঠিছিল এই শতিকাৰ দ্বিতীয় দশকলৈকে অসমত এখনো কলেজ স্থাপন হোৱা নাছিল যদিও ১৯২৯ চনত কটন কলেজত এগৰাকী ছোৱালীৰ নাম ভৰ্তি কৰা হয়। অসমৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত ১৯৩৯ চনত 'গুৱাহাটীত' ৰাধা কান্ত সন্দিকৈ কলেজ স্থাপিত হয়। মাত্ৰ দুগৰাকী ছাত্ৰীৰে আৰম্ভ কৰা এই সন্দিকৈ কলেজত বৰ্তমান তিনিহাজাৰতকৈও অধিক ছাত্ৰীয়ে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰে। স্বাধীনতাৰ পিছত অসমত গোপীনাথ বৰদলৈ ডাঙৰীয়াৰ উদ্যোগত ১৯৪৮ চনত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপিত হৈ নাবী শিক্ষাৰ এক অনুকূল পৰিবেশ গঢ় দি তোলে। স্বাধীনোত্তৰ কালছোৱাত নাবী শিক্ষাৰ অগ্ৰগতি আশাপদ আৰু সম্ভাৱনীয়তাপূৰ্ণ বুলি কবপৰা যায়। শেহতীয়া তথ্য মতে মহিলাৰ সাক্ষৰতাৰ হাৰ সৰ্বভাৰতীয় হাৰতকৈ বেছি। বৰ্তমান পৌৰ প্ৰশাসনত মহিলা সকলৰ আসন সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। বিবাহৰ বয়স বৃদ্ধি সম্বন্ধীয় আইন, যৌতুক বিৰোধী আইন, ছোৱালীৰ সম্পত্তিৰ অধিকাৰ আইন আদিৰ ব্যৱস্থাই তেওঁলোকৰ সামাজিক স্থান আৰু মান উন্নত কৰি তুলিছে। শেহতীয়া তথ্য মতে সংসদত মহিলাৰ আসন সংৰক্ষণ সম্বন্ধীয় বিধেয়ক উত্থাপনৰো ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। এই বিষয়টো কাৰ্য্যকৰী হৈ উঠিলে ভাৰতীয় মহিলাসকল এক ৰাজনৈতিক শক্তি স্বৰূপেও বিবেচিত হৈ উঠিব।

ভাৰত আৰু অসমৰ পুৰুষ মহিলাৰ সাক্ষৰতাৰ হাৰ (শতকৰা হিচাবত) তলত উল্লেখ কৰা হল-

ক্রমিক নং	বছৰ	ভাৰত			অসম		
		পুৰুষ	মহিলা	মুঠ	পুৰুষ	মহিলা	মুঠ
১	১৯৮১	৫৬.৩	২৯.৭	৪৩.৫	x	x	x
২	১৯৯১	৬৪.১	৩৯.২	৫২.২	৬১.৩০	৪৩.০৩	৫৩.৪২
৩	২০০১	৭৫.৮৫	৫৪.১৬	৬৪.৮০	৭১.৯৩	৫৬.০৩	৬৪.২৮

বৰ্তমান মহিলা সাক্ষৰতাৰ হাৰ যদিও বৃদ্ধি পাই আহিছে, তথাপিও পুৰুষৰ সমান হ'ব পৰা নাই। কিন্তু, চৰকাৰে ইয়াৰ ওপৰত পদক্ষেপ ল'লে স্ত্ৰী শিক্ষাৰ যথেষ্ট অগ্ৰগতি হ'ব বুলি আশা কৰিব পাৰি। □

সুৰভি বস্ত্ৰালয়

কলেজ নগৰ, গুৱাহাটী - ৩১

বিভিন্ন ধৰণৰ সাজ, পোছাক, ফুল আদিৰ লগত স্কুল, কলেজৰ ইউনিফৰ্মৰ নিৰ্ভৰযোগ্য প্ৰতিষ্ঠান

প্ৰকৃতি আৰু মানৱ

শ্ৰী প্ৰাঞ্জল কাকতি
স্নাতক, তৃতীয় বৰ্ষ (কলা)

প্ৰকৃতিৰ কোলাতেই মানৱৰ জন্ম, আৰু প্ৰকৃতিৰ পৰশ লৈ মানৱৰ ক্ৰমবিকাশ হয়। প্ৰকৃতিয়ে মানৱ আৰু আন আন প্ৰাণীসমূহক জীয়াই থাকিবলৈ পানী যোগান ধৰে। যাৰ অবিহনে প্ৰাণীবোৰ অস্তিত্বহীন। পৃথিৱীৰ সু-উচ্চ শৃঙ্গ হিমালয়কে আদি কৰি পৰ্বত পাহাৰ, টিলা, হাবি-বননি আৰু আটাইতকৈ বৃহৎ মহাসাগৰকে আদি কৰি সাগৰ, হুদ, নদ-নদী, জান, জুৰি নিজৰা, বায়ুপানী ইত্যাদিৰ সংমিশ্ৰণত প্ৰকৃতিৰ উদ্ভৱ হৈছে। প্ৰকৃতিৰ মাজতেই প্ৰাকৃতিৰ মনোৰম দৃশ্যবোৰৰ উদ্ভাৱন হৈছে। এইবোৰ অকৃত্ৰিম আৰু অনাদি কালৰে পৰা চিৰ বিদ্যমান। প্ৰকৃতি ৰাজ্যকলৈয়ে মানৱৰ সৃষ্টিৰ প্ৰেৰণা আৰু কল্পনাৰ উৎসৰাজিৰ বিকাশ সাধন হয়। প্ৰকৃতি ৰাজ্যকলৈয়ে কবিৰ কবিতাৰ জন্ম হয়, সাহিত্যিকসকলৰ ন ন সাহিত্যৰ জন্ম, আৰু শিল্পীৰ বিচিত্ৰ চিত্ৰৰ জন্ম হয়। অসমৰ জাতীয় উৎসৱৰ বিহুগীত বিলাকত প্ৰকৃতিক প্ৰাধান্য দিয়া হৈছে। উদাহৰণস্বৰূপে তলত উদ্ধৃত বিহুগীত কেইফাঁকিলৈ মন কৰিব পাৰি—

১। “পৰ্বতত মাৰি যাওঁ ৰাঙলী হৰিণ।”

২। “পৰ্বতৰ মাজতেই মৃগা মেলিছিলোঁ।”

আনহাতে মানৱ জাতিটোৱে পৃথিৱীৰ যিকোনো ঠাইতেই প্ৰথম সাক্ষাতত মানৱ বুলি পৰিচিত হয় আৰু ক্ৰমাৱয়ে প্ৰগতিশীল বা উন্নতশীল মানৱৰ স্বীকৃতি পায়। আধুনিক যুগৰ সভ্যতাৰ উচ্চ শিখৰত উপনীত হৈয়ো মানৱে দানৱৰ অনুৰূপ ধৰি প্ৰকৃতিৰ ওপৰত নিৰ্মম অত্যাচাৰ কৰিছে। ইয়াৰ পৰিণতি স্বৰূপে মানৱ জীৱনৰ আয়ু হ্রাস পাবলৈ ধৰিছে। প্ৰকৃতিৰ বিবিধ উদ্ভিদে মানৱক অত্যাবশ্যকীয় আপুৰুগীয়া সম্পদৰাজি যোগাইছে। উদাহৰণস্বৰূপে, জীয়াই থাকিবলৈ অক্সিজেন গেছ এৰি দিছে আৰু আনহাতে মানুহে নিশাহত এৰি দিয়া কাৰ্বন-ডাই অক্সাইড গেছ উদ্ভিদে গ্ৰাস কৰিছে, যাৰ অবিহনে পৃথিৱীৰ ভূ-পৃষ্ঠত অক্সিজেন আৰু কাৰ্বন-ডাই অক্সাইডৰ ক্ষমতা বাহাল ৰাখিছে। পৃথিৱীৰ বায়ুমণ্ডলত অক্সিজেনৰ পৰিমাণ ২১শতাংশ আৰু নাইট্ৰজেনৰ পৰিমাণ ৭১ শতাংশ থকা বুলি বৈজ্ঞানিক সকলে খাৰ কৰে। বৈজ্ঞানিকসকলে বিভিন্ন পৰীক্ষা নিৰীক্ষাৰ শেষত এনে এটা সমীক্ষাত উপনীত হয়, যিটো সমীক্ষাই পৃথিৱীলৈ জোৱাৰ কঢ়িয়াই আনিব। বৈজ্ঞানিকসকলে পৃথিৱীলৈ এক সতৰ্কিত বাণী "Global Warning" প্ৰেৰণ কৰিছে। পৃথিৱীত অত্যাধিক মাত্ৰাত উষ্ণতা বৃদ্ধি পাইছে। ইয়াৰ প্ৰধান কাৰণ হৈছে, প্ৰধানকৈ বায়ুমণ্ডলত কাৰ্বন-ডাই অক্সাইডৰ মাত্ৰা বৃদ্ধি পাইছে। ১৮৮০-১৯৯৫ চনৰ Data অনুসৰি পৃথিৱীৰ বায়ুমণ্ডলত ১ ডিগ্ৰী ছেণ্টিগ্ৰেডলৈ উষ্ণতা বৃদ্ধি পাইছে। ২০৫০ চনলৈকে ৩ ডিগ্ৰী ছেণ্টিগ্ৰেডলৈকে উষ্ণতা বৃদ্ধি পাব বুলি বৈজ্ঞানিকসকলে খাৰ কৰিছে। আৰু সেই সময়ত পৃথিৱীৰ দুয়ো মেৰুৰ বৰফবোৰ গলিগৈ পানীত পৰিণত হ'ব আৰু বাংলাদেশ, চেম্বাই আদি সাগৰীয় দাঁতি কাষৰীয়া অঞ্চলবোৰ পানীৰ তলত লীন হ'ব আৰু মানুহৰ কৃষি উপযোগী মাটিসমূহ

বিনষ্ট হ'ব বুলি বৈজ্ঞানিকসকলে মন্তব্য আগবঢ়াইছে। মানুহে জধে মধে গছ-লতিকাবোৰ কাটি ধ্বংস কৰাৰ ফলত বৰষুণৰ মাত্ৰা দিনক দিনে ক্ৰমে হ্রাস পাইছে। এনে এক পৰিস্থিতি আমাৰ কাম্য নহয়। সেয়ে আমি দলবদ্ধভাৱে এনে এটা ভয়াবহ সংকটৰ সন্মুখীন নহবলৈ একমত পোষণ কৰি সময় থাকোতেই সতৰ্কিত হ'বৰ হল। “এডাল বৃক্ষ কাটিলে, দুডাল বৃক্ষ ৰোপণ কৰা” এইবাৰ কথা দেশৰ প্ৰত্যেকজন সচেতন নাগৰিকে মৌলিক কৰ্তব্য বুলি মানি চলিলে নতুন প্ৰজন্মই এক সুস্থ পৰিবেশ পাব আৰু ভিন্ন মহামাৰীৰ দ্বাৰা সংক্ৰমিত হোৱা ধ্বংসলীলাৰ কবলৰ পৰা মুক্ত হ'ব।

পৃথিৱীৰ আভ্যন্তৰীণ খণ্ডত লুপ্ত হৈ থকা তেল, কয়লা, গেছ আদি ৰাসায়নিক পদাৰ্থবোৰ সদব্যৱহৃত হোৱাৰ ফলত পৃথিৱীৰ ভাৰসাম্যতা হ্রাস পাইছে। যাৰ ফলস্বৰূপে অত্যাধিক হাৰত ভূইকৰ্প, আগ্নেয়গিৰিৰ উদ্গীৰণ আদি প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগ সমূহৰ সৃষ্টি হৈছে। উদাহৰণস্বৰূপে ১৯৯৯ চনত উৰিষ্যাৰ হোৱা প্ৰলয়ংকাৰী ঘূৰ্ণীবতাহ আৰু ৰাজস্থানৰ ভূইকৰ্প।

বায়ুমণ্ডলত এৰি দিয়া নানা ধৰণৰ ৰশ্মিয়ে কয়লাখনি, ৰিফাইনেৰী আৰু নানা উদ্যোগৰ পৰা নিতে উদ্গীৰিত হোৱা গেচবোৰে বায়ুমণ্ডলক ডাঙৰ চহৰৰ নলী নৰ্দমাৰ প্ৰদূষিত পানীতকৈও বেছি প্ৰদূষণৰ সৃষ্টি কৰিছে। উদাহৰণস্বৰূপে পৃথিৱীৰ বায়ুমণ্ডলত অ'জন গেছৰ ভাৰসাম্যহীনতা নাইকীয়া হৈছে। যাৰ ফলত “আলট্ৰা ভায়োলেট” ৰশ্মি অবাধে বায়ুমণ্ডলত সিঁচৰতি হৈ প্ৰকৃতি আৰু মানৱ, জীৱ-জন্তুৰ পক্ষে মাৰাত্মক ৰোগৰ সৃষ্টি কৰিছে। ১৯৮৪ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত ভূপালত সংঘটিত হোৱা “ইউনিয়ন কাৰ্বাইড” কোম্পানীৰ গেছ দুৰ্ঘটনা স্মৰণীয়। মানৱে বিভিন্ন ধৰণৰ পৰমাণু বোমা বৰ্ষণ কৰাৰ ফলত বিভিন্ন মহামাৰীৰ সৃষ্টি হৈছে।

উদাহৰণস্বৰূপে, দ্বিতীয় মহাসমৰসময়ত হিবোছিমা আৰু নাগাছাকিত হোৱা পৰমাণু বোমা বিস্ফোৰণৰ ফলত আজিয়ো তাৰ বহুলোকে জীয়াতু ভুগিব লগীয়া হৈছে। বোমা বৰ্ষণৰ ৩২ বছৰ পিছলৈকো বায়ুমণ্ডলত তেজস্ক্ৰিয় বিকিৰণ হৈ এক লাখ মানুহে মৃত্যুক সাৱটি লবলগীয়া হয় আৰু অস্বাভাৱিক ৰোগত বিকাৰ গ্ৰস্ত হয়। “ভাৰতীয় কৃষি গৱেষণা পৰিষদ”ৰ এটা সমীক্ষা মৰ্মে কীটনাশক দ্ৰব্যত বহুলভাৱে প্ৰয়োগ কৰা “বেঞ্জিন হেক্স’ৰাইজ” নামৰ ৰাসায়নিক দ্ৰব্যবিধ ভাৰতত ১৯৪৯ চনৰ পৰা পোণ প্ৰথম বাৰৰ বাবে ব্যৱহৃত হয় আৰু ইয়াৰ বৰ্তমানলৈকে ৫৫,০০০ টন ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। এই মাৰাত্মক দ্ৰব্যবিধে জীৱ জন্তুৰ শৰীৰত প্ৰৱেশ কৰি কৰ্কট ৰোগ আৰু বিভিন্ন ধৰণৰ মহামাৰীৰ সৃষ্টি কৰিছে। আৰু প্ৰকৃতিৰ বিহঙ্গম সৌন্দৰ্য্যৰাজিক মৰুভূমিত পৰিণত কৰিছে।

প্ৰকৃতিৰ ওপৰত মানুহে অবাধে চলোৱা অত্যাচাৰৰ বাবে মানুহে নিজৰ কাৰণে কেঞ্চাৰ ৰোগকে আদি কৰি নানাবিধ জটিল মহামাৰীৰ সৃষ্টি কৰিছে আৰু আকস্মিক ভাৱে মৃত্যুক নিমন্ত্ৰণ জনাইছে। এইবোৰ ছবি আমাৰ সন্মুখত প্ৰদৰ্শন কৰা হৈছে।

“হে মানৱ, যদি তুমি সৃষ্টিৰ পৰা বিলোপ হ'ব নিবিচৰা তেনেহলে প্ৰকৃতিক অৱহেলা আৰু প্ৰকৃতিৰ ওপৰত নিৰ্মম অত্যাচাৰ নকৰিবা।” □

প্ৰেমেই সেৱা আৰু সেৱাই শান্তি (মাদাৰ টেৰেছা)

ময়ূৰী বৰুৱা
স্নাতক ২য় বৰ্ষ

কলিকতা মহানগৰীৰ চিকিৎসালয় এখনৰ সন্মুখৰ পথৰ দাঁতিত এজনী মুমূৰ্ব ৰুগ্না তিৰোতা পৰি আছিল। তাইৰ শৰীৰত হোৱা ঘাঁৰোৰ পৰুৱা আৰু নিগনিয়ে অবাধে খাই আছিল। এনেতে সেই বাটেদি পাৰ হৈ যাব খোজা এগৰাকী খ্ৰীষ্টান সন্ন্যাসিনী সেই ঠাইত বৈ গ'ল। মুমূৰ্ব মানুহজনী দেখা পাই তেওঁ লৰালৰিকৈ চিকিৎসালয়খনলৈ গৈ মানুহজনীক তালৈ নি অকণমান পৰিচৰ্যা কৰিবলৈ অনুৰোধ জনালে। কিন্তু কোনো চিকিৎসালয়েই তাইৰ দায়িত্ব লবলৈ সন্মত নহল। উপায়ান্তৰ হৈ সন্ন্যাসিনী গৰাকীয়ে তেওঁৰ নিজৰ ঘৰলৈকে মানুহজনীক লৈ গ'ল। তাইক মৰম স্নেহ কৰি অলপ পৰিচৰ্যা কৰিলে আৰু অলপ সময় পাছতে তেওঁৰ হাততে মানুহজনীৰ মৃত্যু হ'ল। মানুহজনীৰ মৃত্যুয়ে সন্ন্যাসিনীজনীৰ মনত এনে প্ৰভাৱ পেলালে যে তাৰ ফলত তেওঁৰ জীৱনৰ গতিয়েই সলনি হৈ গ'ল। সেই সন্ন্যাসীগৰাকী আছিল বিশ্বৰ সৰ্বত্ৰতে পৰিচিতা মহিয়সী নাৰী মাদাৰ টেৰেছা।

১৯১০ চনৰ ২৭ আগষ্টত যুগোশ্লাভিয়াৰ স্কোপ্ৰে থে নামৰ ঠাইত এটি কৃষক পৰিয়ালত জন্মলাভ কৰা মাদাৰ টেৰেছা পূৰ্বৰ নাম আছিল এগ্ৰেচ গনদজা বোৱাদজিয়ু। চমুকৈ এগ্ৰেচ। ১৯১৩ চনৰ পাছতহে তেওঁ টেৰেছা নাম গ্ৰহণ কৰে। মানুহৰ প্ৰতি দয়ালু হ'বলৈ, মানুহক ভাল পাবলৈ, মানুহৰ সততাত আস্থা ৰাখিবলৈ আৰু মনত অসৎ চিন্তাক প্ৰশ্ৰয় নিদিবলৈ এগ্ৰেচক মাকেই শিকাইছিল।

মানুহক সেৱাৰ মাজেদি ভগৱানৰ সেৱাত নিজকে অৰ্পণ কৰাৰ মানসিকতাই সৰু কালতেই এগ্ৰেচৰ মনত গঢ় লৈছিল। সেই সময়ত তেওঁলোকৰ দেশৰ মিছনেৰি সকলে ভাৰত, বিশেষকৈ বংগদেশত তেওঁলোকৰ সেৱাৰ কাম-কাজ পৰিচালনা কৰি আছিল। ১৯২৮ চনৰ নৱেম্বৰ মাহত তেওঁ ভাৰতলৈ আহিছিল। দাৰ্জিলিঙত কিছুদিন থাকি কলিকতাৰ চেণ্টমেৰী বালিকা বিদ্যালয়লৈ ভূগোলৰ শিক্ষয়িত্ৰী হৈ আহিছিল আৰু দ্বিতীয় মহাসমৰৰ পাছত তেওঁ সেই বিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষৰ পদত অধিষ্ঠিত হৈছিল। এতিয়া এগ্ৰেছ মাদাৰ টেৰেছা নামেৰে জনাজাত হ'ল।

১৯৫০ চনৰ ৭ অক্টোবৰত তেওঁ সেৱাৰ অনুষ্ঠান “মিছনেৰিজ অৱ চেৰিটি” প্ৰতিষ্ঠা কৰিলে। সেয়েহে সাধাৰণ মানুহৰ ভাৱ বিনিময়ৰ তেওঁ ভাষা আৰু চিকিৎসা সম্পৰ্কে তেওঁ প্ৰশিক্ষণ লৈছিল। এতিয়া মাদাৰ টেৰেছাই শুভ শাৰী পৰিহিতা এগৰাকী ভাৰতীয় মাতৃৰূপত নিজকে আৱিষ্কাৰ কৰিলে। তেওঁৰ মতে, নাৰী হ'ল ভাৰতীয় মাতৃৰ প্ৰতীক। তেওঁৰ বিশ্বাস মতে, দৰিদ্ৰজনক ভাল পাবলৈ আমি নিজেও দৰিদ্ৰ হৈ ল'ব লাগে। দৰিদ্ৰজনেই হ'ল ভোকাটুৰ জীৱ, ৰোগাক্ৰান্ত শিশু। শিশুক ভালপায় কাৰণেই তেওঁ দৰিদ্ৰ জনকো ভালপায়।

মাদাৰ টেৰেছাৰ উদ্দেশ্য মানৱ সেৱাহে, সমাজসেৱা নহয়। আৰম্ভণিতে মিচনেৰিজ অৱ চেৰিটিয়ে ইয়াৰ দুটা শাখাৰ যোগেদি সেৱাৰ পাতনি মেলিলে শাখা দুটা আছিল অনাথ আশ্ৰম আৰু নিৰ্মল হৃদয়। তেওঁৰ মতে, মানুহৰ ওঁঠৰ হাঁহি বিৰিঙাব পৰাটোহে প্ৰকৃত সহানুভূতি আৰু তেওঁৰ অনাথ আশ্ৰমৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ এয়ে মূল-নীতি আছিল। মহানগৰীৰ চিকিৎসালয়খনৰ সন্মুখৰ পৰা বুটলি অনা মুমূৰ্ব অৱস্থাৰ পৰিচয়হীনা মানুহজনীয়ে মাদাৰ টেৰেছাক 'নিৰ্মল হৃদয়' স্থাপনৰ অনুপ্ৰেৰণা যোগাইছিল। হিন্দু, মুছলমান বা খ্ৰীষ্টান, এই বিবেচনাৰে মানুহক মৰম কৰা অনুচিত। মৃত্যুৰ সময়ত মুখত পানী এটোপ দিবলৈ বা মৰমৰ মাত একাষাৰ শুनावলৈ যাৰ কোনো নাই, তেনে মুমূৰ্ব জনক নিৰ্মল হৃদয়লৈ অনা হয়। ১৯৫৭ চনত পাঁচজন কৃষ্ণৰোগীক লৈ "নিৰ্মল নিকেতন"ৰ সেৱা আৰম্ভ কৰা হয়। "নিৰ্মল নিকেতন" মিছনেৰী অৱ চেৰিটিৰ অন্য এটা উল্লেখযোগ্য প্ৰতিষ্ঠান। এই কেন্দ্ৰলৈ প্ৰশিক্ষণ প্ৰাপ্ত ভগ্নীসকল আহিছিল।

বৰ্তমান শতিকাত এইডছ ৰোগ মানুহৰ আতংকৰ কাৰণ হৈ পৰিছে। "মিছনেৰিজ অৱ চেৰিটি"য়ে ঠায়ে ঠায়ে এইডছ ৰোগীৰ কাৰণেও সেৱা কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰিছে। যুদ্ধ বিগ্ৰহ বা প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগৰ সময়ত বিগ্ৰহত পৰা লোক সকললৈ এই প্ৰতিষ্ঠানে সহায় আগবঢ়াই আহিছে। বৰ্তমান এই প্ৰতিষ্ঠান গোটেই ভাৰততে বিয়পি পৰিছে। 'মিছনেৰিজ অৱ চেৰিটি' আৰম্ভ কৰোতে মাদাৰ টেৰেছা নিজেই একমাত্ৰ কৰ্মী বা সেৱিকা আছিল। বৰ্তমানে কেইবা হাজাৰো প্ৰশিক্ষণপ্ৰাপ্ত ভগ্নী এই কাৰ্য্যত ব্ৰতী হৈছে।

আজিৰ বিশ্বত মাদাৰ টেৰেছা এগৰাকী মহিয়সী নাৰী যাক সকলোৱে শ্ৰদ্ধা কৰে। ১৯৬২ চনত তেওঁ "পদ্মশ্ৰী" সন্মান পায়। ১৯৭২ চনত জৱাহৰলাল নেহেৰু এৱাৰ্ড পায়। ১৯৭৯ চনত তেওঁ শান্তিৰ নবেল বঁটা পায়। ভাৰত চৰকাৰৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ সন্মান "ভাৰতৰত্ন" বঁটা পায় আৰু ইংলেণ্ডৰ ৰাণী এলিজাবেথৰ "অৰ্ডাৰ অৱ মেৰিট" তেওঁলৈ আগবঢ়োৱা হয়। এনেবোৰ বঁটাৰ যোগেদি তেওঁ আগবঢ়োৱা মহান সেৱাৰ বিশ্বজোৰা স্বীকৃতি দিয়া হৈছিল। মাদাৰ টেৰেছা এগৰাকী বিশ্বমাতৃ। এইগৰাকী মহান মানৱপ্ৰেমীৰ ১৯৯৭ চনৰ ৫ চেপ্তেম্বৰত কলিকতাত মহাপ্ৰণয় ঘটিল।

এই বিনন্দীয়া পৃথিৱীখনত আমি মানুহৰ দৰে সুখে শান্তিৰে থাকিবলৈ শিকা উচিত। কিন্তু আমাৰ অন্তঃকৰণ মানৱ প্ৰেমৰে ওপচাব নোৱাৰিলে সেই সুখশান্তি মৰীচিকা হৈ ৰ'ব। মাদাৰ টেৰেছাৰ মতে প্ৰেমই সেৱা আৰু সেৱাই শান্তি। তেল শলিতা যোগাৰ কৰি বস্তি গছ জ্বলাই আন্ধাৰৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ কৰাতহে শান্তি পোৱা যায়। মহিয়সী মাদাৰ গৰাকীয়ে তেনে এগছ বস্তিকে জ্বলাই থৈ গৈছে। □

Spoken English শিক্ষক হেমন্ত ডেকাৰ পৰা তেখেতৰেই এখন অমূল্য গ্ৰন্থ
"Spoken English" অসমৰ সকলো কিতাপৰ দোকানতেই পোৱা যায়।
IRM, SC Goswami Road, Panbazar, Guwahati-1,
☎ : 2602653 (O), 98640-39850 (M)

কালজয়ী শিল্পী মাইকেল এঞ্জেলো

শ্ৰী ভাৰতী দাস
 স্নাতক ১ম বৰ্ষ (কলা)

সেয়া আছিল ইংৰাজী ১৪৭৫ চন। সেই বছৰৰ ৬ মাৰ্চ তাৰিখে ফ্লোৰেন্স নগৰৰ এটা অতি দৰিদ্ৰ পৰিয়ালত বিৰাট সন্তাৰনাৰ অক্ষুৰ ৰূপে মাইকেল এঞ্জেলোৰে জন্ম গ্ৰহণ কৰে। তেওঁৰ পিতৃ আছিল লাডোভিকো ব্যোনাৰোটি আৰু মাতৃ আছিল ফ্ৰান্সেস্কা ডি মেৰী। মাইকেলৰ জন্মৰ সময়ত মাকৰ শাৰীৰিক অৱস্থা অতিশয় দুৰ্বল আছিল। সেয়েহে মাইকেলক ডাঙৰ কৰিবৰ বাবে এগৰাকী ধাত্ৰী নিয়োগ কৰিবলগীয়া হৈছিল। সেই ধাত্ৰীগৰাকীৰ মৰম চেনেহ আৰু আলপৈচানতে মাইকেল ডাঙৰ দীঘল হ'বলৈ ধৰিলে। ভৱিষ্যতে যে মাইকেল এজন বিখ্যাত শিল্পী হ'ব তাৰ প্ৰমাণ সৰুতেই পোৱা গৈছিল। কিয়নো চিত্ৰবিদ্যাৰ প্ৰতি মাইকেল অতি সৰুৰে পৰা আকৃষ্ট হৈছিল। ৰং আৰু তুলিকাৰে হিয়া আকুল কৰা আহান তেওঁ সৰুতেই শুনিলে। দেউতাকৰ যথেষ্ট আপত্তি থকা সত্বেও মাইকেলে সৰুতেই নিজকে এজন চিত্ৰ শিল্পীৰূপে গঢ়ি তোলাৰ সংকল্প লৈছিল। কিন্তু সেই সময়ত চিত্ৰবিদ্যাৰ স্থান অতি নিম্নস্তৰত আছিল। আনকি চিত্ৰবিদ্যাক বংশৰ মৰ্যাদাহানিকৰ বৃত্তি বুলি চিহ্নিত কৰা হৈছিল। এই হীন বৃত্তিৰ পৰা পুতেকক আঁতৰাই আনিবৰ কাৰণে দেউতাকে বিভিন্ন ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছিল। কিন্তু যাৰ অন্তৰত অসীম বল আছে তেওঁক পৃথিৱীৰ কোনো শক্তিয়ে সংকল্পচ্যুত কৰিব নোৱাৰে। তেৰ বছৰ বয়সত মাইকেল এঞ্জেলো গিয়াবালাদায়ো ভাতৃসকলৰ ওচৰত তেওঁলোকৰ সহকাৰী হিচাবে মাইলি বেতনৰ বিনিময়ত সহকাৰী চিত্ৰকৰ হিচাবে নিযুক্তি ললে। ইয়াতে মাইকেল নিজৰ সাধনাতে একান্তভাৱে নিমগ্ন হৈ পৰিল। এইদৰে তিনিটা বছৰ পাৰ হৈ গ'ল।

চিত্ৰ শিল্পৰ প্ৰতি থকা অসীম আকৰ্ষণৰ মাজতে হঠাতে মাইকেলৰ মন মূৰ্ত্তি গঢ়া শিল্পৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত হয়। মূৰ্ত্তি গঢ়া শিল্পৰ প্ৰতি অহা দুৰ্কাৰ আকাঙ্ক্ষাক কাৰ্য্যকৰী ৰূপ দিবৰ সুবিধাও তেওঁ অৰ্হাচিতে পালে। মাইকেল এঞ্জেলো আৰু সেই সময়ৰ বিখ্যাত ব্যক্তি লোৰেঞ্জো ডি-মেডিচিৰ মিলনক শিল্পৰ ইতিহাসৰ "মণিকাঞ্চন সংযোগ" বুলিব পাৰি। মাইকেল অতি সোনকালে লোৰেঞ্জোৰ দ্বাৰা স্থাপিত ভাস্কৰ্য্য বিদ্যালয়ত সোমাই পৰে। কিন্তু অতি পৰিতাপৰ কথা যে মাইকেলক অনুপ্ৰেৰণা দিয়া লোৰেঞ্জোৰ হঠাতে মৃত্যু হয় আৰু অনুষ্ঠানটিও বন্ধ হৈ যায়। উপায়হীন হৈ মাইকেলে সেই ঠাই ত্যাগ কৰে। সেই সময়ত তেওঁৰ বয়স আছিল মাত্ৰ বিশ বছৰ।

ইয়াৰ পাছত তেওঁ 'বলেনো' নগৰত পদাৰ্পণ কৰে আৰু কেইটামান মূৰ্ত্তি নিৰ্মাণ কৰি কিছু স্বীকৃতি লাভ কৰে। সেই সময়ত ফ্লোৰেন্স মহাসভাৰ বাবে এটা আধুনিক সভাগৃহ নিৰ্মাণৰ আঁচনি লোৱা হৈছিল আৰু সেই গৃহটি কলাসন্মত ৰুচি জ্ঞানেৰে সজাই তুলিবৰ কাৰণে কেইজনমান নামজ্বলা শিল্পীক নিৰ্বাচন কৰা হৈছিল। সেই শিল্পীসকলৰ মাজত তেওঁৰ নামো আছিল। ইয়াৰ পাছত তেওঁ ১৪৯৬ চনৰ জুন মাহৰ শেষৰফালে শিল্পীৰ স্বৰ্গ ৰোমলৈ গ'ল। তাত মাইকেলে এজন ৰোমান ভদ্ৰলোকৰ কাৰণে 'কিউপিড আৰু ব্যেকাচ' প্ৰতিমূৰ্ত্তি আৰু এজন ফৰাচী ভদ্ৰলোকৰ কাৰণে "ঘীণুৰ মৃতদেহৰ ওপৰত ক্ৰন্দনৰতা মেৰী" মূৰ্ত্তি তৈয়াৰ কৰে। এই দুই মূৰ্ত্তিৰ বলীষ্ঠ প্ৰকাশ ভঙ্গীয়ে ৰোম নগৰত তেওঁৰ নাম বিখ্যাত কৰি তুলিলে। কিন্তু ইতিমধ্যে বাপেকৰ অনুৰোধ অগ্ৰাহ্য কৰি মাইকেল নিজৰ জন্মভূমিলৈ ঘূৰি আহে।

মাইকেলৰ জীৱনৰ এক মহান ক্ষণ আছিল, সেয়া হ'ল এক বৃহৎ মাৰ্বলৰ অংশ এটাৰ পৰা বৃহৎ ডেভিডৰ মূৰ্ত্তি কাটি উলিওৱা। এই মূৰ্ত্তিটো চাৰি বছৰ আগেয়ে আগষ্টিনো ডি এণ্টোনিও নামৰ জুপতিয়ে আৰম্ভ কৰিছিল। কিন্তু মূৰ্ত্তিটো তেওঁ

অসম্পূৰ্ণ অৱস্থাত এৰি দিছিল। এই মূৰ্ত্তিটো এজন মানুহৰ জীৱন কালত সম্পূৰ্ণ কৰিব পৰাটো অসম্ভৱ বুলি ভবা হৈছিল। এই প্ৰত্যাহানক তেওঁ সহজভাৱে গ্ৰহণ কৰিলে আৰু সেই বৃহৎ মূৰ্ত্তিটো সম্পূৰ্ণ কৰি মানুহৰ ভ্ৰম ভাঙি দিলে আৰু তেওঁ অজস্ৰ শ্ৰদ্ধা আৰু আকৃষ্ট স্বীকৃতি পালে। এই মূৰ্ত্তিয়েই তেওঁৰ জীৱনলৈ শিল্পীৰ পূৰ্ণ স্বীকৃতি আনি দিলে।

সেই সময়ত ৰোমৰ পোপ আছিল দ্বিতীয় জুলিয়াচ। তেওঁ এটি অতুলনীয় সমাধি মন্দিৰ নিৰ্মাণ কৰাৰ সংকল্প লৈছিল আৰু এই দায়িত্ব মাইকেলৰ ওপৰত দিছিল। মাইকেলে প্ৰথমতে সেই সমাধি মন্দিৰৰ চিত্ৰ এখন আঁকি লৈছিল আৰু উৎকৃষ্ট মাৰ্বল পাথৰ নিৰ্বাচন কৰি তেওঁ সেই সমাধি মন্দিৰৰ কামত হাত দিছিল। কিন্তু সমাধি মন্দিৰৰ কাম সম্পূৰ্ণ নোহওঁতেই পোপ নানা যুদ্ধ বিগ্ৰহত লিপ্ত হবলগীয়া হৈছিল। সেইবাবে তেওঁ এই মন্দিৰৰ কথা পাহৰি গৈছিল। তদুপৰি, মাইকেলৰ আৰ্থিক অৱস্থা শোচনীয় হৈ পৰাত, আনকি তেওঁ পোপৰ পৰা পাবলগীয়া পাৰিশ্ৰমিকো সময়মতে নোপোৱাত, আৰ্থিক অনাটনত পৰি বাধ্য হৈ তেওঁ ৰোম নগৰ ত্যাগ কৰিবলগীয়া হয়। যুদ্ধ শেষ হোৱাত পোপে তেওঁক পুনৰ ৰোমলৈ নিমন্ত্ৰণ কৰিলে। পুনৰ এই কাম চলাব চাৰি মাহ মানৰ পিছতে পোপৰ মৃত্যু হয়। তেওঁৰ উত্তৰাধিকাৰীসকলে তেনে এক ব্যয়বহুল সমাধি মন্দিৰ নিৰ্মাণৰ পক্ষপাতি নোহোৱাৰ কাৰণে ব্যয় হ্রাস কৰি এটি মজলীয়া ধৰণৰ সমাধি মন্দিৰ নিৰ্মাণ কৰালে।

মাইকেল সৰুতেই ৰং আৰু তুলিকাৰ প্ৰেমত পৰিছিল। তেওঁ মাজে মাজে চিত্ৰও অংকন কৰিছিল আৰু সেই চিত্ৰসমূহৰ মাজতো তেওঁৰ প্ৰতিভাৰ সম্পূৰ্ণ বিকাশ হৈছিল। তেওঁ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ চিত্ৰসমূহ অংকন কৰিছিল “চিক্সটাইন” মঠৰ চাঁদত। এই মঠৰ চাঁদত চিত্ৰ অংকন কৰিবৰ কাৰণে মাইকেলে কঠোৰ পৰিশ্ৰম কৰিবলগীয়া হৈছিল। এই মঠৰ চূড়া অতি ওখ আছিল আৰু ইয়াৰ ওপৰ ভাগত ছবি আঁকিবৰ কাৰণে অতি ওখ চাং ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। সেই চাঙতে ওপৰলৈ মূৰ কৰি শুই শুই অসীম কষ্ট আৰু ধৈৰ্য্যৰে তেওঁ চিত্ৰসমূহ আঁকিছিল। সুদীৰ্ঘ চাৰিবছৰৰ কঠোৰ শ্ৰম আৰু চেপ্টাৰ ফলত তেওঁ এই কাম সম্পূৰ্ণ কৰিলে। এই চিত্ৰসমূহত তেওঁ বাইবেলৰ অন্তৰ্গত বিশ্ব সৃষ্টিৰ পৰা মহাপ্লাবন পৰ্য্যন্ত কাহিনী ভাগ কপায়িত কৰিছিল। যিদিনা এই চিত্ৰসমূহ সম্পূৰ্ণ কৰি মাইকেল মঠৰ বাহিৰলৈ ওলাই আহিছিল তেতিয়া তেওঁৰ দেহ পঙ্গু হৈ পৰিছিল, আনকি তেওঁৰ শাৰীৰিক গঠন কিঞ্চিৎ বেৰ্বা হৈ পৰিছিল। কিন্তু এই জীৱন্ত চিত্ৰসমূহে তেওঁক অভিনন্দন জনাই অমৰত্ব দান কৰিলে।

মাইকেল আছিল প্ৰতিভাৰ যাদুঘৰ। জীৱনৰ পদে পদে বাধা বিধিনি পাই তেওঁ সংসাৰৰ প্ৰতি উদাস হৈ পৰিছিল। তিনি কুৰি বছৰ বয়সত তেওঁ বিধবা ভিক্টোৰীয়া কেলোপাৰ প্ৰেমত পৰিছিল। কিন্তু অতিশয় পৰিতাপৰ কথা এয়ে যে কেইবছৰ মানৰ পাছতেই ভিক্টোৰীয়াৰ মৃত্যু হৈছিল। তেওঁৰ অন্তৰত হোৱা বেদনাক দুটা চনেটৰ মাজেৰে প্ৰকাশ কৰিছিল। তেওঁৰ দ্বাৰা ৰচিত প্ৰায় ১০০ টা মান চনেট পোৱা গৈছে।

এদিনাখন এজন যাজক বন্ধুৰে এই চিৰকুমাৰ শিল্পী গৰাকীক প্ৰশ্ন কৰিছিল যে তেওঁৰ মৃত্যুৰ পাছত এই জ্ঞান সম্পদৰ গৰাকী কোন হ'ব? তেওঁ হাঁহি হাঁহি উত্তৰ দিছিল, “মোৰ সৃষ্টিৰ এই কলা সমূহেই মোৰ পত্নী।” তেওঁ মোক সদায় সংগ্ৰাম কৰিবলৈ প্ৰেৰণা যোগাই থাকে। মই এৰি যোৱা কলা সম্পদ সমূহেই হ'ব মোৰ সন্তান। যদিও এইবোৰ বৰ উপযুক্ত বা মূল্যবান নহয়, তথাপি মই ক্ষণেকৰ কাৰণে হ'লেও সিহঁতৰ মাজতেই জীয়াই থাকিম।”

সঁচাকৈয়ে সেই মহান শিল্পী জনাৰ মনৰ ইচ্ছাই সত্যত পৰিণত হ'ল। এই যুগজয়ী শিল্পী গৰাকীয়ে ৯০ বছৰ বয়সত মৃত্যুক আঁকোৱালি লয়। শিল্পৰ ইতিহাসৰ এই নায়কজন মৰিও অমৰ হৈ ৰ'ল। □

যুক্তি শক্তিক জাগ্ৰত ৰূপ প্ৰদানৰ লক্ষ্য লক্ষ্যৰে.....

শ্ৰী নৱজ্যোতি বৰা
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

ছক্ৰেটিছে কেৱল আনকহে প্ৰশ্ন সুধিছিল। কিন্তু তেওঁ নিজে সেই প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া নাছিল। এই কথাটোৱে মানুহক বিৰক্ত তথা কিছু অস্বস্তি কৰিছিল। মানুহবোৰে মনত কিছুমান গুৰুতৰ প্ৰশ্ন নিজে কৰিছিল—“তুমি নিজেই যদি প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ নাজানা তেন্তে আনক প্ৰশ্ন সুধি ব্যতিব্যস্ত কৰিছা কিয়? তুমিতো জিজ্ঞাসুৰ দৰে নহৈ প্ৰশ্ন সোধা নাই; তুমি প্ৰশ্ন সুধিছা জেৰা কৰা ন্যায়ালয়ৰ উকিলৰ দৰে। প্ৰশ্নৰ উত্তৰ পোৱাটো বা পাই সন্তুষ্ট হোৱাটো তোমাৰ উদ্দেশ্য নহয়; তোমাৰ উদ্দেশ্য হ'ল আনক মুৰ্খ বুলি প্ৰমাণ কৰাটো।

কিন্তু আনক মুৰ্খ বুলি প্ৰমাণ কৰাৰ উদ্দেশ্য ছক্ৰেটিছৰ একেবাৰেই নাছিল। তেওঁৰ উদ্দেশ্য আছিল প্ৰত্যেক মানুহৰ মনত যুক্তি সহকাৰে চিন্তা কৰিব পৰাৰ যি শক্তি সুপ্ত হৈ থাকে তাক জাগ্ৰত কৰি তোলা। চিন্তা শক্তি জাগ্ৰত হ'লে মানুহে নিজেই চিন্তা কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিব আৰু তেতিয়া তেওঁৰ সকলো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ তেওঁৰ মনৰ ভিতৰৰ পৰাই ওলাব। ছক্ৰেটিছে নিজকে তুলনা কৰিছিল ধাত্ৰীৰ লগত। ধাত্ৰীয়ে নিজে গৰ্ভধাৰণ নকৰে। কিন্তু তেওঁ আনৰ গৰ্ভৰ পৰা সন্তান বাহিৰ কৰি আনাৰ কামত সহায়কাৰিণীৰ ভূমিকা লয়। ঠিক সেইদৰে ছক্ৰেটিছে নিজে কোনো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ নিদিয়। কিন্তু আনক উপৰ্যুপৰি প্ৰশ্ন কৰি তেওঁ মনৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো ওলাই অহাত সহায় কৰে। কথোপকথনৰ দ্বাৰা সত্যৰ সন্ধান কৰা এই পদ্ধতিটোৰ লগত ছক্ৰেটিছৰ নাম জিলিকি উঠিল বহু অজ্ঞ মানুহৰ মনত। ছক্ৰেটিছৰ মন্তব্য আছিল যে— “বেছিভাগ মানুহৰ মনতে সুপ্ত হৈ থাকে জ্ঞানাজনৰ প্ৰতিভা।”

ছক্ৰেটিছে মানুহক শিক্ষা দিছিল:

“তুমি যে একো নাজানা সেইটো জনাই হ'ল প্ৰকৃত জ্ঞান।”

“জীৱনটো যদি পৰীক্ষা কৰি চোৱা নহয় তেন্তে তেনে জীৱন জীয়াই থকাৰ যোগ্য নহয়।”

“যি মানুহে গোটেই পৃথিৱীখনক পৰিচালনা কৰিব খোজে তেওঁ প্ৰথমে পৰিচালনা কৰিব লাগিব নিজক।”

“আটাইতকৈ সুখী মানুহ হ'ল সেইজন-যিজনে অতি কম বস্তুক লৈয়েই সন্তুষ্ট হৈ থাকিব পাৰে।” □

Prop - Shree Narayan Deka

Rajaduar, North Guwahati, Guwahati - 781030 (Assam)

Contact :- 98640-89886 (M), 0361-2690430 (R)

GANESH TIMBER, HARDWARE & GROCERY HERE FOUND ALL KIND OF

WOOD, HARDWARE ALL GOODS & GROCERY ALL ITEM

(TIN, PALUT, C.I. SHEET ETC.)

ডাইনোচৰ

শ্ৰী বাজেশ চেতিয়া
উঃ মাঃ প্ৰথম বৰ্ষ (কলা)

বহুদিনৰ আগতে পৃথিৱীত কিছুমান অতিকায় বৃহৎ জন্তুৰে বাস কৰিছিল। কোটি বছৰতকৈও বেছিদিন আগতে ডাইনোচৰ নামে প্ৰাণী পৃথিৱীত আছিল। সকলোবিলাক প্ৰাণীৰ ভিতৰত এই ডাইনোচৰ বিলাকেই অতি প্ৰতাপী আছিল। ডাইনোচৰ গোটেইবিলাক একে বিধৰ নাছিল। ইহঁতৰ ভিতৰত কিছুমান উদ্ভিদভোজী আৰু কিছুমান মাংসভোজী আছিল। ডাইনোচৰবিলাকৰ ভিতৰত আটাইতকৈ ভয়ংকৰ আছিল ওলোচ'ৰাচ। আকাৰত ইহঁত প্ৰকাণ্ড আছিল আৰু দীঘলে ত্ৰিশ ফুটতকৈও বেছি আছিল। ওলোচ'ৰোচৰ পিছত আৰু এবিধ অতি ভয়ংকৰ আৰু প্ৰকাণ্ড জীৱৰ সৃষ্টি হৈছিল সেইবিধ হ'ল 'টাইৰেনোচৰাচ'। ইহঁতে সম-সাময়িক প্ৰাণীবিলাকৰ প্ৰাণত ত্ৰাসৰ সঞ্চাৰ কৰি গোটেইখনতে দপদপাই ফুৰিছিল। ইহঁত মাংসহাৰী আছিল আৰু আন প্ৰাণীবিলাক খাই ধ্বংস কৰিছিল।

ডাইনোচৰবিলাক আছিল সৰীসৃপ। পণ্ডিতসকলে অনুমান কৰিছে যে পৃথিৱীখন বৰ্তমান অৱস্থালৈ অহাৰ আগতে বহুত সাল-সলনি হৈছিল। পৃথিৱীৰ ওপৰ-ভাগত পৰিবৰ্তন হোৱাৰ লগে লগে উদ্ভিদবিলাকৰো সাল-সলনি ঘটিছিল। পৃথিৱীখন সলনি হোৱাত নতুনকৈ হোৱা উদ্ভিদবিলাক খাব নোৱাৰাৰ ফলতে তৃণভোজী ডাইনোচৰবিলাক মৃত্যুৰ মুখত পৰাটো সম্ভৱ। তৃণভোজী জন্তুবোৰ মৰি হজি নাইকীয়া হ'লত মাংসহাৰী ডাইনোচৰবিলাকো আহাৰৰ অভাৱত মৰিব লগাত পৰে। দহ লাখ বছৰৰ আগতে পৃথিৱীত ডাইনোচৰ আছিল। সেইবোৰৰ ভিতৰত আটাইতকৈ ডাঙৰ প্ৰজাতিৰ নাম আছিল 'মেমহা'। এই ডাইনোচৰ বিলাক দেখিবলৈ প্ৰকাণ্ড হাতীৰ দৰে আছিল। ইহঁতৰ দাঁতবিলাক হাতীৰ দাঁততকৈও দীঘল আছিল আৰু গাত দীঘল দীঘল নোম আছিল। ইহঁতে বৰফৰ প্লেচিয়াৰৰ মাজত বাস কৰিবলৈ লৈছিল। তাৰ পিছত ইহঁতে দলে দলে নাইকীয়া হ'ল। ডাইনোচৰ বিলাক কিয় ধ্বংস হৈ নাইকীয়া হ'ল তাক মাত্ৰ অনুমানহে কৰিব পাৰি, সঠিকভাৱে ক'ব নোৱাৰি। অনুমান কৰা যায় যে পৃথিৱীৰ জলবায়ুৰ সাল-সলনি হোৱাৰ ফলস্বৰূপে নতুন জলবায়ুৰ সৈতে সিহঁত খাপ খাব নোৱাৰা হৈ পৰিল। ফলত জীয়াই থাকিবৰ বাবে নিজৰ মাজতে প্ৰতিযোগিতা হ'ল আৰু পৰস্পৰৰ মাজত মৰা-মৰি কৰি শেষ হ'বলৈ ধৰিলে আৰু চাৰিওফালে অৱস্থাৰ লগত নিজকে খাপখুৱাই লব নোৱাৰি এই অতি প্ৰকাণ্ড জীৱবিলাক মৰি পৃথিৱীৰ পৰা বিলুপ্ত হ'লগৈ। পণ্ডিতসকলে এই তিনিটা কাৰণৰ ফলত ডাইনোচৰ নাইকীয়া হ'ল বুলি অনুমান কৰিছে।

এনেকৈয়ে পৃথিৱীৰপৰা অতিকায় জীৱবিলাক নাইকীয়া হ'ল আৰু সিহঁতৰ ঠাইত সৰু সৰু স্তন্যপায়ী জীৱবিলাকৰ বিকাশ হ'ল। এই জীৱবিলাক চাৰিওফালৰ অৱস্থাৰ সৈতে নিজকে খাপ খুৱাব পৰাৰ বাবেই পৃথিৱীত জীয়াই আছে।

যৌৱনৰ পিছল বাটত বিশেষকৈ আমাৰ ক্ষেত্ৰত

শ্ৰী প্ৰাঞ্জল বৰুৱা
উঃ মাঃ দ্বিতীয় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

যৌৱনকালেই হৈছে জীৱনৰ ভেটি গঢ়াৰ গঠনাত্মক সময়। জীৱনৰ বহল পথাৰখনত মানুহ হিচাপে প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ লগতে সৃষ্টি ধৰ্মী প্ৰতিভা বিকাশ কৰি যুগজয়ী খ্যাতি লাভ কৰাৰ সময়ো আহি পৰে যৌৱন কালতে। জীৱন সংগ্ৰামত অৱতীৰ্ণ হ'বলৈ সঠিক পথৰ সন্ধানত আগবঢ়োৱা সময়ই হৈছে যৌৱনকাল।

যৌৱন। জীৱনৰ সৌন্দৰ্য্যপূৰ্ণ সুখেৰে ভৰা এক বৰ্ণময় সময়। শৈশৱৰ কাপোৰ সাজ সলাই জীৱনৰ উন্নত স্তৰলৈ গতি কৰা এছোৱা জটিল সময়। দেহমনত পৰিবৰ্তনৰ জোৱাৰে জীৱনটো নতুনকৈ উপলব্ধি কৰিবলৈ শিকোৱা সকলোৰে চকুত লগাকৈ দেহৰ পৰিবৰ্তনৰ জোৱাৰ অহাৰ সময়। দেহৰ এই পৰিবৰ্তনে মনলৈও প্লাৱন আনে। তাৰ উচ্চাসত মতলীয়া হৈ যৌৱনত বহু যুৱক-যুৱতীয়ে কেতিয়াবা গোটেই পৃথিৱীখনকে কল্পনা পুৰী বুলি ভাবিবলৈ লয়। জীৱনৰ বংবোৰ মিঠা, ধুনীয়া আৰু আনন্দদায়ক বুলি ভাবি সকলোতে সুন্দৰতাৰ প্ৰকাশ বিচৰাৰ সময় হৈছে যৌৱন। সেয়ে যৌৱনক বলিয়া বসন্ত বুলিও কোৱা হয়। বসন্তৰ আগমনত বৰদৈচিলাই হিল-দল ভাঙি বিশ্বৰ ক্ষতি কৰাৰ নিচিনাকৈয়ে যৌৱনৰ দোমোজাত কোনো কোনোৱে হেৰুৱাই পেলাব জীৱনৰ প্ৰকৃত মাদকতা, ৰূপ ৰস গোন্ধৰে ভৰা এই পৃথিৱীখন কেতিয়াবা তেওঁলোকৰ বাবে কাঁইটেৰে ভৰি পৰে। অহেতুক দুখ ভয় আৰু যত্নপাৰে পীড়িত হৈ মানসিক ভাৰসাম্য হেৰুৱাই পেলায়। অন্যহাতেদি এই সময়ছোৱা হৈছে এক সন্ধিক্ষণ। যি সন্ধিক্ষণে বাল্যকালৰ পৰা বয়স্ক কাললৈ লৈ যায়। যৌৱনপ্ৰাপ্ত সময়ছোৱাতে লৰা ছোৱালীৰ দেহ মনলৈ অহা পৰিবৰ্তনৰ আবেগিক আচৰণতো প্ৰভাৱ পেলায়। মনত হোৱা এই বৈপ্লৱিক পৰিবৰ্তনৰ জোৱাৰৰ বাহ্যিক প্ৰকাশ ঘটাবলৈ ধৰে মানসিক অস্থিৰতা, কল্পনা প্ৰৱণতা, দিবাস্বপ্ন, দুঃসাহসিক কৰ্মকলাপ আদিৰ জৰিয়তে। জীৱনৰ এই বয়ঃসন্ধি কালেই বুদ্ধি বিকাশৰো উপযুক্ত সময়। সামাজিক চেতনাৰ বিকাশ, সমাজৰ আদৰ্শ, মূল্যবোধ, অনুশাসন আদিৰ লগত সংগতি সাধন কৰি জীৱনক প্ৰতিষ্ঠা কৰা সময়ো এইখিনিয়ে। স্বাধীনচিন্তীয়া মনোভাৱেৰে কথা আৰু কাম কৰিবলৈ বিচাৰে। পোছাক-পৰিচ্ছদ পিন্ধা, চলা-ফুৰা, কথা-বাৰ্তা সকলোতে চকুত লগা পৰিবৰ্তনৰ প্ৰকাশ ঘটে। অন্যহাতে যৌৱন কালেই হৈছে জীৱনৰ ভেটি গঢ়াৰ গঠনাত্মক সময়। শিক্ষা-দীক্ষাৰে মইয়ান হৈ দেশৰ এজন উপযুক্ত নাগৰিক হিচাপে নিজকে গঢ় দিয়াৰ সময়ো এইখিনিয়ে। জীৱন দৰ্শনৰ উপলব্ধি, নৈতিক চেতনাবোধ, আত্মনির্ভৰশীল মনোভাৱ আদিয়ে এই সময়তে মনত ভুমুকি মাৰেহি। জীৱন সংগ্ৰামত অৱতীৰ্ণ হ'বলৈ সঠিক পথৰ সন্ধানত আগবঢ়োৱা সময়ই যৌৱন কাল। যৌৱনৰ বতাহে ডেকা-গাভৰুৰ মনবোৰো চঞ্চল কৰি তোলে। আৱেগিক আলোড়ন সৃষ্টিয়ে কেতিয়াবা ডেকা গাভৰুৰোক অনিয়ন্ত্ৰিত কৰি তোলে অনুভূতিৰ পৰিতৃপ্তিৰ বাবেই। তেওঁলোকে যৌৱন জীৱনৰ ৰহস্য উদঘাটন কৰিবলৈ ব্যাকুল হৈ পৰে। প্ৰেমৰ অনুভূতিয়ে মনবোৰ উদ্বেলিত কৰি বিপৰীত লিঙ্গৰ প্ৰতি আকৰ্ষণ বঢ়াই তোলে। ৰোমাণ্টিক হৈ পৰা মনবোৰে জীৱন লগৰীৰ সান্নিধ্য বিচাৰি মনবোৰ ভাৰাক্ৰান্ত কৰে। কেতিয়াবা এই সপোন কল্পনাবোৰ দিঠক কৰিব নোৱাৰি কোনো কোনোৱে আত্মহতাৰ পথো বাছি লয়। আকৌ যৌৱনৰ এই সময়ছোৱাতে কোনো কোনো ডেকা গাভৰুৱে হতাশাবোধত ভুগি কেতিয়াবা কৰ্মসংস্থাপনৰ সঠিক পথৰ সন্ধান কৰিব নোৱাৰে। বিপ্লৱী পথাৰখনত খোজ পেলায়। আত্মীয় স্বজনৰ মায়া মমতা পাহৰি তেওঁলোকে গতি কৰে বহু দূৰলৈ। এয়াই যৌৱনৰ মায়া। ইয়াতে নিহিত থাকে অন্তৰৰ ঘাত-প্ৰতিঘাত, প্ৰেম-বিৰহ, পোৱা নোপোৱাৰ হিচাপ-নিকাচ। একো একোখন হৃদয়ৰ ডায়েৰীৰ পুঞ্জীভূত বেদনাই হৈছে যৌৱন কাল।

শেষ উপহাৰ

শ্ৰী চন্দনা বড়ো
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ (কলা)

ৰাতিপুৰা বিহ্নাৰ পৰা উঠি নিশাই খিৰিকীৰ ওচৰলৈ গৈ সন্মুখৰ ফুলনিখনলৈ চাই থাকোতে হঠাৎ তাইৰ মনত পৰিল-আজি 'পাচ জুলাই'- এই বিশেষ দিনটোতেই আজিৰপৰা ষোল্ল বছৰ পূৰ্বে নিশাৰ জন্ম হৈছিল আৰু সেই একেই তাৰিখতে আজিৰপৰা বাৰ বছৰ পূৰ্বে তাইৰ মৰমৰ দেউতাকৰ এক সন্ত্ৰাসবাদীৰ আক্ৰমণত মৃত্যু হৈছিল। তাই বিহ্নাৰ কাষতে থকা আৰামী চকীখনত বহি দেউতাকৰ ফটোখন এপলক নেত্ৰেৰে চাইচাই ভাব সাগৰত বুৰ গ'ল। তাইৰ মানসপটত ভাহি উঠিল এখন কাহানিবাই ভাঙি চুবমাৰ হৈ যোৱা স্মৃতিৰ দাপোন।

সেইদিনা আছিল নিশাৰ চাৰি বছৰীয়া জন্মদিন। দেউতাকে ৰাতিপুৰাই অফিচলৈ বুলি ঘৰৰপৰা ওলোৱাত নিশাই দেউতাকক আগচি ধৰি অফিচলৈ যাবলৈ মানা কৰিছিল। কিন্তু দেউতাকে কণমাণি নিশাক সন্ধিয়া সোনকালে ঘূৰি অহাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দি অফিচলৈ ওলাই গ'ল। সেইদিনা সন্ধিয়া নিশাই দেউতাকে আগদিনাই আনি দিয়া মৰমলগা ফ্ৰকটো পিন্ধি পখিলা উৰাদি উৰি ফুৰিছিল। সকলোৱে তাইৰ ফ্ৰকটোৰ প্ৰশংসা কৰিছিল। দেউতাকে তাইক দিয়া উপহাৰটো সঁচাকৈয়ে প্ৰশংসনীয় আছিল। বগা বঙৰ কাপোৰত সৰু সৰু বঙা বঙৰ গোলাপ আৰু সেউজীয়া পাতবোৰে তাইৰ কোমল মনটোত সেইদিনা সঁচাকৈয়ে বং সানি দিছিল।

তাইৰ আজিও মনত আছে সেই অভিশপ্ত ৰাতিপুৰাটো। পাচ জুলাইৰ দিনা গোটেই নিশাটো দেউতাক আহি নোপোৱাত সিহঁতে (নিশা, মাক আৰু দাদাক অসীম) উজাগৰে কটাই দিছিল যদিও কণমাণি নিশা আৰু দহ বছৰীয়া ককায়েক অসীমৰ চিলমিল টোপনি আছিল। মাকেও সিহঁতৰ ওচৰতে বহি আছিল। লাহে লাহে পুথিৰীৰ বুকুলৈ নামি আহিল হেঙুলী কিৰণ। কিন্তু কোনেও ভবাই নাছিল সেই কিৰণ ক্ষণেক পিছতে এচপৰা ক'লা ডাৱৰলৈ ৰূপান্তৰিত হ'ব পাৰে। পাঁচমান বজাত হঠাৎ ফোনটো বাজি উঠিল। মাকে ফোনটো উঠাই হেল্ল' বুলি কোৱাত সিফালৰপৰা কনিষ্ঠবল নবীনৰ মাত ভাহি আহিল। নবীনে ক'লে বাইদেউ, ছাৰৰ এক্সিডেণ্ট হৈছে, কিন্তু চিন্তাৰ কাৰণ নাই। আমি তেখেতক লৈ গৈ আছো। ইতিমধ্যে নিশা আৰু অসীমেও সাৰ পাই উঠিছিল। সিহঁতে মাকক সুধিলে- মা, দেউতাৰ ফোন নেকি? মাকে কয় অহা নাই? দেউতা ক'ত আছে? কিন্তু মাকে সিহঁতৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিবলৈ নাপাওঁতেই কলিং বেল বাজি উঠিল। মাকে দুৱাৰখন খুলি দেখিলে গাড়ীৰপৰা কাৰোবাৰ ডেডবডি এটা কেইজনমান পুলিছে নমাই আছে। মাকৰ বুজিবলৈ বাকী নাথাকিল। বগা কাপোৰেৰে আবৃত দেহটোৰপৰা কাপোৰখন অলপ গুচাই দিয়াত উচ্চপদস্থ আৰক্ষী বিষয়া অনুপম বৰুৱাৰ মুখখন দেখাৰ লগে লগেই তেখেতৰ সহধৰ্মিনী কবিতা চলি পৰিল।

ইফালে নিশাই অসীমক অজস্ৰ প্ৰশ্নবাণ নিক্ষেপ কৰিবলৈ ধৰিলে- "মা কিয়পৰি গ'ল? মাক কিয় পানী ঢালি আছে? সি নিশ্চুপ হৈ ব'ল। শোকে তাক বোবা কৰি পেলাইছিল। চকুৰে চকুলো ববলৈ ধৰিলে। নিশাই এইবাৰ দেউতাকক অভিমান কৰি ক'বলৈ ধৰিলে- দেউতা তুমি কিয় নামাতা? প্লিজ, উঠানা! দাদাক গালি পাৰাচোন। মই কিবা সুধিলেও সি নামাতে। চোৱানা দেউতা কিয় মাক পানী ঢালিছে! তুমি মানা কৰাচোন! মাৰ ঠাণ্ডা লাগিব নহয়! তুমি কিয় একো নোকোৱা, তুমি মোক বেয়া পাইছা নেকি? মই কিন্তু তোমাক খুব বেয়া পাইছো। কাৰণ তুমি মোৰ জন্মদিনত ঘৰলৈ নাছিল। এতিয়া আহিছা তাকো গুই আছা।"

অসীমে তাৰ ধৈৰ্যশীল মনটোক বান্ধি ৰাখিব নোৱাৰিলে। সি নিশাক সাৰটি ধৰি ছকছকাই কান্দিবলৈ ধৰিলে। তাই কিন্তু একো বুজি নাপালে। মাথো সকলোৰে নিৰ্বাক মুখবোৰলৈ একেথৰে চাই ব'ল। এনেতে মাকে তাইক মাত লগোৱাত তাই বাস্তৱ জগতলৈ ঘূৰি আহিল। দেউতাকৰ ফটোখন চাই নিজকে কৈ উঠিল- "দেউতা আজিও মই তোমাৰ সেই স্নেহসিক্ত 'শেষ উপহাৰটো' হিয়াৰ মাজত সযতনে সাঁচি ৰাখিছো।"

জীৱন

শ্ৰী হিমাক্ষী ডেকা
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

জীৱন এক নিষ্ঠুৰ সত্য, হাঁহি কান্দোন, মৰম-ভালপোৱা, সুখ-দুখ যাৰ কোনো শেষ নাই। অথচ এয়া কি জীৱনক জানিবলৈ, বুজিবলৈ আৰু তাৰ বিশাল বহস্যৰ গুপ্ত সত্ত্ব বিচাৰি নিগ্ৰহিন মানৱৰ সীমাহীন নিষ্ফল প্ৰয়াসেই নেকি জীৱন?

জীৱন কেতিয়াবা থমকি ৰয় জানো? কোনোবাই জানো স্থবিৰতা আনি দিব পাৰে এই গতিশীলতাৰ? সেই প্ৰশ্নৰ উত্তৰ নাই। জীৱনৰ গতিত আমিবোৰ আগুৱাইছো।

ডাৱৰৰ পৰা টোপাটোপে খহা নিয়ৰবোৰ পুৱাৰ ৰাঙলী আভাত জলমলাই উঠে সেইজীয়া দুবৰিত পৰি জলমলাই উঠাৰ আনন্দত পৰশিত হৈ পাহৰি থাকে হেৰাই যোৱাৰ প্ৰতিশ্ৰুতিৰ কথা। মৰুভূমিৰ বুকুত দুপৰৰ উজ্বল খেলাত নিমগ্ন হৈ তৃষ্ণাতুৰ পথিকৰ আকুলতাত খোজ বিলাক আগবঢ়াই দিয়ে সুবিশাল জলধাৰা বিচাৰি যেন কোনো নিৰিবিলি স্বপ্নৰ সুদূৰ প্ৰদৰ্শনী। তপত বালিৰ প্ৰতি খোজতে মৰুদ্যানৰ স্বপ্ন, কিন্তু সেয়া যে মাথো মৰীচিকা।

আমি নাজানো আমাৰ লক্ষ্য ক'ত- উদিত সূৰ্যৰ হেঙুলী ৰশ্মিৰ দিশে নে - পশ্চিমত বিদায় ল'বলৈ ওলোৱা বেলিৰ পিছে পিছে ৰাতিৰ আন্ধাৰৰ ফালে? জীৱনৰ ধূলি ধূসৰিত পথত আশাৰ মৰীচিকা খেদি ফুৰোতেই হেৰাই যায় ঠিকনাবোৰ। আমি যে গমেই নাপাওঁ মৰীচিকাৰ সপোনত দিক্ৰান্ত হৈ আমি অস্তগামী-সূৰ্য্যতে বিচাৰি পাওঁ নবোদিত সূৰ্যৰ অনুভৱ আৰু পাহৰো নোপোৱাৰ বিষাদ। হেৰুওৱাৰ বিষাদতে অনুভৱ কৰো পোৱাৰ বিষাদক আৰু তেতিয়াই আমি পিন্ধি লওঁ কিছুমান উৎসৱৰ সাজ। একেটা ভুলকেই বাৰে বাৰে, অথচ সুধিবলৈ পাহৰি যাওঁ- 'আকাশ তোৰ বিশালতা কিমান?'

জীৱনৰ পৰা আমি কি পাওঁ? যদি কিবা পাওঁ সেয়া আন একো নহয় মাথোঁ শূন্যতা। শূন্যতাই যেন আমাৰ জীৱন বোধৰ পৰিচয়। আশাহীন হৈ পৰা মূহূৰ্তবোৰত আমি প্ৰত্যেকেই যেন অনুভৱ কৰো জীৱনৰ এক-বিৰাট শূন্যতা। নিসংগ হৈ পৰা মূহূৰ্তবোৰত পান কৰো আলেকজেণ্ডাৰ চেলকাৰ্কৰ সেই অকলশৰীয়া স্মৃতিৰ টুকুৰাবোৰ। তেতিয়াই বিশ্বাস হেৰুৱায় পেলাওঁ নিজৰ ওপৰত, সকলোৰে ওপৰত। গছকি গছকি ভাঙি পেলাওঁ অতি নিষ্ঠুৰভাৱে, নিৰ্মমতাৰে অতদিনে মনৰ কোনোবা কোণত সাঁচি ৰখা সেউজীয়া সপোনবোৰ। সপোন ভঙা গঢ়াতেই বাস্তৱ হৈ বাস্তৱৰ পৰা আঁতৰি আহি ধাবিত হওঁ অন্ধকাৰ গুহাৰ মাজেদি অকলশৰে। সেই বিষাদতে হেৰুৱাওঁ বিশ্বাস। তথাপি আকৌ সাজু হওঁ এক দীঘলীয়া যাত্ৰাৰ বাবে, নতুন উদ্যমৰ আমোঘ মন্ত্ৰেৰে-নীৰৱতাৰ সুৰুঙাইদি, বোধ আৰু বিবেকৰ নতুন পথেৰে—। □

দৃষ্ণপ

শ্ৰী লক্ষী দাস
স্নাতক ১ম বৰ্ষ (কলা)

সিদ্ধার্থই কথাটো এবাৰ পুনৰ ভাবি চালে। তাৰ ভাৱ হ'ল সি ঠিকেই কৰিছে। কিয়নো সি মনত কৰিছিল সিদ্ধাৰ্থ আৰু প্ৰশান্ত দুয়ো বন্ধু আছিল। সিদ্ধাৰ্থৰ দেউতাক আৰু প্ৰশান্তৰ দেউতাক দুয়ো স্কুলৰ শিক্ষক আছিল আৰু দৰমহা কিন্তু সিদ্ধাৰ্থৰ দেউতাকে বেছি পাইছিল। কিন্তু প্ৰশান্তৰ দেউতাকে কম পাইছিল। কিন্তু এদিন কালক্ৰমত প্ৰশান্তৰ দেউতাকৰ মৃত্যু হয় আৰু দেউতাকৰ চাকৰিটো পুতেকে পায় আৰু দেউতাকৰ জীৱন বীমাৰ পইচা খিনিয়েদি সিহঁত সিদ্ধাৰ্থইততকৈও বেছি ধনী হৈ পৰে। এদিন সিদ্ধাৰ্থ গাড়ীৰ বাবে বৈ থকা দেখি প্ৰশান্তই তাক নিজৰ নতুনকৈ কিনি অনা হিৰ' হোল্ডাৰখন উঠাই লৈ সিহঁতৰ ভঙা ঘৰটোৰ ঠাইত নতুনকৈ সজা দুইতলীয়া ঘৰটোলৈ লৈ যায় আৰু বগা বস্ত্ৰ পৰিধান কৰা মাক ওলাই আহি সিদ্ধাৰ্থক মৰম আদৰেৰে চাহ-জলপান আৰু নানা বিধ মিঠাইৰে তাক ভোজন কৰায়। সি তেতিয়া ভাবিছিল যে সি প্ৰশান্তহঁতৰ ঘৰত আগতে একাপ লাল চাহ দিবলৈ চেনিও নাছিল এতিয়া সিহঁতে আলহী গলে মিঠাইৰে চাহ দিয়ে। তেতিয়া সিহঁতৰ পিছত প্ৰশান্তই সিদ্ধাৰ্থক নিজৰ গাড়ীয়েদি সিদ্ধাৰ্থহঁতৰ ঘৰত তাক থৈ যায়। তেতিয়া সিদ্ধাৰ্থই ঘৰত আহি ভাবে যে তেতিয়া সি দেউতাকো যদি ঢুকায় তেতিয়া সিও দেউতাকৰ চাকৰিটো পাব আৰু দেউতাকৰ জীৱন বীমাৰ পইচা খিনিয়েদি সিও একো গাড়ী আৰু এটা সুন্দৰ ঘৰত থাকি মাকৰ লগত সুন্দৰভাৱে জীৱন নিৰ্বাহ কৰিব পাৰিব। আৰু সি ভাবিলে দেউতাকৰ মৃত্যুৰ বয়স হোৱা নাই। গতিকে সিয়ে যদি দেউতাকক বিষ বা কিবা বিষাক্ত বস্তু খোৱাই দি মাৰি পেলাই..... তাৰ পিছত তাৰ হঠাতে প্ৰশান্তৰ মাকে পিন্ধা বগা বস্ত্ৰখনলৈ চকু পৰিল। সি ভাবিলে যে যদি তাৰ দেউতাক ঢুকাই তেতিয়া তাৰ মাকেও আলহীৰ আগত বগা বস্ত্ৰখন পিন্ধি আহিব লাগিব আৰু মাকৰ কপালৰ সৌন্দৰ্য্য বৃদ্ধি কৰা সেই ডাঙৰকৈ লোকৰ বঙা ফোঁটটোৰে নাথাকিব। সেই কথা ভাবি সি থিৰ কৰিলে যে সি যি পৰিস্থিতিত আছে তাতেই সি সন্তুষ্ট আৰু তাৰ এই দৃষ্ণপ সি ত্যাগ কৰিলে। □

(যোৱা কলেজ সপ্তাহ উপলক্ষে পতা খিতাতে লিখা গল্প প্রতিযোগিতাত প্ৰথম পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত)

মাঁ

শ্ৰী বিম্বিম গোস্বামী
উঃ মাঃ প্ৰথম বৰ্ষ (কলা)

সিদ্ধাৰ্থই কথাটো এবাৰ পুনৰ ভাবি চালে। তাৰ ভাৱ হ'ল সি ঠিকেই কৰিছে। সিদ্ধাৰ্থৰ যেনে নাম, স্বভাৱ চৰিত্ৰয়ো ঠিক তেনেকুৱায়ে। সৰুৰে পৰা অমায়িক, বুদ্ধিমান আৰু উদাৰ স্বভাৱৰ সিদ্ধাৰ্থই নিজৰ একমাত্ৰ লগৰী মাকক খুব ভাল পায়। তাৰ যেতিয়া মাত্ৰ দুবছৰ বয়স তেতিয়াই এক মটৰ দুৰ্ঘটনাত দেউতাকৰ মৃত্যু ঘটে। মাকৰ মূৰত যেন সৰগখনহে ভাঙি পৰে। সেই ফুলকুমলীয়া লৰাটোৰ মুখলৈ চাই মাকে কিবাকৈ ধৈৰ্য্য ধৰে আৰু সেই তেতিয়াৰে পৰা নানা ঘাত প্রতিঘাতৰ মাজেৰে সিদ্ধাৰ্থক ডাঙৰ কৰে। সি এতিয়া এজন চফল ডেকা ৰূপে গুণে লৰাটোলৈ চালে সকলোৰে মৰম লাগে।

যৌৱনৰ দুৰাৰদলিত ভৰি দিয়া সিদ্ধাৰ্থৰ মন ফাগুণৰ বতাহৰ দৰে উৰি ফুৰিছিল। কলেজৰ বিভিন্ন ল'ৰা-ছোৱালীৰ লগ লাগি সিদ্ধাৰ্থইয়ো বহু ভাল বেয়া কাম কৰি ফুৰিছিল।

কলেজতে তাৰ পৰিচয় ঘটে ধনী ঘৰৰ কন্যা বীতাৰ লগত। সিহঁত দুয়োটা প্ৰথমে ভাল বন্ধু আছিল কিন্তু পিছলৈ সিহঁতৰ মাজত প্ৰণয়ৰ সম্পৰ্ক গঢ় লৈ উঠে। সিহঁত দুয়োটাই ইজনে সিজনক খুব পছন্দ কৰে কিন্তু সিদ্ধাৰ্থই মাকৰ কথা মনত পেলাই শিয়ৰি উঠে কিয়নো মাকে তাক ইমান কষ্ট কৰি পঢ়াইছে আৰু যদি সি পঢ়া শুনা নকৰি আন বাহিৰা কথাত মূৰ ঘমাই থাকে মাকে নিশ্চয়ে মনত খুব দুখ পাব।

যেতিয়া বীতাই সিদ্ধাৰ্থৰ কথা দেউতাকক কলে, তেতিয়া প্ৰথমে যদিও দেউতাকে ইতস্ততঃবোধ কৰিছিল, কিন্তু পুত্ৰী প্ৰেমত তেওঁ তাইক ক'লে যে, সিদ্ধাৰ্থৰ লগতে তাইক বিয়া দিব কিন্তু বিয়াৰ পাছত সিদ্ধাৰ্থই তেওঁলোকৰ ঘৰতে থাকি তেওঁৰ কামত সহায় কৰিব লাগিব।

বীতাই আহি এই কথাষাৰ সিদ্ধাৰ্থক ক'লে। সিদ্ধাৰ্থ প্ৰথমে আনন্দিত হ'ল কিন্তু পিছত সি কিবা এটা ভাবি ঘৰলৈ গুছি আহিল।

ঘৰত আহি সিদ্ধাৰ্থই মাকৰ মুখখন দেখি যেন ভয় খাই গ'ল। সৰুৰে পৰা অকলে নানান কষ্টৰ মাজেৰে যুঁজ দি মাকে তাক ডাঙৰ কৰিলে আৰু যেতিয়া এইবাৰ তাৰ মাকক সুখ দিয়াৰ সময় আহিছে, নিজৰ ভৰিত নিজে থিয় দিয়াৰ সময় আহিছে আৰু সি এতিয়া লোকৰ সহায়ত থিয় হ'ব লাগিব। লোকৰ সম্পত্তিৰ অধিকাৰী হৈ মাকৰ আগত কিদৰে মুখ উলিয়াব পাৰিব ?

শেষত, সি ঠিক কৰিলে যে, সি বীতাক পাহৰি পেলাব আৰু মাকৰ ইচ্ছা অনুযায়ীয়ে নিজৰ ভৰিত নিজে থিয় দিব। সিদ্ধাৰ্থই কথাটো এবাৰ পুনৰ ভাবি চালে। তাৰ ভাৱ হ'ল সি ঠিকেই কৰিছে। কথাষাৰ ভৱাৰ লগে লগে তাৰ চকুৰে এক আনন্দৰ চকুলো আহিল। সি এবাৰ মৃত দেউতাকৰ ফটোৰ আগত প্ৰণাম জনাই মাকক গৈ আনন্দত সাৱটি ধৰিলে। মাকে প্ৰথমে একো বুজি পোৱা নাছিল, কিন্তু তেওঁ এক অজান আনন্দত পুলকিত হৈ পৰিল। □

(মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ উপলক্ষে খিতাতে লিখা গল্প প্রতিযোগিতাত দ্বিতীয় পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত)

প্ৰেম

ৰাজীৱ দেউৰী
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

আকৌ এজনী ছোৱালীৰ হৃদয় আজি মই ভাঙি চুব মাৰ কৰি দিলো। ছোৱালীজনী যে দেখাত বেয়া তেনে নহয় দেখাত তাই ভালেই কিন্তু কিয় জানো মোৰ ভাল নালাগে। মই যেন কোনোবা এজনী ছোৱালীৰ কাৰণে বৈ আছে। যাক আজিলৈকে বিচাৰি পোৱা নাই। কিন্তু কোন সেই নৰী? সিদিনাখন সপোনতো তাইক দেখা পাইছিলো, কিন্তু মুখখন দেখা আগতেই সাৰ পাই গলো। ক'ত বিচৰা নাই মই তাইক, যতেই যাও তাতেই বিচাৰো কিজানিবা লগ পাইয়েই যাওঁ। কিন্তু নাই আজিলৈকে মই বিফলতাৰ বাহিৰে একো পোৱা নাই। অনুপেতো মোৰ নামটোৰ পিছত 'সপোন প্ৰেমিক' বিশেষণটো লগাই দিছেই। কিন্তু মোৰ বিশ্বাস আছে যে মই কৰবাত নহয় কৰবাত সেই সপোন কুঁৱৰীক বিচাৰি পামেই। কেতিয়াবা মই ভাবো মই বাক মৰুভূমিত মৰীচিকা বিচাৰি আছে নেকি? কিন্তু এবাৰো মই ইয়াৰ সু উত্তৰ পোৱা নাই।

আজি দেওবাৰ, গতিকে কৰবাত ফুৰিবলৈ যাওঁ বুলি ওলাওতে মনত পৰিল যে আজিচোন পিংকীৰ জন্মদিন ৰাতিপুৱাই আহি তাই মাতি থৈ গৈছিল। নগলে হেনো তাই খুউব বেয়া পাব, মোক হেনো কেতিয়াও আৰু নামাতে পিংকী হল অনুপৰ একমাত্ৰ ভনীয়েক। সেইফালৰ পৰা তাই মোৰো ভণ্ডি। অনুপ আৰু মই দুয়ো সৰুৰে পৰা খুউব ভাল বন্ধু। সিহঁতৰ ঘৰৰ আটায়ে মোক খুউব মৰম কৰে। আমাৰ ঘৰতো তাক মা দেউতাই নিজৰ লৰাৰ দৰে মৰম কৰে। গতিকে আজি সিহঁতৰ ঘৰলৈ নগলে বেয়া পাব বুলিয়েই মই সিহঁতৰ ঘৰলৈ ওলালো। ঘৰ পাই দেখো মানুহবোৰ প্ৰায় গৈ শেষ হৈছেই। মাত্ৰ পিংকীৰ দুজনীমান বান্ধবীহে আছে। মোক দেখা পাইয়ে তাই আৰম্ভ কৰিলে।

: 'অ' ৰাজদা এতিয়াহে তুমি সময় পালা। নাহিলেও হ'লহেঁতেন চোন। তাইৰ কথাত অভিমানৰ সুৰ।

: কি কৰিম অ' পিংকী, আজি যে তোমাৰ জন্মদিন মই পাহৰিয়েই গৈছিলো।

: হয় নেকি অ' সপোন প্ৰেমিক। কৰবাৰ পৰা আহি অনুপেও যোগ দিলে- "পিছে আজিনো তুমি সপোনত কি দেখিলা?"

: ৰচোন ৰ' সকলো সময়তে ঠাট্টা কৰি নাথাকিব।

তেনেতে খুড়ীদেউ অৰ্থাৎ অনুপৰ মাক আহিল চাহ জলপান লৈ। মাকক দেখি সকলো ঠাণ্ডা হৈ গল। সকলোকে জলপান বিলাই মাকে ক'বলৈ ধৰিলে?

: কি অ' তহঁতচোন একেবাৰে ঠাণ্ডা হৈ গলি। মই অহাই ডিষ্টাৰ্ব হৈছে নেকি? ৰবি মই ওলাই গৈছো।

: নাই নাই খুড়ীদেউ একো অসুবিধা হোৱা নাই - মই ক'লো।

মাকে চাহ জলপান দি হাঁহি হাঁহি ওলাই গ'ল। চাহ তাহ খাই উঠাৰ পিছত অনুপেও মোক তাৰ কোঠালৈকে মাতি সি নতুনকৈ অনা কিতাপখন দেখুৱাবলৈ থিয় হৈ তাৰ কোঠালৈ যাবলৈ ওলাইছেহে মোৰ পিংকীৰ কাষত থকা ছোৱালীজনীলৈ চকু গ'ল। এক মূৰ্ত্তৰ বাবে মই যেন নিজকে পাহৰি গ'লো। যেন সৰগৰ 'পৰী' এজনী এই ধৰালৈ নামি আহিছে। তাইক বৰ্ণনা কৰিবলৈ মই যেন ভাষাই বিচাৰি পোৱা নাই। হয় এইজনীয়েই মোৰ সেই সপোন কুঁৱৰী যাক আজিলৈকে কতো বিচাৰি পোৱা নাছিলো। মন্ত্ৰমুগ্ধৰ দৰে মই তাইৰ ফালে চাই থাকিলো। কিমান সময় যে মই তেনেকৈ আছিলো গম নাপালো। ভাগ্য ভাল যে ছোৱালীজনীয়ে গম নাপালে। অনুপে আহি মাত দিয়াত হে মোৰ জ্ঞান ঘূৰি আহিল।

ফালে চাই হাঁহি আছে। তাৰ মানে ইহঁতে সকলো কথা গম পালেই।

ৰাতি শুৱৰ সময়তো মোৰ ছোৱালীজনীৰ কথাকে বাৰে বাৰে মনলৈ আহিব ধৰিলে। ৰাতিপুৱাই মই ছোৱালীজনীৰ কথা পিংকীক সুধিম।

পিছদিনাখন ৰাতিপুৱাই উঠি মুখ হাত ধুই, চাহ জলপান খাই অনুপহঁতৰ ঘৰলৈ গ'লো। মোক দেখি পিংকীয়ে বসলৈ ধৰিলে।

: আহা আহা ৰাজ দা, মই জানিছিলো তুমি আজি আহিবাই।

: গম পাইছাই যেতিয়া এতিয়া মোক সহায় কৰা। মই কলো। "ছোৱালীজনীৰ নাম কি? ক'ত আছে, ঘৰৰ কথা সকলোবোৰ কোৱা এতিয়া।"

পিংকীয়ে ক'বলৈ ধৰিলে, তাইৰ নাম ৰশ্মি বৰুৱা, ঘৰ ৰজাদুৱাৰত। মাক দেউতাকৰ একমাত্ৰ সন্তান। পঢ়াতো খুউব চোকা। মোৰ লগতে এইবাৰ তাই উচ্চতৰ মাধ্যমিক চূড়ান্ত বৰ্ষৰ ছাত্ৰী। আজিলৈকে তাইক বহুতো লবাই প্ৰেম নিবেদন কৰিছে যদিও তাই কাকো আজিলৈকে ভাল পোৱা নাই। চমুকৈ ৰশ্মিৰ কাহিনী এয়াই।

: আচ্ছা, পিংকী, তুমি মোক তাইৰ লগত চিনাকি কৰি দিবানে?

: অহাকালি আমি শিব মন্দিৰলৈ যাম। তালৈ ৰশ্মিও আহিব তেতিয়া চিনাকি কৰি দিম হবনে?

: হ'ব দিয়া।

পিছদিনাখন ভালকৈ গাপা ধুই মন্দিৰলৈ বুলি ওলালো। মন্দিৰ পাই দেখো পিংকী এতিয়াও আহি পোৱাই নাই। গতিকে মন্দিৰৰ খটখটটোত বহি সপোন কুঁৱৰীৰ অপেক্ষা কৰিবলৈ ধৰিলো। কিছুসময় পিছত পিংকী আৰু ৰশ্মি দুয়ো মন্দিৰৰ ভিতৰৰ পৰা ওলাই আহিল। তাৰমানে ইহঁতে কেতিয়াবাই এইখিনি পালে।

: ৰাজ দা আৰু অলপমান সময় পলম কৰিলে আপুনি হয়তো আমাক লগ নাপালেহেঁতেন। পিংকীয়ে প্ৰসাদ

অলপমান মোৰ ফালে আগবঢ়াই দি ক'লে।

পিংকীৰ প্ৰস্তাৱতে তিনিও আহি মন্দিৰৰ কাষৰ ডাঙৰ শিলটোত বহিলো। কিছুসময়ত পিছত পিংকীয়ে আমাক

দুয়োকে মানে ৰশ্মি আৰু মোক চিনাকি কৰি দিলে।

: ৰাজদা এয়া মোৰ বান্ধবী ৰশ্মি বৰুৱা আৰু ৰশ্মি এইয়া মোৰ দাদাৰ বন্ধু মানে মোৰ দাদা ৰাজ দা।

পৰিস্থিতি বুজি পিংকীয়ে চেণ্ডেল জোৰ পাহৰিলে বুলি আমাৰ কাষৰ পৰা উঠি মন্দিৰলৈ বুলি গল। দুটা এটা সৰু সুৰা

কথাৰে দুয়ো প্ৰথমতে কথা পাতিবলৈ ধৰিলে। আচলতে এই পিংকীয়ে মোৰ বিষয়ে তাইক ইতিমধ্যে সকলো কৈছেই।

: পিছে ৰাজ দা আপুনি আপোনাৰ সপোন কুঁৱৰীক বিচাৰি পাইছেনে?

ৰশ্মিৰ মুখত ৰাজ দা সন্মোহনটো শুনি ভালে লাগিল। 'সপোন কুঁৱৰী' তাৰমানে পিংকীয়ে এইটোও ৰশ্মিক

আগতীয়াকৈ কৈ দিছে। এবাৰ ভাবিলো কওঁ নেকি তুমিয়ে মোৰ সেই সপোন কুঁৱৰী' বুলি পিছে নোকোৱাটোকে ভাল হ'ব বুলি ভাবি কলো।

: বিচাৰি পালো কিন্তু এতিয়া ছোৱালীজনীক কোৱাটোহে সমস্যা।

: তোমালোক লবাবোৰৰ সেইটোৱে ডাঙৰ দোষ, কাৰোবাক ভাল পাইছা কৈ দিয়া। হয় বা নহয় সেয়া পিছৰ কথা।

: কম ৰ'বা, পিছে এতিয়া নহয়।

ইতিমধ্যে পিংকীয়ে আহি পালে, গতিকে ঘৰলৈ বুলি উঠিলো। সিদিনাখনৰ পিছত ৰশ্মি আৰু মই নানা ঠাইত লগ হ'ব ধৰিলো। কেতিয়াবা নদীৰ পাৰৰ বালি চাপৰিত, আকৌ কেতিয়াবা মন্দিৰত। এইদৰে দুয়োৰে মাজত ভাল বন্ধুত্ব গঢ়ি

উঠিল যদিও আজিলৈকে মই তাইক ভাল পাওঁ বুলি ক'ব পৰা নাই। ইতিমধ্যে ৰশ্মিৰ পৰীক্ষাও কাষ চাপি আহি আছে

গতিকে দেউতাকে তাইক ঘূৰিবলৈ প্ৰায় মানা কৰি দিছে। ফলত তাইক লগ ধৰাটোও কঠিন হৈ পৰিল।

আজি বশ্মিৰ পৰীক্ষা শেষ হ'ব গতিকে তাইক লগ ধৰাৰ কথা ভাবি বাস্তৱলৈ ওলাওতে দেখিলো হাতত চিঠিৰ টোপোলা এটা লৈ হলধৰে আমাৰ ফালে আহি আছে। হলধৰ মোৰ সহপাঠী আছিল। দেউতাক ঢুকুৱাৰ পিছত ঘৰৰ সমস্ত দায়িত্ব সিয়ে মূৰ পতি ল'ব লগা হ'ল। গতিকে পঢ়াশুনা বাদ দি এই পিয়নৰ চাকৰিটোৱে কৰিব ললে।

ঃ কি অ' হলধৰ কোনফালে ওলালা ?

ঃ তোমাৰ নামত চিঠি এখন আহিছে অ' ৰাজ।

ঃ মোৰ নামত ?

কোনো দিব পাৰে বাক ? মোৰতো কোনো দুৰ্গণিৰ বন্ধু বান্ধবী নাই। কথাটো ভাবি থাকোতে হলধৰে কেতিয়া মোক চিঠিখন দি মোৰ পৰা বিদায় লৈ গল গম্ভৈ নাপালো। চিঠিখনৰ ওপৰৰ নামটো পঢ়ি চালো হয় চিঠিখন মোৰেই হয় পঠাওতাৰ ঠিকনা চাই দেখো যোৰহাটৰ কোনোবা বেংকৰ পৰা আহিছে। মইতো কেতিয়াও বেংকৰ পৰা ঋণ লোৱা নাই। ঘৰৰ পৰাও লোৱা নাই, তেন্তে..... যি হয় হব বুলি চিঠিখন খুলি চাই আনন্দত মতলীয়া হৈ পৰিলো। হয়তো, কথাটো মই পাহৰিয়েই গৈছিলো। যোৱাবাৰ বেংকৰ চাকৰি এটাৰ বাবে পৰীক্ষা দিছিলো। পৰীক্ষাত মই সুখ্যাতিৰে উত্তীৰ্ণ হৈছো, মোক ইন্টাৰভিউৰ বাবে পৰহি ১১ বজাত উপস্থিত হ'ব দিছে। কথাটো পঢ়ি মনৰ আনন্দতে মা দেউতা সকলোকে কৈ অনুপহঁতৰ ঘৰলৈ লৰ দিলো এই সুখবৰটো শুনাবলৈ।

ঘৰলৈ ঘূৰি আহি ভাবিলো আজি মই বশ্মিক লগ নধৰো। কাইলৈ সিহঁতৰ ঘৰলৈ গৈ নিজেই সকলো কাম। সিদিনা দেউতাৰ চকুত আনন্দৰ ৰেখা দেখা পাইছিলো। মাক'তো কবই নালাগে। কাক যে কোৱা নাই কথাটো। মনৰ আনন্দতে দেউতাই সিদিনা মাংস আনি বাহিৰে বাহিৰে অনুপকো নিমন্ত্ৰণ কৰি আহিল। ভাত পানী-খাই অনুপক মই এটা আগতীয়কৈ টিকট কৰিব ক'লো। অৱশ্যে সিদিনা সি আমাৰ ঘৰতে থাকিল।

পিছদিনাখন মোৰ ৰাতি দহ বজাত বাহৰ সময়। গতিকে আবেলি বশ্মিৰ ঘৰলৈ গ'লো। বশ্মিক সিদিনা খুব ধুনীয়া আনিছানে ? "মিঠাই ?" তাৰ মানে পিংকীয়ে কৈ দিলেই। এই ছোৱালীবোৰো যে আৰু এটা কথা পেটত ৰাখিব নোৱাৰে।

ঃ নাই অ' খবৰটো দিবলৈকে আহিছিলো, কিন্তু তুমিচোন গম পাইছাই

ঃ অ'তো ইমান সুখবৰ এটা নোপোৱাকৈ থাকিমনে ?

এইদৰে দুটা এটা কথা পাতি থাকোতে মাকে দুয়োকে চাহ দি গ'ল। ভাবিলো এইটো উত্তম সময়, কাৰণ মোৰ খবৰটো শুনি মোতকৈ বেছি তাইহে আনন্দিত হোৱা দেখা পালো। গতিকে ইফালে সিফালে চাই আৰম্ভ কৰিলো।

ঃ ৰশ্মি, বহুদিন ধৰি তোমাক এটা কথা কম বুলি ভাবি আছো। কিন্তু ক'ব পৰা নাই, নাজানো কিয় ? ৰশ্মি মই তোমাক ভালপাও ৰশ্মি, মই বিচাৰি ফুৰা সেই সপোন কুৰ্ব্বী আন কোনো নহয় তুমিয়েই ৰশ্মি।

কথাখিনি ক'বলৈ ক'বপৰা যে সাহস আহিলে ধৰিবই নোৱাৰিলো। ৰশ্মিৰ উত্তৰলৈ মই বাট চালো। এইমাত্ৰ আনন্দত নাচি থকা ছোৱালীজনী নিমিষতে কলা ডাৰৰে ঢকা আকাশখনৰ নিচিনা হ'ল। বহুত সময় দুয়ো একো নোকোৱাকৈ তেনেকৈ বহি থাকিলো। তাৰ পিছত তাই লাহে লাহে আৰম্ভ কৰিলে।

ঃ কোৱা ৰাজদা, এনেকুৱা এটা কথা ক'বলৈ ওলোৱা বাবে তুমি মোক বেয়া নাপাবা। তোমাক মই কেতিয়াও সেই প্ৰেমৰেই পেট নভৰে ৰাজ দা। বেংকৰ সাধাৰণ চাকৰিয়াল এটাৰ লগত বিয়া হৈ মই মোৰ জীৱন ধ্বংস কৰিব নোৱাৰো।

এইবুলি কৈ তাই মোৰ কাষৰ পৰা গুচি গ'ল। ঘৰলৈ আহোতে গোটেই ৰাস্তাটো মই এটা কথাকে ভাবি আহিলো। ইমান দিনে দেখি থকা মোৰ সপোনৰ ঘৰটো ভাঙি তাই চুবুৰা কৰি দিলে। পাঁচ হাজাৰ টকাৰে জানো মানুহে সংসাৰ চলোৱা নাই ? জীৱনৰ সকলো আশা নোহোৱা হৈ গ'ল.....।

চাকৰিটোৰ ইন্টাৰভিউ নিদিও বুলিয়ে ভাবিছিলো, কিন্তু মা দেউতাৰ কথা ভাবিয়েই যোৰহাটলৈ আহিলো। আজি প্ৰায় পাঁচবছৰে হল ঘৰলৈ নাই যোৱা, কিনো যাম ? আগৰ কথাবোৰ মনত পৰিলে মনতো এতিয়াও কান্দি উঠে। যোৱাকালি মাৰ চিঠি এখন আহিছিল, দেউতাৰ হেনো খুব টান যাব লাগে। গতিকে আজি পুৱাই ঘৰলৈ বুলি আহিলো। ঘৰ পাই দেখো দেউতাৰ গা খুব বেয়া নহয়..... তাৰমানে মোক মিছাকৈ মাতি পঠিয়াইছে। ঘৰৰ একমাত্ৰ ল'ৰা যদি বছৰ বছৰ ধৰি ঘৰলৈ নাহে মাক দেউতাকৰ কেনে লাগিব বাক ! চাহ পানী খাই এনেয়ে এবাৰ অনুপহঁতৰ ঘৰলৈ গ'লো। অনুপ, মাক দেউতাক কোনো নাই, অকল পিংকীহে ঘৰত আছিল। মোক দেখা পাইয়ে তাই কবলৈ ধৰিলে, "আৰে ৰাজ দা কেতিয়া আহিলা ? ডাঙৰ মানুহ হৈ গলাতো মাতিবই নোখোজা।"

ঃ নহয় অ' সময়ে পোৱা নাছিলো। বহুত কাম জানা।

থৈ দিয়া তোমাৰ কাম। এইদৰে দুটা এটা কথা পাতি যেতিয়া মই তাইক ৰশ্মিৰ কথা সুধিলো তাই একেবাৰে গহীন হৈ গ'ল। এইদৰে চুপ চাপ থকা দেখি সুধিলো, " কি হলনো একো নকলা যে, তাই ভালে আছেতো।

ঃ ৰাজ দা তুমি যোৱাৰ পিছত মই তাইক বহু বুজাইছিলো কিন্তু নাই..... মুম্বাইৰ এজন ব্যৱসায়ীৰ লগত তাইৰ যোৱা বছৰ বিয়া হৈ গ'ল।

কথাকেইটা শুনি মোৰ মূৰত কোনোবাই জোৰেৰে হাতুৰীৰে কোবোৱা যেন লাগিল। অন্তৰৰ কোনোবাখিনিত যেন হাঁহকাৰ কৰি উঠিল।

পিংকীয়ে মোৰ অৱস্থাৰ কথা গম পাই বুজাব ধৰিলে, " ৰাজ দা যি হ'ল হ'ল তুমি আৰু তাইক কেতিয়াও নোপোৱা। খুড়া খুড়ীৰ খুব কষ্ট হৈছে। ভাল ছোৱালী এজনী চাই বিয়া পাতি লোৱা। পাহৰি যোৱা ৰশ্মি নামৰ কোনোবা ছোৱালী তোমাৰ জীৱনলৈ আহিছিল বুলি।

ঃ নহয় অ' পিংকী, ৰশ্মিক মই কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰিম। তাইক মই সঁচা কৈ ভাল পাইছিলো। প্ৰেম মানেইযে বিবাহ সেইটো নহয়। সঁচা অন্তৰেৰে কাৰোবাক ভাল পাই যি সুখ পোৱা যায়, তাক বিয়া কৰালেও পোৱা নাযায়। মোৰ প্ৰেমে কেতিয়াও প্ৰতিদান বিচৰা নাছিল। মই তাইক আগতেও ভাল পাইছিলো, এতিয়াও পাওঁ আৰু আগলৈকো পাই থাকিম। এইবুলি কৈ দুখমনেৰে মই পিংকীৰ পৰা বিদায় লৈ আহিব ওলালো।

এজন দাৰ্শনিকৰ দৰে কোৱা কথাকেইটা শুনি পিংকীয়ে কলে, " কি পবিত্ৰ তোমাৰ প্ৰেম ৰাজ দা। মই ভাবিছিলো আন দহজনৰদৰে তুমিও এজন, কিন্তু নহয় তুমি সকলোতকৈ ওপৰত। তোমাৰ নিচিনা এজন লৰাৰ প্ৰেমক তাই অস্বীকাৰ কৰি তাই বহু ভুল কৰিলে। আজিকালিৰ যুগত এনে সঁচা প্ৰেম খুব কমেই পোৱা যায়। কিন্তু এনে প্ৰেমক পায়ো যিজনে চিনিব নোৱাৰে তাৰ নিচিনা দুৰ্ভগীয়া আন কোনো নাই।

পিংকীয়ে আৰু কিবা কিবি কৈছিল যদিও মোৰ কাণত নোসামাল। এথোজ দুখোজকৈ মই ঘৰলৈ আহিলো। ঘৰ পাই দেখিলো ঘৰটো আৰু আগৰ দৰে থকা নাই। ঘৰটোৰ বেৰবোৰো উৰলি গৈছে, খুটা বোৰো পোকে খাইছে। পাৰিলে অহাৰালৈ ভালকৈ এটা নতুনকৈ ঘৰ সাজিব লাগিব। ঘৰটো চিমেন্ট আৰু কংক্ৰিটেৰে সাজিব লাগিব যাতে খুটাবোৰ পোকে খাব নোৱাৰে। কথাটো ভাবি মনটো অলপ ভাল লাগিল। □

কথাত কটা যায়- কথাত বটা পায়

জোনালী কলিতা
উচ্চতম মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

ঈশ্বৰে জীৱ শ্ৰেষ্ঠ মানুহক এটি আচৰিত শক্তি দিছে। সেইটো হ'ল বাকশক্তি। মৰমসনা কথাবে এই বিশাল বিশ্বখনকে আপোন কৰি ল'ব পাৰি আৰু কটুকথাৰ ফলত আপোন জনো পৰ হৈ পৰে।

মহাভাৰতৰ যুদ্ধখনো গা বেজ বেজাই যোৱা এফাঁকি তিতা কথাৰ বাবেই হ'বলৈ পাইছিল।

যুধিষ্ঠিৰে ৰাজসূয় যজ্ঞৰ সময়ত ইন্দ্ৰপ্ৰস্থ নগৰীখন এনেদৰে চকুত লগাকৈ সজাই পৰাই তুলিছিল যেন এখন দ্বিতীয় স্বৰ্গপুৰীহে। ৰাজভৱন বাট ঘাট, বজাৰ-সমাৰ সকলোবোৰৰ ৰূপেই চকুত চমক লগাই তুলিছিল। কৰ্মপটু বাঢ়ৈ সকলে ৰাজভৱনটোক এখন স্বপ্নলোক যেন কৰিছিল। চোতালখন ইমান চিকুণ ফটিকেৰে সাজিছিল যে দেখিলে তাক পানীৰে চপচপীয়া হৈ থকা যেনহে লাগে। আকৌ চোতালৰ চাৰিওফালে এনেকৈ নানা বৰণীয়া পানীৰে পাৰ বান্ধি দিছে যে তাক দেখিলে “নানাবঙী মণি-মুকুতা” যেনহে দেখা গৈছিল।

দুৰ্য্যোধনে শকুনিৰ সৈতে যুধিষ্ঠিৰৰ ৰাজভৱনৰ চাৰিওফালে ঘূৰি ঘূৰি চকু ফুৰাবলৈ ধৰিলে। সাঁচকৈয়ে ইয়াৰ কাৰুকাৰ্য্য বাহকবনীয় হৈছিল। কিন্তু দুৰ্য্যোধনৰ মনত হিংসাৰ ভাৱ থকা হেতুকে তাৰ শোভাই তেওঁৰ চকু জুৰ পেলাব নোৱাৰিলে। ধুনীয়া বস্ত্ৰ দেখি মন ভাল লাগিব লাগে। কিন্তু তেওঁ মুখ বিকটাই তাছিল্যৰ হাঁহি এটাহে মাৰিলে। তেওঁৰ সেই বিদ্ৰূপ হাঁহিত ৰাজভৱন ৰণৰণাই গৈছিল।

দ্রৌপদীয়ে ওপৰ মহলাৰ পৰা দুৰ্য্যোধনৰ সেই অস্বাভাৱিক হাঁহি শুনাত তেওঁৰ মনে মনে খঙো উঠিছিল। ৰাজভৱনৰ চাৰিওফালে ঘূৰিগৈ চাই দুৰ্য্যোধন চোতাললৈ আহিল। ফটিকেৰে চিকুণকৈ সজা চোতালখন পানীৰে চপচপীয়া হৈ থকা পুখুৰী বুলি ভাবি তেওঁ চুৰিয়াখন কোচাই লৈ যাব ধৰিলে। তাকে দেখি দ্রৌপদীৰ খিলখিলাই হাঁহি উঠিল। দ্রৌপদীৰ হাঁহিত দুৰ্য্যোধনে লাজ পাই বেগা বেগিকৈ আগুৱাই গ'ল।

দুৰ্য্যোধনে চোতালৰ পৰা গৈ যি ঠাই পালে সেইটো আকৌ এটা পুখুৰী নে চোতাল একো তৰ্কিব নোৱাৰি ধুপুচকৈ পানীত পৰি গ'ল। চুৰিয়া-চাপকন পানীত তিতি বুৰি তেনেই জুৰুলি জুপুৰি হৈ তেওঁ পাৰলৈ উঠি আহিল। দুৰ্য্যোধনৰ এনেকুৱা মুৰ্খামিত দ্রৌপদী আৰু তেওঁৰ সহচাৰী সকলৰ হাঁহিৰ খিলখিলনি উঠিল। দুৰ্য্যোধনক তিতা কাপোৰেৰে জুৰুলি-জুপুৰি হৈ থকা দেখি দ্রৌপদীয়ে হাঁহি হাঁহি ক'লে- ‘অন্ধৰ পুত্ৰ অন্ধই হয়।’

দ্রৌপদীৰ এই কটুকথাই দুৰ্য্যোধনক এপাট বিষ সনা কাড়ে বিদ্ধা দি বিধিলে। দ্রৌপদীৰ হাঁহিত তেওঁ অপমানিত হৈ মনে মনে প্ৰতিজ্ঞা কৰিলে- “যেতিয়ালৈকে দ্রৌপদীক মুকলি সভাত অপমান কৰিব নোৱাৰো তেতিয়ালৈকে মোৰ মনত একোৰে আনন্দ দিব নোৱাৰিব।”

দুৰ্য্যোধনৰ এই প্ৰতিজ্ঞাও মহাভাৰতৰ যুদ্ধৰ এটি কাৰণ বুলি কব পাৰি। □

‘নাক’ৰ পৰিদৰ্শনৰ প্ৰস্তুতি : এটি টোকা

- হাচমত আলী
উপাধ্যক্ষ

কেবাবছৰ ধৰি ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষৰ জৰিয়তে কলেজ চলি থকাৰ পিচত এক বিশেষ পৰিস্থিতিত ৰাজ্যিক বাচনি কমিটিৰদ্বাৰা নিৰ্বাচিত ব্যক্তিবহাৰা এই কলেজৰ অধ্যক্ষৰ পদটো পূৰাবলৈ কৰা আৰাণ চেপ্তাত উচ্চ ন্যায়ালয়ে অধ্যক্ষৰ বাচনি-তালিকাখন সাময়িকভাৱে স্থগিত ৰখাত এনে প্ৰচেষ্টাত চেঁচা পানী পৰিল। ফলত ১ ডিচেম্বৰ, ২০০৩ তাৰিখে কলেজৰ জ্যেষ্ঠতম প্ৰবক্তা হিচাপে মই অধ্যক্ষৰ কাৰ্য্যভাৰ ললে। এয়া আছিল এক সন্ধিক্ষণ আৰু জটিল পৰীক্ষাৰ সময়; ‘নাক’ৰ পৰিদৰ্শনৰ বাবে আমি তেতিয়ালৈকে কোনো বিশেষ প্ৰস্তুতি কৰা নাছিলো। এদল কৰ্মঠ সহকৰ্মীৰ তৎপৰতাত দিনে-নিশাই কাম কৰি কলেজৰ ‘আত্ম-অধ্যয়ন’ (Self Study) ৰিপোর্টটো সম্পূৰ্ণ কৰি ২৭ ডিচেম্বৰৰ দিনা পঠিয়াবলৈ সমৰ্থ হলো। এতিয়া চিন্তা আহিল-কলেজৰ জৰাজীৰ্ণ ঘৰ-দুৱাৰ, এলাস্কুৰে আৱৰিথকা লেব’ৰেটৰী আৰু ইয়াৰ যন্ত্ৰ-পাতিবোৰৰ অভাৱ, অবৈজ্ঞানিকভাৱে সজাই ৰখা পুথিভালটো, কলেজৰ দুখ-লগা পৰিবেশটো ‘নাক’ৰ পৰিদৰ্শনৰ আগে আগে কেনেদৰে উন্নত কৰিব পৰা যায়। তাতে আকৌ কলেজৰ আৰ্থিক অৱস্থা তেনেই দুৰ্বল। সুখৰ কথা যে কলেজৰ আৰ্থিক কৰ্মছাৰী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, কলেজৰ শুভাকাঙ্ক্ষী ব্যক্তি, অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠান আদি তথা চৰকাৰৰ এক উম্মেহতীয়া প্ৰচেষ্টাত ইমান বছৰে ভোগী থকা কলেজৰ অভাৱবোৰৰ প্ৰায়খিনিয়েই প্ৰায় সন্তোষজনকভাৱে মাত্ৰ কেইমাহমানৰ ভিতৰতেই পূৰণ কৰি কলেজখনত এটি অধ্যয়নৰ পৰিবেশ গঢ়িব পৰা গ’ল। এই চমু সময়চোৱাৰ ভিতৰত হোৱা কামবোৰ এনে ধৰণৰ :

- (১) কলেজৰ অনাশিক্ষক কৰ্মছাৰীবৃন্দই কেবাহেজাৰ টকা খৰছ কৰি তেওঁলোকৰ তত্বাৱধানতেই কলেজৰ মূলগেটৰপৰা ভিতৰলৈ সোমোৱা পথটো পকা কৰি দিয়ে। কলেজ কৰ্তৃপক্ষৰদ্বাৰা কলাভব নৰপৰা সমাজ বিজ্ঞান ভৱনলৈ যোৱা আৰু বিজ্ঞান ভৱনলৈ যোৱা পথ দুটা নিৰ্মান কৰা হয়।
- (২) কলেজৰ শিক্ষকগোটে তেওঁলোকৰ টকাৰে কলেজৰ সমুখৰ দ হৈ থকা পথাৰখনত প্ৰায় ২০০ ট্ৰাক মাটি পূৰণ কৰি ইয়াক উন্নত কৰে। ইয়াৰোপৰি তেওঁলোকে কলেজত এটা ফটোষ্টেট মেচিন আৰু আটাইকেইটা বিষয়ৰ বিভাগীয় কমনৰুমত একোটাকৈ কিতাপ ৰখা আলমীৰা যোগান ধৰে।
- (৩) ইমান বছৰে ভোগীথকা খোৱাপানীৰ অভাৱ পূৰাবলৈ কলেজৰ জ্যেষ্ঠপ্ৰবক্তা শ্ৰী শিখা কাশ্যপে তেখেতৰ পিতৃ-মাতৃৰ স্মৃতিত কলেজৰ ‘ড্ৰিংকিংৱাটাৰ প্ৰজেক্টটো’ সম্পূৰ্ণকৈ দান কৰে।
- (৪) কলেজৰ বাবে অতি আৱশ্যকীয় হোৱাত অফিচৰ বাবে এটি কম্পিউটাৰ কিনা হ’ল। ইয়াৰ মূল্যৰ সিংহভাগেই কলেজৰ শিক্ষক-কৰ্মচাৰীয়ে তেওঁলোক পৰীক্ষাৰ মাননীৰপৰা আগবঢ়াইছে।
- (৫) সময়ৰসতে সমানে আগবাঢ়ি যাবলৈ বুলি কলেজত আৰম্ভ কৰা ‘কম্পিউটাৰ ট্ৰেইনিং চেণ্টাৰ’টোৰ এটা স্থায়ী লেব’ৰেটৰীভৱন নিৰ্মাণ কামৰ উপৰিও তাত ব্যৱহাৰৰ বাবে কম্পিউটাৰ যোগান ধৰা হ’ল। এই ক্ষেত্ৰত আমালৈ উত্তৰ গুৱাহাটীস্থ বটলিংপ্ৰেণ্টে সহায় আগবঢ়াই আমাক কৃতাত্ম কৰিছে।
- (৬) এটি দীঘলীয়া চাইকেল আস্থান নিৰ্মাণ কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে চিৰদিনে ভোগী থকা অভাৱৰ সিংহভাগ পূৰণ কৰা হ’ল।
- (৭) প্ৰতিটো বিভাগৰ বাবে শিক্ষকৰ কমনৰুম আৰু বিভাগীয়কোঠা একোটাকৈ কৰা হ’ল পুৰণি কোঠাত পাৰ্টিচন দি আৰু মেৰামতি কৰি। লগতে সমাজ বিজ্ঞান ভৱনটোৰ আধাঅংশৰেই বাকী থকা চিলিং দিয়া হ’ল আৰু মজিয়া আৰু বাৰান্দা পকা কৰা হ’ল।

কবিশিল্প

দুটা কবিতা

শ্রীনলিন চন্দ্র বৰা
মুৰব্বী অধ্যাপক, উদ্ভিদ বিদ্যা বিভাগ
উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়

ফুলৰ কুঁকি

তগৰ চম্পা জৰা হাচুনাহানা;
শেৰালী নেৰালী ধতুৰা কঠনা।
বকুল গোলাপ জিনিয়া ডালিয়া;
খৰিকাজাই কাঞ্চন জয়ন্তী পিটুনিয়া।
অশোক গধূলি গোলাপ পঞ্চি ইক্জৰা;
পদুম লিলি জুনুকা নয়নতৰা।
ৰজনীগন্ধা গুটিমালী কৰবী পলাশ;
ৰাজঘণ্টা মদাৰ গুলঞ্চ বাগান-বিলাশ।
ডেফ'দিল নাৰ্জী আৰ্জিমোন থান্‌বাৰজিয়া;
পাৰিজাত ঘণ্টাকৰ্ণ এট্ৰিহিনাম ছালবেৰিয়া।
ডেনডেলিয়ন কছমছ মেগনলিয়া কপৌ;
কেলেনডুলা হলিহোক ডেইজী ভাটৌ।
সূৰ্য্যমুখী জ্যোতি অপৰাজিতা ব'দডেনড্রন;
ৰাধাচূড়া কৃষ্ণচূড়া পপি আছে অগনন। □

(সাধাৰণতে দেখা আৰু জনা কিছুমান ফুলৰ নাম
'ফুলৰ কুঁকি'ত সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে-লিখক)

উদ্ভিদ!!

মাটি ভেদি ওলাল দুটি কুঁহিপাত
প্রকৃতিয়েও সেউজ বং বুলালে তাত!!
বয়সৰ লগে লগে ঠাল-ঠেঙুলীৰে
চৌদিশ কৰি জাতিষ্কাৰ।
ফলে-ফুলে মোহিত কৰিলে
এই মানৱৰ সংসাৰ!!
জীৱশ্ৰেষ্ঠ মানৱেও নতশিৰ কৰি
হাঁহাকাৰ কৰে ইয়াৰ গুণা-গুণ বিচাৰি!!
উদ্ভিদ অবিহনে পৃথিবীত
হ'ব অনাহাৰ-অনাবৃষ্টি
লোপ পাব মানৱ সংস্কৃতি!! □

স্বাধীনতা এই পথেৰে বহু দূৰ

শ্রী গোবিন্দ দাস
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

ডেকাসকল
উদ্দেশ্যনো কি?
বন্দুক বাৰুদৰ ধোৱা উৰুৱাই
কি বিচাৰিছা তোমালোকে
স্বাধীনতা.....??

কি দৰেনো আহিব
এই স্বাধীনতা
নৰহত্যা নে বিশ্বেষণেৰে
নে আতংকৰ সৃষ্টিৰে আহিব
এই স্বাধীনতা?

ক্ষান্ত হোৱা
নমচিবা আৰু শিৰৰ সেন্দূৰ
নকৰিবা মাতৃক পুত্ৰহাৰা।।
কাণত বাজি উঠা নাইনে
বতাহ জাকত ভাহি অহা
কান্দোনৰ কলৰোল
এবাৰো চকু পৰা নাইনে
নিৰীহ লোকৰ কেচাঁ তেজবোৰত?

বন্ধুসকল
ক্ষান্ত হোৱা তোমালোক
স্বাধীনতা এই পথেৰে বহু দূৰ।। □

বেদনা

শ্রী নিপু দাস
উঃমাঃ দ্বিতীয় বৰ্ষ

মোৰ বুকুত কি হ'লে,
মোৰ দুখ মোৰ আনন্দ।
কিহে ব্যাপক কৰি তোলে,
মোৰ অনুভৱে অনুভৱে।

তোমাৰ মনৰ গুণ গুণ শব্দ,
এনেকৈ উৰুৱালে।
যেন তাৰ টো বাগৰি যায়
মোৰ বুকুৰ ভিতৰে বাহিৰে।
সম্ভৱত তোমাৰ প্ৰগলভ্ প্ৰেমে,
মোক ছাই কৰি পুৰি নিব ক্ৰমে।

‘মহিনাচ-পইন্ট’

শ্ৰী মিতাচা বৰুৱা
উঃমাঃ দ্বিতীয় বৰ্ষ

শিশুৰ সংগ্ৰাম

শ্ৰী নিলাক্ষী শৰ্মা।
উঃ মাঃ দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

মই ভৱা নাছিলো, আৰু আজিও নেভাবো
মই নহ'লে কাৰোবাৰ জীৱনৰ ছন্দ পতন হ'ব,
স্থবিৰ হব গতিশীল সময় আৰু.....
হেৰুৱাব জীয়াই থকাৰ অৰ্থ,
মইতো কাৰো জীৱন বৃত্তৰ কেন্দ্ৰ নহয়
তুমি নেভাবিবা.....
মই আবেগিক হৈছো, কথাবোৰ আবেগসনা হৈছে।
মানসিকতা অপৰিবৰ্তিত আজিও,
তাহানি যি ভাৱিছিলো, আজিও তাকে ভাবো,
তাকেই বিশ্বাস কৰো আন্তৰিকতাৰে।
মোৰ এটি অনুৰোধ..... ?
মোৰ ভাৱনাত যতি নেপেলাবা,
বিশ্বাসৰ সৌধ থান-বান নকৰিবা,
মোক মোৰ ম'তেই ভাবিবলৈ দিয়া,
মোক মোৰ সতেই থাকিবলৈ দিয়া,
মই সেই সময় নহয়; সেই গতি নহয়,
মই সেই কবি নহয়; সেই শিল্পী নহয়,
মই সেই অতীতৰ ৰজা-মহাৰজা নহয়,
মই মাথোঁ..... ?
মই মাথোঁ..... ? □

মনত আছেনে বাক
সৌ সিদিনাৰ পোন্ধৰ আগষ্টৰ
দিনৰ কথা ?
কিছুমান নিস্পাপ শিশুৰ
হত্যাৰ কথা !
তেওঁলোকে জানিছিল নে বাক
স্বাধীনতা কি সংগ্ৰাম কি ?
অথচ আগবাঢ়ি গৈ আছিল,
কিন্তু প্ৰচণ্ড বতাহ এজাকে
তেওঁলোকক উৰুৱাই নিলে
দূৰ-দিগন্তলৈ আৰু..... !
সিদিনাৰ পুৱাৰ বেলিটোৱে
তেওঁলোকৰ ৰক্তেৰে যেন ফাকুখেলিব খুজিছিল
দূৰ আকাশৰ জোনটোৱে যেন নাওঁ হৈ
বাউলি মাতিছিল দূৰ দিগন্তলৈ..... ! □

জীৱন

শ্ৰী আদিত্য ভূঞা
উঃ মাঃ প্ৰথম বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

জীৱনত আছে বহুতো দুখ
যদিও আমি কৰো সুখ
সপোনত আছে বহুতো সুখ
যদিও আমি কৰো দুখ।
দিঠকত ভাবো বহুতো কথা
কিছু হে হয় সফল,
সপোনত দেখো নভবা কথা
সকলো নহয় বিফল।
তথাপি জীৱন বেদনাৰে ভৰা
ভগবানৰেই দান
সপোনো নহয় আশাৰ তৰা
এনেকৈয়ে ধৰো প্ৰাণ। □

নিষ্ঠুৰ - হৃদয়

মোৰ বুকুত, বেদনাৰ এই স্থায়ী ভাস্কৰ্য্য
এদিন নহয় এদিন অৱশ্যে.....
মোক এৰি যাবহৈতো লাগিলহেঁতেন তুমি;
যাবৰ বাবেহৈতো আহিছিলো তুমি মোৰ জীৱনলৈ
তথাপি বৰ নিষ্ঠুৰ, বৰ নিৰ্দয় তুমি;

যোৱাৰ পৰতো তোমাৰ খিল-খিল হাঁহিৰে
এবাৰলৈকো ফুলি উঠিবলৈ নিদিলো মোৰ বুকুত,
তুখৰ সেউজীয়া বাগিছা এখন।
মইতো ভুল কৰা নাছিলো,
কজলা তোমাৰ চাৰনিৰে নিচুকাই মোৰ
হৃদয় সাগৰৰ উত্তাল দুখৰ টো।
তুমিতো বুকুৰ যন্ত্ৰনাৰে,
পূৰণ কৰিবলৈকো নিদিলো মোক। □

কম্পিউটাৰ

শ্ৰী নিপামণি শইকীয়া
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ (কলা)
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

সমস্ত জ্ঞানৰ ভৰাল তুমি কম্পিউটাৰ,
যুগান্তকাৰী পৃথিৱীত তুমিয়ে দিয়া সত্যৰ সন্ধান।
নশলাগি নোৱাৰি তোমাৰ কৰ্তৃত্ব,
চিৰযুগমীয়া হৈ ৰব তোমাৰ এই অস্তিত্ব।
মানৱেই তোমাৰ শ্ৰজন সক্ষম।
অথচ মানৱেই তোমাৰ ব্যতিক্ৰম।
বুজন পৰিমাণৰ কৰ্তৃত্ব তুমি কৰা বহন,
আগন্তুক পৃথিৱীৰ তুমিয়ে লক্ষ্য চৰম।
বিগত বৰ্ষৰ তুমিয়েই নতুন প্ৰজন্ম,
চলন্ত পৃথিৱীত তোমাতেই ভৰসা সমস্ত।
নিৰাশকাৰী পৃথিৱীক তুমিয়ে দিছা সকাহ
আশাবাদী কৰিবলৈ তুমিয়ে দিব লাগিব উচ্ছাস।
বিজ্ঞানবাদী বিশ্বত বৰ্তমান যিহৰ বিস্তাৰ
মোৰ বিশ্বাস সেয়া মাথো কম্পিউটাৰ। □

বিবাদ

শ্ৰী কববী ডেকা
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ (কলা)

কি যে বিবাদময় জীৱন
নেথাকো নেথাকো লাগিছে মোৰ
মায়াকপী এই সংসাৰত।
সকলো ব্যস্ত মাথো নিজৰ বাবেই
নেভাবেকোনেও আনৰ বাবে
কি যে আচৰিত ইয়াৰ লোক
সকলোতকৈ উচ্চজীৱ হৈয়ো
নাইযে অকণো মানৱ জ্ঞান
সকলো ব্যস্ত মাথো
স্বাৰ্থৰ বাবেই
গোটাই জীৱন জুৰি।
এনেকৈ থাকিলে আৰু
নেলাগে বেছিদিন
ধ্বংস হ'বলৈ এই বিশাল পৃথিৱী
এইকথা ভাবি মোৰ নাইকিয়া হ'ল যে
চকুৰ টোপনি।। □

পৰীক্ষা

ৰূপাক্ষৰ দাস
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

পৰীক্ষা এই শব্দতো
তিনি আখৰেৰে গঠিত,
পৰীক্ষা ওচৰ চাপিলেই
মন হয় চিন্তিত।
পৰীক্ষাৰ পৰা বচাব
উপায় যে নাইকীয়া;
গৰমত হয় ছমহীয়া
ঠাণ্ডাত হয় বছৰেকীয়া।
মায়ে কয় পৰীক্ষা আহিল
“যা পঢ়িবলৈ যা;”
দেউতাই কয় পৰীক্ষা বেয়া হ'লে
“কি ফল হয় চা।”
আমিও কৰো চেপ্টা
পৰীক্ষা ভাল কৰিবলৈ
প্ৰথম দ্বিতীয় তৃতীয় হৈ
ঘৰৰ মান ৰাখিবলৈ। □

জীৱন মধুৰ মধুৰ হ'ল

ময়ূৰী বৰুৱা
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

লুইতৰ চাপৰিত কহুৱা বাউলী হ'ল
শব্দৰ জোৱাৰত বালি মাহী বলিয়া হ'ল
জীৱন মধুৰ মধুৰ হ'ল!
কইনা দৰাৰ খেলনা বোৰত
মাহ হালধীৰ গোক ভাল লগা হ'ল
মনবোৰ উদুলি মুদুলি হ'ল
কিবা কিবি ভাল লগা হ'ল
জীৱন মধুৰ মধুৰ হ'ল!
কুলি কেতেকীৰ মাতত
বহাগ অহা যেন লগা হ'ল
শৰতৰ শেৱালীওঁ কৃষ্ণ চূড়াৰ দৰে লগা হ'ল
দেউতাই কবিতা লিখি দিব নলগা হ'ল
জীৱন মধুৰ মধুৰ হ'ল!
দুৱৰি গছকি পখিলা
বিচাৰি আহোতে আহোতে
ফ্ৰক, স্কাৰ্টবোৰ আমনি লগা হ'ল
মন দেখো ময়ূৰী হ'ল
জীৱন মধুৰ মধুৰ হ'ল!!! □

আহ্বান

হিমাক্ষী চৌধুৰী
উঃমাঃ দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

অ, তোমালোক, তোমালোক কোন?
বুজিছো তোমালোক আজিৰ ডেকা,
তোমালোক নতুন মানুহ;
যাৰ হাতে হাতে আছে
একোটা জ্বলি থকা চিগাৰেটৰ টুকুৰা
আৰু একোটা গধুৰ AK47 ৰাইফল।
তোমালোকে চিঞৰা
আমি দেশ উদ্ধাৰ কৰিম,
কিন্তু ক'ত? আজি ধৰণীয়ে
চিঞৰিছে তোমালোকৰ বাবেই
মোক বক্ষা কৰা বুলি;
কিন্তু তোমালোকে শুনা নাই!
কেৱল তোমালোকৰ মনত হিংসা,
যি হিংসাই তোমালোকক বলিয়া কৰিছে
আৰু লগতে তোমালোকক সজাইছে
নতুন সাজত।
তোমালোকে পাহৰি পেলাইছা
অসমৰ সংস্কৃতিক,
অসমৰ বৰগীত,
আদৰি লৈছা স্বাৰ্থৰে ভৰা
এক নতুন পৃথিৱীক,
য'ত নাই দয়া, নাই ক্ষমা।
সেয়েহে নতুন প্ৰজন্ম
তোমালোক উভতি আহা
উভতি আহা আগৰ অসমীয়া হৈ
মহাত্মা গান্ধীৰ দৰে
অহিংসা পথেৰে ধৰণী উদ্ধাৰ কৰা।
এয়া যেন মোৰ নহয়
অসমী আইৰ আহ্বান। □

সেই পুৰণি আলিটো

শ্ৰী গিৰিজ নাথ
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

নৈৰ কাষেৰে বৈ যোৱা আলিটো
হয় এইটোৱেই আলি।
য'ত ধূলিৰ মাজত ওমলি
গৰকি আহিলো
জীৱনৰ বিশটা বসন্ত।
য'ত মুক্ত আকাশৰ তলত
চিলা উৰুৱাই চুবলৈ প্ৰয়াস কৰিছিলো
নীলাত আকাশ।
য'ত জোনালী গধুলি
সাধুকথাৰ মাজেৰে প্ৰবেশ কৰিছিলো
গোলাপৰ পাগৰিত।
য'ত প্ৰতিটো আবেলিৰ বতাহে
উৰুৱাই আনিছিল
বনৰীয়া ফুলৰ সুগন্ধি।
য'ত শুকুলা পাৰজাকে বিলাইছিল
শান্তিৰ বতৰ।
কিন্তু, এতিয়া ইয়াত প্ৰতিটো মুহূৰ্তত
পোৱা যায় বোমা-বাৰুদৰ গোন্ধ।
প্ৰতিদিনেই আলিটো বাঙলি হয়
কাৰোবাৰ কেঁচা তেজেৰে।
হয় এইটোৱেই সেই আলিটো। □

দুচকুত তোমাৰ অযুত স্বপ্ন

ধীৰাজ কাকতি
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

দুচকুত মোৰ অযুত স্বপ্ন
তৰাফুলহৈ ফুলে !
তোমাৰ হৃদয়ত
উথলি থাকে,
মৰম সাগৰৰ উত্তাল ঢৌ;
সিঁচি যোৱা মুকুত
মোৰ হিয়াত।
তুমি নাৰী
জাগ্ৰত জননী,
তোমাৰ সুপ্ত প্ৰকাশেই
এই ধৰণী।
মায়াবিনী তুমি
মায়াৰে মুহিছা
প্ৰলয় ৰুদ্ৰক!
হেজাৰজন শৰবিদ্ধ ভীষ্মকপী
প্ৰতি নিশা তুমি আহা,
মোক আঁচলৰ মাজত লৈ
কপালত তোলা
চুমাৰ মৃদু আলোড়ন।
কাণে কাণে কোৱা,
“ মোৰ সোণটো!
ফুলি উঠক
দুচকুত তোমাৰ অযুত স্বপ্ন। ” □

ধেমাজীত বোমা বিস্ফোৰণ

ধনবৰ কলিতা
দ্বিতীয় বৰ্ষ

শুকুলা মেঘৰ বুকুফালি
ওলাই অহা সুৰুজৰ কোমল পুৱাত
স্বাধীনতাৰ পতাকা
শান্তিৰ আকাশত উৰাৰ যোৱা
সেই.....ফুলৰ কলিৰ দৰে
কলি মেলি ওলাই অহা
কণ কণ শিশুৰ বুকুত
বোমাৰে কোনোবাই খেল খেলিলে।
এই বহল পৃথিৱীৰ বুকুত
অলেখ আশা বুকুত বান্ধি
শিক্ষাৰ দুৱাৰ দলিত খোজ দিয়া
কণ কণ শিশুবোৰ আজি নাই
সিহঁতেতো নাজানে
স্বাধীনতাৰ পতাকাৰ তলত
তেওঁলোকৰ শেষ দিন বুলি
নিৰপৰাধী শিশুক হত্যা কৰি
শান্তি বিচৰা
সেইদল সন্ত্ৰাসবাদী মানুহ নহয়
সিহঁত জানোৱাৰ
সিহঁত নলী-নৰ্দমাত পৰি থকা
জাৱৰ-জোথৰৰ একো একোটা পোক।
ছিঃ.....যিয়ে মানুহক মানুহ বুলি
গণ্য নকৰে

তেওঁলোক এই সমাজৰ যোগ্য হয়নে বাৰু ?

যি দৰে
নিৰপৰাধী শিশুৰ সতে
বোমা বাৰুদেৰে খেল খেলিলে
তেনেকৈ এদিন সিহঁতো
জুইত চগা পৰাৰ দৰে
জুলি-পুৰি শেষ হব লাগিব
কত মাক দেউতাকৰ বুকু
শুদা কৰি এৰি গ'ল
সেই থনুক থানাক মাতবোৰ
শামুকীয়া গতিৰ খোজবোৰ
শিমলুৱা হাঁহিবোৰ
আৰু এতিয়াও জিলিকি আছে
জোনাকৰ চোতালত বহি কোৱা সাধুবোৰ
নাই নাই.....
তেওঁলোকৰ মৃত্যু হোৱা নাই
তেওঁলোকে আমাক এৰি
কোনোবা এক চিৰ সুন্দৰ
ৰাজ্যলৈ উভতি গল
আকৌ কেতিয়া আহিব..... ?
আকৌ কেতিয়া আহিব..... ?
গোলাপৰ কলিবোৰ
শান্তিৰ ফুল হৈ ফুলিব! শান্তি আনিব, আকৌ কেতিয়া আহিব!!!

তুমি কোন?

শ্ৰী সুদেষ্ণা চৌধুৰী
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

হৃদয় বীণাত ঝংকাৰ তোলা
কোন তুমি মহাশ্বেতা?
মন ফুলনিত মধুপান কৰা
কোন দেশৰ পখিলা?
মোৰ আত্মা শিহৰিত কৰা
কোন দিশৰ মলয়া?
সংঘাত জৰ্জৰিত জীৱনত উদিত
বহু সাধনাৰ প্ৰেৰণা
মোৰ বহু আকাংক্ষাৰ আশাৰ
প্ৰাণৰ স্পন্দন তুমি
সবগৰ মোহনীয়া পৰী,
চিত্ৰ বিচিত্ৰ সাজেৰে
ফুল কোমল সুসমাৰে
থোকি বাথৌ কৰা
কোন তুমি বাক কোৱা!!! □

মোৰ জীৱনৰ জয়গান

শ্ৰী পাপৰি বৰগোহাঁই
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ (কলা)

মোৰ মানস দৃষ্টিৰ বিশাল পৰিধিত
ক্ষুদ্ৰ কেন্দ্ৰ মাথো মানসিকতা,
আশা-আকাংখাৰ অন্তৰালত আঁকি দিয়া হেজাৰ ব্যাসাৰ্ধৰ
গতিবেগ মাত্ৰ মোৰ অস্তিত্বৰ প্ৰবণতাত।
যি দেশেৰে মই যাওঁ মোৰ সংগ্ৰামৰ
অমিয়াভৰা স্থিতি আৰু পূৰ্ণতা বিচাৰি,
বাধ্যতাৰ সমাবেশতো মোৰ লক্ষ্যৰ গতি
যোৱা নাই আঁতৰি।
সময় বৃত্তত কেতিয়াবা আশা-নিৰাশাবোৰেই
মোৰ যাত্ৰাৰ নানা ইন্ধন,
যাৰ দহনে ধ্বংস নকৰে
সৃষ্টি কৰে হেজাৰ নতুনৰ।
যদি কেতিয়াবা মোৰ যাত্ৰাৰ মনে ইন্ধন শূন্যতাৰ
সন্মুখীন হৈছে, হতাশা পাইছে,
তেনে হতাশ গ্ৰস্ততাৰ সুযোগতেই মোৰ
আবেগিক মানসিকতাই সৃষ্টি কৰিছে হেজাৰ প্ৰেৰণাৰ।
মোৰ অচল পাখি আৰু ক্ষুদ্ৰ তুলাচনীৰ সান্নিধ্যত
মই আহিছিলো বাবেই আহি আছো,
যোৱাৰ পথেৰেই যাবলৈ প্ৰেৰণা বিচাৰো।। □

সংকল্প

শ্ৰী হিমাক্ষী ডেকা
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

নীলা আকাশৰ
সেউজ পথাৰৰ
ওপৰেদি উৰি যোৱা
এজাক পক্ষী,
এনেকুৱাই আছিল
মোৰ মৰমৰ সোণৰ অসমখনি।
এতিয়া মাথোঁ
ই হৈ পৰিছে
এক সুমধুৰ কল্পনা।
বৰ্তমান অসমত আছে মাত্ৰ
বাৰুদৰ ধোৱা,
অনাথ শিশুৰ ক্ৰন্দন,
কেচাঁ তেজৰ গোন্ধ।
কোনেনো কৰিলে এই অসমখনিক
একো একোটা শ্বাসৰুদ্ধ প্ৰহাৰ,
এই হিংসা, এই ধ্বংস, এই সন্ত্ৰাস
কোনেনো দুৰ কৰিব
এই অসমখনিৰ পৰা।
এই সকলোবোৰ হিংসাৰ পথ
আমিয়েই দুৰ কৰিব লাগিব,
এই সকলোবোৰ আঁতৰাই নিকা সমাজ
আমিয়েই গঢ়িব লাগিব,
প্ৰলয়ঙ্কৰী অতীত বিভীষিকাক
সমুদ্ৰৰ অটল গৰ্ভত বিলীন কৰি

নতুনত্বৰ বীজ
আমিয়েই সিঁচিব লাগিব,
লঠঙা বিৰণ গছবোৰ
পুনৰ্জীৱিত কৰি
উদিত হৈ তেজৰ চেকুৰা নথকা
এটা উদ্দীপ্ত সূৰ্য্য
আমিয়েই গঢ়িব লাগিব।
কিয়নো, আমি যে আই অসমীৰ সন্তান। □

মোৰ প্ৰেমৰ চকুলো

শ্ৰী প্ৰণীতা শইকীয়া
উঃ মাঃ দ্বিতীয় বৰ্ষ

তুমি কোন ?

মই নাজানো

তুমি আছিলি মোৰ হৃদয়ত

মই নজনাকৈ

এটি অবুজ ভাষা হৈ,

গোপনে হৃদয়ৰ কোঁহে, কোঁহে

তুমি আছিলি।

শৰীৰৰ প্ৰত্যেক শিৰা-উপশিৰাই।

তুমি বৈ গৈছিলি

এখনি নদী হৈ

সেউজীয়া সপোন তুমিয়েই বহিছিলি

মোৰ নয়ন প্ৰান্তত

কিন্তু অজানিতে কিয়

ফাগুৰ প্ৰচণ্ড ধুমুহা হৈ গলা

শাওঁনৰ বাৰিষাৰ সৃষ্টি কৰিলা

মোৰ দুচকুত।

কোনে বাক উদঙাই চাব

সৰাপাতে ঢাকি থোৱা,

দুশাৰী শিলৰ মাজেৰে বৈ থকা

হৃদয়ৰ উপত্যকা নিজৰা

মোৰ অন্তশীল প্ৰেমবোৰ। □

ধুমুহা

শ্ৰী পিংকী দাস
উঃ মাঃ প্ৰথম বৰ্ষ (কলা)

দেখিলো এদিন এজাক প্ৰচণ্ড ধুমুহাই

আহিছে আগবাঢ়ি মোলৈ চাই চাই,

জীৱনটোক যে ৰাখিবৰ উপায় নাই

নাহিবা নাহিবা আৰু আগুৱাই।

বচিছিলো বহু সপোন জীৱনক লৈ

জীৱন নদীত আকৌ আহিম মই

বচিছিলো এইবোৰ মিছাই মই

নাহিবা নাহিবা আৰু আগুৱাই।

জীৱন বনত সুৰীয়া বাঁহীটি বজাই

গাথিছিলো মালা ধাৰি

আশাৰ ফুলেৰে সজাই

আশা বকুলৰ মালাধাৰী গল যে শুকাই

নাহিবা নাহিবা আৰু আগুৱাই।

কান্দিছো উচুপি অভাগন মই

ইমান নিৰ্দয়া হোৱা কিয় চেনাই

পৰিবনে জুৰ অৱসান হ'লে মই

নাহিবা নাহিবা আৰু আগুৱাই। □

TEACHING

..... A profession of my choice

Dr. Sarbananda Das
Principal

From time immemorial, teaching has been regarded as a noble profession. In spite of advancement and discoveries of many electronic teaching techniques, the importance of teachers in education has hardly been diminished.

Of course, in the new scenario of education system, inefficient teachers are easily singled out and outright rejected by the highly ambitious students-the real judges of the former.

An ideal teacher should be endowed with many good qualities like sincerity, punctuality, honesty etc besides a good deal of dedication.

But rapid commercialization prevailing in every sphere of modern life has not spared the teaching community too. The honest teachers get frustrated when they see that even the best products of them are deprived of their dues in respect of employment or other avenues.

Thus the real values of education are not always taken into account and so the persons in pursuit of them encounter a serious setback.. But a dedicated and noble teacher should realize that the wave of deterioration in those spheres of society is quite a temporary one and will subside in the long run and the good will triumph over the bad.

The role of a teacher in guiding the future generation cannot be overlooked. The position of a teacher in our Indian society was next to parents in respect and remains so till now.

Now, to speak for me, none of the above reasons was behind my choice of teaching as a profession. I hail from an economically backward cultivator's family in which no other member was literate. It was the teachers but for whom I would not have been what am I now. In sincere acknowledgement of their selfless care and guidance in building up my future, I vowed to be a teacher, so that I could give a little service to some unfortunate students with family background like mine.

Thus, my aim was to be a teacher per excellence.

But the tragedy is that before reaching my goal of life, the circumstances, have diverted me to, other way, nipping my whole efforts in the bud for good.

On the whole teaching still remains a profession of my choice and I ask my favourite students to follow me when they approach me for advice. □

RELEVANCE OF GANDHI

Anupam Thakuria
Lecturer, Deptt. of Economics

In a society ravaged by violence and mistrust it's not easy to think of Gandhiji and his non-violent principles. Those unscrupulous and irrational elements donot understand the language of Gandhi. But the truth is that still there are millions of helpless and concerned people who in the heart of hearts cry for the resurgence of a second Gandhiji who can bind all of us in the chord of love and brotherhood, who can take away the violence and enmity from our midst and who can help to build a society free from hatred, violence and injustice.

Gandhi is very much relevant in today's world because he had the prescriptions for almost all the socio economic maladies affecting our lives. He was a practical thinker in that he discussed all the issues ranging from production to distribution in economics, wealth and poverty, education, employment development theories and other social issues like war and peace, environment, balance of power etc.

Gandhi had a holistic view to human problems, in which reform or reconstruction should concentrate more or less at the same time, at all major levels of human existence. He believed that the individual was the prime mover of any development process and therefore individuals should be properly oriented and educated. He sincerely wanted people's participation and involvement in the socio-economic activities through which a sense of nationalism could also be propagated among the masses. According to Gandhi, people should be the instruments of change in a new economic order which would ultimately help in deliver the goods. A measure of coordination and integration at various levels of developmental efforts will lead eventually to the emergence of a non-violent nationalism and ultimately these nations would function together under a world federation where gap between the haves and the have-nots would be virtually obliterated.

Gandhian economic model was truly a third world model. He emphasized the need for decentralization and the limitation of human wants. To this end he suggested that the village should serve as a principal unit of production and consumption. He suggested need based production, based on raw materials found within the village. Apart from steering clear of the manipulations of the market system with its inherent exploitative features, this pattern of need based and decentralized economy would be operated by the individuals, families or kinship groups primarily for the satisfaction of their own basic needs or to be exchanged marginally within the compact village community. Hence the employment of a large labour force simultaneously with the availability of vast surplus production would make for a meaningful and near full employment for the entire village community which will suit the traditional agrarian economy.

Gandhi also envisaged a solution for the present day mal-distribution of wealth. In his

famous trusteeship principle the nation's wealth was treated as trust. For individual wealth the owner becomes a trustee. Trusteeship was based on the trust between the ruler and the ruled. He suggests that there should be a minimum wage and maximum ceiling for the capitalist's income and property. Though he was against the exploitation of capitalism, he was not against the capitalist. He only wanted the capitalists and rulers to become the trustees of their property by way of voluntarily renouncing their ownership of some of their vast kingdom of wealth. Thus under state regulated trusteeship, an individual would not be free to hold his wealth for selfish satisfaction in disregard to the interest of society. Hence the trusteeship provided a means of transforming the present capitalist order into an equalitarian one. Gandhian economic measures were economy measures. He was very much pained to see the wastage of resources and therefore he stressed, "we must become real trustees of the dumb millions and must keep full account of their money."

The mission of Gandhi's life was to make India self reliant and self sufficient. The important features of Gandhian economics was spinning, weaving and farming. He observed with the acute keenness of a researcher that before the British rule, India used to export hand woven clothes worth Rs. 30lac every year. During the British rule all export came to a halt and in a reverse process, India spent Rs. 60 crores every year to buy British exports. The Indian weavers lost their occupation and were totally impoverished. Therefore Gandhi revived the handloom and formed the Charkha Sangh. This used to contribute lacs of rupees to the national wealth every month. He observed that this industry contributed, in the course of 18 years, 4 crores of rupees in the pockets of lacs of the neediest men and women. Here he was confronted with a foreign correspondent who pointed out that spinning added only one or two annas a day to the spinner's income. Gandhi then reminded him of the fact that the average income per head per day in India was three paise only. Supplementing three annas a day in that case was plenty.

According to Gandhi, there couldnot be a greater symbol of non-violence than the charkha to meet the challenge of industrial violence in the coming decades. Besides it will also ensure employment to every man and woman in the village, It will also end migration from rural to the urban areas. Gandhi was trying to strike a balance between man and machinery and also between man and nature. He was very much against the dehumanizing effect of the machinery and modern industry. He was in favour of mass production provided it was produced by the masses and not by the selected few. Thus he provided prescription for the labour-surplus, job-scarce Indian economy and advocated a craft based education which was an "insurance against unemployment."

Thus Gandhi was a practical idealist and his philosophy was based on ethical values and the dignity of people. Martin Luther king (Jr.) puts it, "If humanity is to progress, Gandhi is inescapable-we may ignore him at our own cost." Herein lies the relevance of Gandhi. He is relevant wherever there's struggle for freedom, wherever there's struggle for justice and where there's the utter cry for development with equity and justice. □

LIBRARY AUTOMATION

Rama Kanta Baruah, M.Lib. Sc.
Librarian

In our country there are many rich libraries both Academic and Public having various collections of books/journals but it is impossible for all library users, particularly the researchers and scientists to acquire the day to day development of informations. The development of information know how has made it feasible for automation of libraries. The INFLIBNET (Information Library Networking) has come forward to organise automation of all the libraries located in different universities and colleges of India.

The library automation is a process or a system which operates automatically. Automation is the technology concerned with the design and development of a process and systems that minimise the necessity of human intervention in their operation. It is a process of mechanisation of library operation which are of a routine and respective nature.

The information storage and retrieval problem has become progressively more serious in recent years, especially in the areas of science and technology, where the volume of data and informations is increasing at an unprecedented, nearly exponential rate. Keeping in view the tremendous flow of information, to organise and disseminate information in a systematic way, computerisation is the only answer. Computer aided system is more convenient, more comprehensive and more flexible and economical.

Factors advocating for library automation :

1. Availability of computer at affordable costs.
2. Huge storage capacity
3. Faster data processing
4. Quick information retrieval and dissemination
5. Easy access of information
6. User-friendliness
7. Requirement of less number of staff.
8. Faster communication through Internet/E-mail

The success of Library automation and Networking depends mainly upon the proper planning and appropriate decisions taken by the authority, supply of sufficient number of computers, well equipment and trained manpower. Selection of good hardware, software should also be kept in mind by the authority so that library automation would function properly.

Reference :

1. Harolad of Library Science
  2. Planner, 2003
  3. Inflibnet News letters
- Area of Library Automation.
1. Acquisition
  2. Cataloguing and indexing
  3. Serial control
  4. Library Administration and Management
  5. On line Public access catalogue (OPAC)
  6. CD-ROM databases searches
  7. Resource sharing through library.
  8. Network/Internet based information searches
  9. Office information
  10. Information retrieval and its dissemination.

SNAP PHOTOSS

Professional & Fashion Photographer
North Guwahati, Abhayapur College Nagar - 31

CONTACT FOR

Still Photography, Digital Videography, Digial Video Editing, VHS to CD convert,
Digital Photo Print & other professional works.

For, H. K. Borah

14. The college has both internal and external audit system.
15. There is commitment and involvement of the teaching and non-teaching staff for the growth and development of the college.
Keeping in view of the goals and future plans of the college the Peer Team would suggest the following to the institution to consider.

Recommendations :

1. The remedial class system may be formalized for the benefit of the weaker students.
2. The college should have a teacher-counselling system where each teacher be assigned with a reasonable number of students to look after academic progress. They should also extend all help at the time of needs of the students.
3. The college may consider to strengthen the present system of home assignment.
4. Computer and reprographic facilities may be developed in the central library and the library should also provide book bank facilities to the students.
5. The college may provide hostel accommodation to the students besides providing bus facilities at subsidised rate to enhance the students strength.
6. The playground may be properly maintained and college may consider to improve the existing sports facilities.
7. The college is offering traditional courses since its inception. Hence, it is high time for the college to introduce the following job oriented courses in different departments in view of the expertise and availability of infrastructure :
  - (a) The department of Botany may start courses like Mushroom Culture, Ethno-Botany, Floriculture and Food Processing ;
  - (b) The department of Zoology may start a course on Fisheries and Bio-Technology ;
  - (c) The department of Economics may offer courses in Entrepreneur Development, Tribal Economy and Environmental Economics ;
  - (d) The department of History can start courses like Travel and Tourism Management and Tribal Studies.
8. To make the teaching-learning process more interesting and participating, the college should encourage extensive use of modern teaching techniques like audio-visual aids and Over Head Projector for class room teaching in all the departments.
9. The Alumni association which has been able to mobilize resources for the benefit of the college may be further strengthened.
10. The college may consider to improve the present counselling and guidance cell with suitable strategies.
11. The college may train the administrative staff in the use of computers to enable

- them to discharge their duties more efficiently.
12. The college may consider to improve the existing system of grievance redressal.
  13. The college may also consider to formalize the mechanism for collecting feedback from the students on the various aspects of their learning.
  14. The college may send the proposal to UGC to start a YOGA CENTRE.

The Peer Team is of the opinion that this exercise will be useful to the institution to initiate the quality education and enhance strategies towards further academic growth and development. The Peer Team desires to record its appreciation for the excellent co-operation and hospitality extended to its members by the college during the visit.

The team also acknowledges the positive attitude of the teachers, students, employees, alumni and administration helping the assessment by providing all the necessary information and support. □

Name of the Peer Team Members :

1. Prof. A.P. Padhi
(Chairman) 9/9/04
2. M. Choudhuri
Prof. M. Choudhuri 9.9.04
(Member)
3. Dr. S. Bhowmik
(Member Co-ordinator) 9/9/04

THE COMPUTERS

Digvijoy Hazarika
H.S. 1st Year (Science)

Modern age is believed to be the age of computers. A computer has become a symbol of modern developments. It can be described as the most brilliant and the latest child of science.

Invented by Charles Babbage initially and developed by many other scientists. This machine is more than a calculator. Besides doing all the numerical operations, it can also store informations and has memory. By this memory we can recall whatever information we need whenever we want.

A computer has to be 'told' what it must do. That instruction is known as programme. A computer can do different functions with the speed of light. A modern, highly developed computer can predict weather, write poetry, compose music, play chess and can also teach various subjects if required. It can make reservation for the various railway or airline routes. It can operate Radar and guide Radar. The personal computer can now keep one's personal record as if it is one's private secretary. It can do all these duties with lightning speed and that too without committing mistakes. Although computers can not replace men, they can efficiently take away the repetitive and boring job to keep human mind free for creative thinking. It is really a boon for the modern man. □

M/S KAMARUPA

Rupayan Arcade Building
SS Road, Fancy Bazar, Guwahati - 781001
DEALS WITH:- ALL SCHOOL COLLEGE UNIFORM, VARIETY OF SUITING & SHIRTINGS

Do you Know ?

Rajib Dewri
TDC 1st Year

- Who was the British Governor General at the out break of the first war of Indian independence in 1857?
Ans : Lord Canning.
- Which branch of Mathematics deals with systems that are inherently unstable and unpredictable?
Ans : Chaos theory.
- What are the salt producing elements collectively called ?
Ans : Halogens.
- Which plant flavour takes its name from the Spanish for a little seed?
Ans : Vanilla.
- Which German Chemist along with Fritz Strassman discovered nuclear fission in 1939?
Ans : Otto Hahn.
- In which sports are the national championships trophies named after prince Basalat Jah and Willion Todd awarded?
Ans : Basketball.
- In 1975 who became the first woman to climb Mt. Everest ?
Ans : Jumko Tabei.
- Which toxic gas was the first to be used in chemical warfare in first world war?
Ans : Chlorine.
- In 1997 who became the first person to address the UN General Assembly in Hindi?
Ans : Atal Bihari Vajpayee.
- For which of the books did V.S. Naipaul win the Booker prize in 1971?
Ans : In a Free State. □

TOMORROW IS A NEW DAY

Aditya Bhuyan
H.S. 2nd Year

Sometimes life leads you in the
directions that are beyond your
control.....

Sometimes things that happen
Do not make any sense and you
Do not feel the way you like to
Feel and you do not achieve
What you want to achieve.

Always remember the strength
Within you which will help you
bear the burden of today.....

There is always a hope that
Tomorrow is a new day and it
Shall be a better day. □

আলোচনী সম্পাদনা সমিতি (২০০৩-২০০৪)

থিয় হৈ (বাওঁফালৰ পৰা) : নৰজ্যোতি ভট্টাচাৰ্য্য, অমৰেন্দ্ৰ দাস, মৌচম কাকতি (উপ-সভাপতি), চন্দন কাকতি, চিমলা চমুৱা, মৃদুল বৈশ্য, নিপু দাস, কঙ্কণজ্যোতি তামুলী, ধীৰাজ শৰ্মা।

বহি : (বাওঁফালৰ পৰা) : অধ্যাপিকা বনিমা তালুকদাৰ, উপাধ্যক্ষ হাচমত আলি, অধ্যক্ষ ড० সৰ্বানন্দ দাস, অধ্যাপক তাৰিণীকান্ত হালৈ, অধ্যাপিকা সুজাতা দেউৰী, অধ্যাপক যতীন্দ্ৰ চৌধুৰী।

ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্যসকল (২০০৩-২০০৪)

থিয় হৈ (বাওঁফালৰ পৰা) : ধীৰাজ শৰ্মা (তৰ্ক বিভাগৰ সম্পাদক), মৃদুল বৈশ্য (সহঃসাধাৰণ সম্পাদক), কঙ্কণজ্যোতি তামুলী (আলোচনী সম্পাদক), চিমলা চমুৱা (সাংস্কৃতিক সম্পাদক), নৰজ্যোতি ভট্টাচাৰ্য্য (সমাজসেৱা বিভাগৰ সম্পাদক), পঙ্কজ নাথ (আন্তঃখেল সম্পাদক), অমৰেন্দ্ৰ দাস (বহিঃখেল সম্পাদক), নিপু দাস (ছাত্ৰ জীৱণি কোঠা সম্পাদক)

বহি (বাওঁফালৰ পৰা) : মৌচম কাকতি (উপ-সভাপতি), চন্দন কাকতি (সাধাৰণ সম্পাদক), অধ্যক্ষ ড० সৰ্বানন্দ দাস, উপাধ্যক্ষ হাচমত আলি (সভাপতি), অধ্যাপক যতীন্দ্ৰ চৌধুৰী (তত্ত্বাবধায়ক আলোচনী), অধ্যাপক অনুপম ঠাকুৰীয়া (তত্ত্বাবধায়ক তৰ্কবিভাগ)

Our College Football Team after being champion in the Inter College Football competition (Greater Guwahati) organised by I.I.T.G.

Mr. Niranjana Thakuria (TDC 1st Year)
Who successfully completed the last O.T.A. camp of NCC held at Kamptee.

Miss Dimpri Deka (H.S. 2nd Year)
Who obtained the First position in
the Essay Competition organised
by K.C. Das Commerce College in
November, 2004.

N.C.C Cadet Miss Pinky Barman
(T.D.C. 1st Year) who
participated in the last Republic
Day Celebration held in New
Delhi

Principal i/c H. Ali addressing the
student in the open meeting of
College Week Festival.

Welcoming the NAAC Peer Team to our
College on 8.9.04

Members of NAAC Peer Team and the
Well Wishers of the College in the Exit
Meeting on 9.9.04

Professor S. Sankara Jois,
President of College Governing Body,
inaugurating the College
Computer Centre on 04.09.04

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতেই জন্মভূমিৰ অস্তিত্ব বক্ষাৰ্থে যিসকল বীৰ বীৰাংগনাই জীৱন উচ্ছৰ্গা কৰিলে তেওঁলোকৰ প্ৰতি নতশিৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি যাঁচিলো আৰু লগতে যি সকল মহান ব্যক্তি আৰু মনিষীৰ প্ৰচেষ্টাত এই মহান জাতীয় অনুষ্ঠানটি সৃষ্টি হল সেই সকলৰ প্ৰতি মই মোৰ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম তথা কৃতজ্ঞালী যাঁচিলো।

উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয় শিক্ষাজগতত এক উল্লেখযোগ্য অধ্যায়, ইয়াতে হয় ভবিষ্যত প্ৰজন্মৰ অঙ্কুৰন, সঙ্কুৰিত হয় ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ স্বপ্ন, প্ৰতিধ্বনিত হয় অতীত ঐতিহ্য, ভবিষ্যত অসমৰ সোণালী স্বপ্নই ইয়াতে ৰূপ লয়। এনে এক মহান অনুষ্ঠানৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ দায়িত্ব ভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ সন্মুখত আছিল মোৰ এক স্বাৰ্থ আৰু মোৰ স্বাৰ্থ জড়িত আছিল মহাবিদ্যালয়খনৰ উন্নতিত এক সুস্থ শৈক্ষিক পৰিবেশ সৃষ্টি কৰি তাক বৰ্তাই ৰখা আৰু সমূহ নগাঁচিয়ানৰ প্ৰতি দায়বদ্ধতা পালন কৰাত যদি মই মোৰ স্বাৰ্থসিদ্ধি কৰিব পৰা নাই বা মোৰ দায়িত্ব পালন কৰিব পৰা নাই- মই জবাব দিহি হম নগাঁচিয়ান সকলৰ সন্মুখত। বিভিন্ন সমস্যাৰ মাজতো উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ে নিজৰ অস্তিত্ব বক্ষা কৰি আহিছে আৰু আশা ৰাখিছে মহাবিদ্যালয়ৰ ঐতিহ্য বক্ষাৰ বাবে এই পবিত্ৰ অনুষ্ঠানটি আৰু এখোজ আগুৱাই যাবলৈ সক্ষম হব।

আমি ভাবো উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ক আজি প্ৰয়োজন-

- ১। সুস্থ শৈক্ষিক পৰিবেশ।
- ২। বৃত্তি মুখী শিক্ষা
- ৩। আত্ম সচেতনতাবোধ
- ৪। কলেজখনৰ প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰতে শিক্ষক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে নিজা অনুষ্ঠান বুলি ভাবি লোৱা ইত্যাদি.....।

সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে এক গতানুগতিক পৰম্পৰাৰ মাজত আৱদ্ধ হৈ সময়খিনি পাৰ কৰা যেন লাগিল। মনত কিছু নতুনত্ব আছিল, চিন্তা আছিল, সপোন আছিল, আশা আছিল, কিন্তু সেইবোৰ বাস্তৱত ৰূপায়িত কৰিবলৈ যেন ব্যবস্থাতো সাজু নাছিল। বহুতো আক্ষেপ মনতে থাকি গ'ল, কিন্তু সতীৰ্থ সকলে যেন সেই সকলো মোৰ অসমৰ্থতা বুলি ধৰি নলয়, কিয়নো নিজাববীয়াকৈ কিবা এটা কৰাৰ সামৰ্থ মোৰ নাছিল। আমাৰ এবছৰীয়া কাৰ্যকালত মহাবিদ্যালয়ৰ কাৰ্য্যৰ খতিয়ান এনে ধৰণৰ :

- ১। পৰ্য্যাপ্ত পৰিমাণে শ্ৰেণী কোঠাৰ অভাৱ পূৰণ
- ২। উন্নত মানৰ কলেজ কেণ্টিনৰ ব্যৱস্থা

- ৩। ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ অভাৱ পূৰণ
  - ৪। জিৰণী কোঠাত খেলৰ সামগ্ৰী
  - ৫। খোৱাপানীৰ অভাৱ পূৰণ
  - ৬। চাইকেল ষ্টেণ্ড
  - ৭। কম্পিউটাৰ লেব'ৰেটৰী
  - ৮। বিজ্ঞান শাখাৰ লেব'ৰেটৰীৰ উন্নতি সাধন
  - ৯। কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সভাৰ সিদ্ধান্ত মৰ্মে ২০০৩-২০০৪ চনৰ "মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ পালন" আৰু বঁটা বিতৰণী অনুষ্ঠান সম্পন্ন।
  - ১০। গণেশ পূজা, শ্ৰীশ্ৰী সৰস্বতী পূজা, বিশ্বকৰ্মা পূজা আৰু নবাগত আদৰ্শ সভা পালন ইত্যাদি.....
- প্ৰতিবেদনৰ শেষত, যিসকল ছাৰ-বাইদেউ, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধবীয়ে মোক সমূহ কাৰ্য্যসূচীত সহায়ৰ হাত আগবঢ়ালে তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন সকলো ক্ষেত্ৰত এক নতুন ধাৰাৰে আগবঢ়াৰ আশাৰে প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছো।

জয়তু উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়

শ্ৰী চন্দন কাকতি

সাঃ সম্পাদক

উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

‘সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন’

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে সমূহ নগৰ চিয়ানলৈ মোৰ আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদকৰ দৰে এটি গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় বাব দি মহাবিদ্যালয়খনৰ সেৱা আগবঢ়াই যোৱাৰ যি সুবিধা কণ প্ৰদান কৰিলে তাৰ বাবে নগৰ চিয়ান বৃন্দ, বন্ধু-বান্ধবীলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদক ৰূপে দায়িত্ব লোৱাৰ পৰা আত্মনিয়োগ কৰিছিলো প্ৰতিশ্ৰুতি ৰক্ষা আৰু আপোনালোকৰ অসুবিধা সমূহ নিৰ্মূল কৰাৰ প্ৰয়াসেৰে। এবছৰ কাল দায়িত্ব মূৰপাতি লৈ আপোনালোকৰ সেৱা আগবঢ়োৱাত কিমান দূৰ সফল তাৰ বিচাৰ আপোনালোকৰ হাতত। সহঃসাঃ সম্পাদক হিচাপে সাধাৰণ সম্পাদক নোহোৱাৰ সময়ত সকলো কাম সুকলমে পালন কৰিছিলো। ইয়াৰ উপৰিও মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক কলেজ সপ্তাহ আৰু বিভাগীয় সম্পাদক সকলৰ লগত লগ হৈ মই বহুতো অবিহণা যোগাইছিলো। মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বস্বতী পূজাতো সাধাৰণ সম্পাদকৰ লগত বহুতো অবিহণা যোগাইছিলো আৰু আমাৰ কলেজৰ বিভিন্ন অনুষ্ঠানবোৰত আগভাগ লৈছিলো।

অৱশেষত মোৰ লগত থকা বন্ধু বান্ধবী তথা শিক্ষাগুৰু সকলে পৰামৰ্শ দিয়াৰ বাবে তেওঁলোকলৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ আৰু মোৰ মৰমৰ উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰণি মাৰিলোঁ।

শ্ৰী মৃদুল বৈশ্য
সহ সাধাৰণ সম্পাদক
উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা

উপ-সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন

জয় জয়তে উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষকে আদি কৰি শিক্ষাগুৰু আৰু কৰ্মকৰ্তা সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছোঁ লগতে উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকললৈ মই শুভেচ্ছা জনাইছোঁ।

উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ উপ-সভাপতি হিচাপে আমাৰ কাৰ্যালয়ত সম্পাদিত দুই এক কাৰ্যৰ খতিয়ান দাঙি ধৰাটোৱেই এই প্ৰতিবেদনৰ মূল উদ্দেশ্য। সেয়ে আমাৰ কাৰ্যকালৰ কিছু খতিয়ান মই ইয়াত দাঙি ধৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছোঁ।

আমাৰ কাৰ্যকালৰ আৰম্ভণি কৰিছিলো কলেজ সপ্তাহ উদ্‌যাপন কৰি। তাৰোপৰি সৰ্বস্বতী পূজা, নবাগত আদৰণি সভা, ব্যক্তিত্ব বিকাশ কেন্দ্ৰ, স্বাস্থ্য সজাগতা কেম্প ইত্যাদি আমি উদ্‌যাপন ও পৰিচালনা কৰিছিলো। ইয়াৰ উপৰিও উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ৰ নিয়ম-শৃংখলা বজাই ৰখাৰ বাবে আমি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ বাবে Uniform ৰ দিহা কৰিছিলো।

এই সকলোবোৰৰ উপৰি আমাৰ কাৰ্যকালৰ আকৰ্ষণীয় কাৰ্যবলী আছিল-আমাৰ মহাবিদ্যালয়লৈ ‘নাক’ দলক আদৰাৰ প্ৰস্তুতি। সেই সময়ত আমি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা শিক্ষক বৃন্দ সকলোবোৰেই অতি উৎসাহ আৰু সততাৰে ‘নাক’ অৰ বাবে বিভিন্ন কাৰ্যসূচী হাতত লৈছিলো যেনে-সাংস্কৃতিক, সামাজিক ইত্যাদি আৰু আমাৰ এই সমূহীয়া প্ৰচেষ্টাৰ ফলস্বৰূপেই আমাৰ উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ে ‘B’ গ্ৰেড পাবলৈ সক্ষম হয়।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্যকালৰ সময়ত সহায় সহযোগিতা তথা দিহা পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয় মাননীয় হাচমত আলীচাৰ দেৱ, শিক্ষাগুৰু বৃন্দ, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকল তথা বন্ধু-বান্ধবী সকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

“জয়তু উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়
জয়তু উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

মৌচম কাকতি
উপ-সভাপতি

উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

তৰ্ক বিভাগৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধাঞ্জলী যাঁচিছো সেই সকল মহান বীৰ বীৰংগনালৈ, যিসকলে তেওঁলোকৰ বৰ্তমান, আমাৰ ভৱিষ্যতৰ কাৰণে ত্যাগ কৰিছে। মই শ্ৰদ্ধাঞ্জলি যাঁচিছো সেইসকল মাতৃক যাৰ পুত্ৰই দেশৰ হকে জীৱন ত্যাগ কৰিছে।

মহাবিদ্যালয়ত প্ৰবেশ কৰিয়ে মই ব্যৱহাৰিক ভাৱে এটা কথা উপলব্ধি কৰিছিলো যে- ইয়াৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকল তৰ্ক আৰু ইয়াৰ আনুসংগিক বিষয়বোৰৰ প্ৰতি সচেতন নহয়। উদাহৰণ স্বৰূপে এটা কথা কওঁ যে - ২৬.৯.২০০৩ তাৰিখে Khadi and Village Industries Commission (KVIC) আৰু Society for Promotion of Entrepreneurship and Economic Development (SPEED) Guwahati য়ে আয়োজন কৰা তৰ্ক প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰিব বিচাৰি নিৰাশ হৈছিলো। সেই সময়ত আমি কেৱল শ্ৰীযুতা বণিমা তালুকদাৰ বাইদেউৰ সহায়ৰ কাৰণেহে প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰিব পাৰিছিলো আৰু উচ্চ-ভাৱে প্ৰশংসিত হৈছিলো। সিদিনাই মই প্ৰতিজ্ঞা কৰিছিলো যে মহাবিদ্যালয়ৰ তৰ্ক বিভাগৰ উন্নতিৰ কাৰণে কিবা এটা কৰিম আৰু সেই উদ্দেশ্য আগত ৰাখিয়ে তৰ্ক সম্পাদকৰ পদত নিৰ্বাচন খেলিছিলো আৰু সমূহ নগ'চিয়ান বন্ধু বান্ধৱীৰ বিশ্বাস আৰু সহায় সহযোগিতাৰ ফলত নিৰ্বাচিত হৈছিলো। মই নাজানো যে মই তেওঁলোকৰ বিশ্বাস কিমান ৰাখিব পাৰিছো কিন্তু মই কোনো দিনে চেপ্তাৰ ত্ৰুটি কৰা নাছিলো। বিভিন্ন অসুবিধাৰ ফলত বিশেষকৈ 'নাক'ৰ আগমনৰ সময়ত কিছুমান কাম চেপ্তা কৰিও কৰিব নোৱাৰিলো।

মোৰ কাৰ্যকালৰ প্ৰথম কাৰ্যসূচী "মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ"ৰ তৰ্ক বিভাগৰ বিভিন্ন আঁচনি আৰু অনুষ্ঠানবোৰ কিছু পৰিমাণে হ'লেও সফল কৰি তুলিবলৈ সক্ষম হৈছিল। এই ক্ষেত্ৰত নগ'চিয়ান বন্ধু-বান্ধৱী আৰু ছাত্ৰ বাইদেউ সকলৰ সান্নিধ্যৰ ফলতহে মই আগবাঢ়ি যাবলৈ প্ৰেৰণা পাইছিলো।

মোৰ কাৰ্যকালৰ ভিতৰত আন্তঃমহাবিদ্যালয় স্তৰৰ প্ৰতিযোগিতাবোৰত কিছু হলেও সফল ভাৱে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ক উপস্থাপন কৰিব পাৰিছো বুলি মোৰ বিশ্বাস। মোৰ কাৰ্যকালৰ ভিতৰত কেইটামান উল্লেখযোগ্য সফলতা হ'ল- ফেব্ৰুৱাৰীত Guwahati Refinery Training Centre ত অনুষ্ঠিত হোৱা 'National Productivity Council' ৰ তৰ্ক পৰা আয়োজিত Inter College Debate Competition ত অংশগ্ৰহণ কৰি প্ৰথম পুৰস্কাৰ আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ এজনে লাভ কৰে। তাৰ পিছত সাদিন আৰু প্ৰতিদিন গোস্বামীৰ তৰফৰ পৰা ১৭/৮/২০০৪ তাৰিখে আয়োজিত, কটন কলেজৰ চূড় মার্চন হ'লত অনুষ্ঠিত

আন্তঃ মহাবিদ্যালয় তৰ্ক প্ৰতিযোগিতাখনত অংশ গ্ৰহণ কৰি উচ্চ ভাৱে প্ৰশংসিত হৈছে। ইয়াৰ পাছত যুৱ বিকাশৰ উদ্যোগত আৰু খাদী আৰু গ্ৰামোদ্যোগ আয়োগৰ সহযোগত ৯/১০/২০০৪ তাৰিখে উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত হোৱা তৰ্ক প্ৰতিযোগিতাখনত ২য় আৰু ৩য় স্থান লাভ আৰু ৰচনা প্ৰতিযোগিতাত ৩য় স্থান লাভ কৰা হৈছে।

যদিও আমি আন্তঃ মহাবিদ্যালয় প্ৰতিযোগিতাত কিছু পৰিমাণে সফলতা লাভ কৰিছো তথাপিও কলেজত এতিয়ালৈকে সঠিক ভাৱে তৰ্ক বিষয়ক পৰিৱেশ এটা গঢ় লৈ উঠিব পৰা নাই। সেয়েহে আমি তৰ্ক আৰু ইয়াৰ আনুসংগিক বিষয়ৰ উন্নতিৰ কাৰণে 'Debators Guide' এটা স্থাপন কৰাৰ পৰিকল্পনা কৰি সকলো কাম কৰা হৈছে যদিও কিছুমান অসুবিধাৰ বাবে আনুষ্ঠানিক ভাৱে সম্পন্ন কৰিব পৰা হোৱা নাই।

জনা-নজনা, অভিজ্ঞ-অনভিজ্ঞ তথা-নানা সমস্যাৰ ধামখুমীয়াত মই মোৰ কৰ্তব্য পালনত কিমান দুৰ সফল হ'ব পাৰিছো তাৰ বিচাৰ সময় আৰু মোৰ অতি সহায়ক নগ'চিয়ানসকলৰ ওচৰত থাকিব। বিশেষকৈ কাৰ্যকালৰ গোটেই সময়ছোৱাত মোক নানা দিহা-পৰামৰ্শৰে প্ৰেৰণা-যোগোৱা-হাচমত আলি ছাৰ, তত্ত্বাৱধায়ক-অধ্যাপক শ্ৰীযুত অনুপম ঠাকুৰীয়া ছাৰ, শ্ৰীযুত যতীন্দ্ৰ চৌধুৰী ছাৰ, শ্ৰীযুত মৃগেন ডেকা ছাৰ, শ্ৰীযুতা বণিমা তালুকদাৰ বাইদেউ, শ্ৰীযুতা প্ৰতিমা বৰুৱা বাইদেউ, শ্ৰীযুতা ডেইজী দাস বাইদেউ আৰু সমূহ নগ'চিয়ান বিশেষকৈ-টিংকু, ডেইজী, ৰিমজিম, বিন্টি, মৌচুমী, বৰষা, ৰবিন, অনুপম, ৰবুদা, মৌচম দা হতৰ ওচৰত মই বিশেষকৈ ঋণী হৈ থাকিম।

আশাৰ শেষ নাই। আশা আছে বাবেই পৃথিৱীখন ইমান ধুনীয়া। মইয়ো আশা ৰাখিছো মই নোৱাৰাখিনি পৰৱৰ্তী প্ৰতিনিধিয়ে সম্পূৰ্ণ কৰিব। উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ৰ তাৰ্কিক জগতখন ফুলে-ফলে জাতিস্কাৰ হৈ উঠক। শেষত নব-নিৰ্বাচিত তৰ্ক সম্পাদকলৈ মোৰ ৰৈ যোৱা কামসমূহ সমাধান কৰিবলৈ অনুৰোধ জনাই মোৰ জ্ঞাত-অজ্ঞাত ভুলৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি মই মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলো।

জয়তু উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়। জয় আই অসম।

শ্ৰী ধীৰাজ জ্যোতি শৰ্মা,

তৰ্ক সম্পাদক

উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে ২০০৩-২০০৪ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদক ৰূপে সেৱা আগবঢ়াবলৈ দিয়াত মই উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক মোৰ কৃতজ্ঞতা যাচিছোঁ।

উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ৰ বহুতো সমস্যাৰ ভিতৰত ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ সমস্যা এটা। কাৰ্য্যভাৰ পোৱাৰ পিছৰে পৰা এটা স্থায়ী ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ কাৰণে বহু চেষ্টা কৰিছিলো। বহু চেষ্টা কৰাৰ পিছত আমাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ে এটা জিৰণী কোঠাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিছিল। আশা কৰো মোৰ পিছৰ সম্পাদকজনে এটা উন্নত মানৰ জিৰণী কোঠাৰ ব্যৱস্থা কৰি লব পাৰিব।

মোৰ এই কাৰ্য্যকালছোৱাত মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ, সৰস্বতী পূজা আৰু অন্যান্য সকলো দিশতে সহায় সহযোগ আগবঢ়াইছে।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত অজানিতে কৰা ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে সমূহ নগৰ চিয়ান আৰু মোৰ চিৰপূজ্য শিক্ষাগুৰুসকলৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছোঁ।

জয়তু উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়

শ্ৰী নিপু দাস
সম্পাদক, ছাত্ৰ জিৰণী কোঠা
উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

বহিঃখেল বিভাগৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে স্বদেশ আৰু স্বজাতিৰ হকে প্ৰাণ আহুতি দিয়া শহীদ সকলৰ স্মৃতিত মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিছোঁ।

বিভাগীয় দায়িত্ব বহন কৰি ক্ৰীড়া সমস্যাবহুল বিভাগটোৰ উন্নতি কৰাৰ অসীম আগ্ৰহ কৰিছিলো। মই মোৰ কাৰ্য্য সম্পাদন কৰাত ত্ৰুটি কৰা নাই। অনিচ্ছাকৃত ভুল আৰু অসমৰ্থতাৰ বাবে মই ক্ষমাৰ্থী।

উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ৰ ক্ৰীড়া বিভাগৰ দায়িত্ব মোৰ ওপৰত ন্যস্ত কৰা হৈছিল। সেই দায়িত্ব বিভিন্ন ঘাত-প্ৰতিঘাতৰ মাজেৰে পালন কৰিলো। সম্পাদক হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়েই মই বহিঃখেল বিভাগৰ খেল সমূহকলৈ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ চলাই নিছিলো।

সদৌ শেষত উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ৰ বন্ধু বান্ধবীয়ে মোৰ কাৰ্য্যকাল সুকলমে চলাই নিয়াৰ যি সহায় সহযোগ কৰিলে তাৰ বাবে তেওঁলোকক আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো আৰু উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ৰ ভৱিষ্যৎ উন্নতিৰ কল্পনাৰে সামৰিছোঁ।

‘জয়তু উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়’

অমৰেন্দ্ৰ দাস
বহিঃখেল বিভাগৰ সম্পাদক
উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

ଭାରତୀୟ ଗଣତନ୍ତ୍ର ସମାଜବାଦୀ ମୁକ୍ତିସୂଚୀ
କର୍ମାଳୟ ଲାଠି ଗୋଷ୍ଠୀ
ଶ୍ରୀ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଗୋଷ୍ଠୀ

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ଭାରତୀୟ ଗଣତନ୍ତ୍ର ସମାଜବାଦୀ ମୁକ୍ତିସୂଚୀ
କର୍ମାଳୟ ଲାଠି ଗୋଷ୍ଠୀ

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ଭାରତୀୟ ଗଣତନ୍ତ୍ର ସମାଜବାଦୀ ମୁକ୍ତିସୂଚୀ
କର୍ମାଳୟ ଲାଠି ଗୋଷ୍ଠୀ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ଭାରତୀୟ ଗଣତନ୍ତ୍ର ସମାଜବାଦୀ ମୁକ୍ତିସୂଚୀ
କର୍ମାଳୟ ଲାଠି ଗୋଷ୍ଠୀ

ଭାରତୀୟ ଗଣତନ୍ତ୍ର ସମାଜବାଦୀ ମୁକ୍ତିସୂଚୀ

ଭାରତୀୟ ଗଣତନ୍ତ୍ର ସମାଜବାଦୀ ମୁକ୍ତିସୂଚୀ
କର୍ମାଳୟ ଲାଠି ଗୋଷ୍ଠୀ
ଶ୍ରୀ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଗୋଷ୍ଠୀ

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ଭାରତୀୟ ଗଣତନ୍ତ୍ର ସମାଜବାଦୀ ମୁକ୍ତିସୂଚୀ
କର୍ମାଳୟ ଲାଠି ଗୋଷ୍ଠୀ

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ଭାରତୀୟ ଗଣତନ୍ତ୍ର ସମାଜବାଦୀ ମୁକ୍ତିସୂଚୀ
କର୍ମାଳୟ ଲାଠି ଗୋଷ୍ଠୀ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ଭାରତୀୟ ଗଣତନ୍ତ୍ର ସମାଜବାଦୀ ମୁକ୍ତିସୂଚୀ
କର୍ମାଳୟ ଲାଠି ଗୋଷ୍ଠୀ

ଭାରତୀୟ ଗଣତନ୍ତ୍ର ସମାଜବାଦୀ ମୁକ୍ତିସୂଚୀ

: সাংস্কৃতিক সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন :

জয়জয়তে ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহবিষয়ববীয়া তথা সমূহ নগৰ চিয়ান বন্ধু বান্ধবীলৈ আন্তৰিক ওলগ জনাইছোঁ। সাংস্কৃতিক সম্পাদিকাৰ পদত অধিষ্ঠিত কৰাৰ বাবে সমূহ নগৰ চিয়ান বন্ধু বান্ধবীলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ।

উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকল সাংস্কৃতিক দিশত যথেষ্ট আগবঢ়া যদিও প্ৰয়োজনীয় পৰিবেশৰ অভাৱত এই সমূহ সম্ভাৱনাময় বীজ অংকুৰিত হোৱা নাই। এই কথাৰ আমাৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ বিভিন্ন অনুষ্ঠানত অংশ গ্ৰহণ কৰা শিল্পী সকলক দেখিলেই পোৱা যায়। সীমিত সুবিধা আৰু উপযুক্ত প্ৰশিক্ষণৰ অভাৱ এই দিশৰ উন্নতিৰ প্ৰধান অন্তৰায়। আগত দিনসমূহত সংগীত চৰ্চাকে আদি কৰি সাংস্কৃতিক দিশৰ মৌলিক সুবিধাবোৰ গঢ়ি তুলি এক উপযুক্ত সাংস্কৃতিক পৰিবেশ গঢ়ি তুলিব বুলি আশা ৰাখিলো।

এই বছৰ “মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ”ৰ আৰম্ভণিৰ দিনা পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে এক বৰ্ণাধা সাংস্কৃতিক শোভাযাত্ৰা উলিয়ায়। নানা জাতি উপজাতিৰ বাবে বহণীয়া সংস্কৃতিৰে ভৰপূৰ অসমীয়া সংস্কৃতিৰ প্ৰতিভা আছিল এইবাৰৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ সাংস্কৃতিক শোভাযাত্ৰা। অংশগ্ৰহণকাৰীসমূহ নগৰ চিয়ানলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাইছোঁ। ইয়াৰ উপৰিও নৱাগত আদৰণি সভাত অনুষ্ঠিত সংগীত সন্ধিয়াতো আমাৰ বিভিন্ন শিল্পীয়ে নিজৰ নিজৰ প্ৰতিভাৰ চানেকী দাঙি ধৰিছিল।

প্ৰয়োজনীয় অৰ্থৰ অভাৱৰ বাবে এই বছৰ পৰিকল্পনা অনুযায়ী বহুত কাম কৰিব পৰা নগল। তাৰ বাবে মূলতঃ ময়েই ক্ষমা প্ৰাৰ্থী যদিও আনুসংগিক বহুতো এৰাব নোৱাৰা অসুবিধাই ইয়াৰ বাবে জগৰীয়া। আমাৰ পিছৰ সম্পাদক সকলে এই কথা ভালদৰে উপলব্ধি কৰিব।

শেষত মোৰ অতি শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰুসকলে তেখেত সকলৰ বহুমূলীয়া দিহা পৰামৰ্শৰ বাবে সশ্ৰদ্ধ প্ৰণিপাত আৰু কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ।

জয়তু উত্তৰ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়
জয়তু উঃ গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা
ধন্যবাদ

চিমলা চমুৱা

PRINCIPAL OF NORTH GAUHATI COLLEGE

NAME	FROM	TO
Sri Kukil Bezbaruah	4.9.62	28.12.63
Sri Manindra Kr. Barooah	26.12.63	31.3.94
Sri Bhaba Kanta Sarmah	14.94	31.8.98
Sri Dharendra Nath Kalita	1.9.98	31.3.03
Dr. Bhrigu Mohan Goswami	1.4.03	30.11.03
Hasmat Ali	1.12.03	14.9.04
Dr. Sarbananda Das	15.9.04	

GENERAL SECRETARIES OF NORTH GAUHATI COLLEGE STUDENTS UNION
(FROM 1962 A.D. TO 2003)

1. Arabinda Bora	1962-63	23. Dilip Kr. Medhi	1984-85
2. Narayan Kakoti	1963-64	24. Bikash Kakoti	1985-86
3. Kanakeswar Sarma	1964-65	25. Madhusudhan Medhi	1986-87
4. Amulya Bora	1965-66	26. Bikash Kakoti	1987-88
5. Harmohan Barman	1966-67	27. Anjan Kr. Deka	1988-89
6. Bhargab Sarma	1967-68	28. Gunin Das	1989-90
7. Hamen Sarma	1968-69	29. Satyendra Deka	1990-91
8. Keshab Talukdar	1969-70	30. Simanta Deka	1991-92
9. Keshab Talukdar	1970-71	31. Simanta Deka	1992-93
10. Guraram Saikia	1971-72	32. Jyoti Prasad Tamuly	1993-94
11. Latifur Rahman	1972-73	33. Utpal Tamuly	1994-95
12. Chanakya Bhattacharyya	1973-74	34. Dharmendra Tamuly	1995-96
13. Dhruva Baruah	1974-75	35. Lokendra Baruah	1996-97
14. Md. lam Ali	1975-76	36. Ashok Dutta	1997-98
15. Samedur Rahman	1976-77	37. Dharmendra Baruah	1998-99
16. Chandra Kanta Goswami	1977-78	38. Nitumoni Saikia	1999-2k
17. Sambhu Sarma	1978-79	39. Pranabjyoti Pathak	2000-01
18. Ashok Goswami	1979-80	40. Girindra Nath	2001-02
19. Rajen Bora	1980-81	41. Rupak Deka	2002-03
20. Dwijen Nath	1981-82	42. Chandan Kakoti	2003-04
21. Jogesh Saikia	1982-83	43. Mouson Kakoti	2004-05
22. Mrinmoy Dowka	1983-84		

নগৰ চিয়ানৰ সম্পাদকসকল

১।	প্রথম সংখ্যা (১৯৬৮-৬৯)	:	শ্রী ভুধৰ চৌধুৰী আৰু শ্রী কুশল দাস
২।	দ্বিতীয় সংখ্যা (১৯৭২-৭৩)	:	শ্রী নীলকান্ত নাথ
৩।	তৃতীয় সংখ্যা (১৯৭৬-৭৭)	:	শ্রী যাদৱ চন্দ্ৰ গোস্বামী আৰু শ্রী যুগল বৰুৱা
৪।	চতুৰ্থ সংখ্যা (১৯৭৮-৭৯)	:	শ্রী অৰবিন্দ পাঠক
৫।	পঞ্চম সংখ্যা (১৯৮২-৮৩)	:	শ্রী মন্টুৰাম দাস আৰু শ্রী মীনাকুমাৰী চৌধুৰী
৬।	ষষ্ঠ সংখ্যা (১৯৮৩-৮৪-৮৫)	:	শ্রী সৌৰভ বৰুৱা আৰু শ্রী অনন্ত কুমাৰ ডেকা
৭।	সপ্তম সংখ্যা (১৯৮৫-৮৬-৮৭)	:	শ্রী মুকুল বৰদলৈ আৰু শ্রী পৰাণী চৌধুৰী
৮।	অষ্টম সংখ্যা (১৯৮৭-৮৮-৮৯)	:	শ্রী প্ৰফুল্ল ডেকা আৰু শ্রী ভাস্কৰজ্যোতি কাকতি
৯।	নবম সংখ্যা (১৯৯৪-৯৫)	:	শ্রী ধৰ্মেন্দ্ৰ ডেকা
১০।	দশম সংখ্যা (১৯৯৬-৯৭)	:	শ্রী ক্ষীৰোদ শৰ্মা
১১।	একাদশ সংখ্যা (১৯৯৭-৯৮)	:	শ্রী হৰকান্ত কলিতা
১২।	দ্বাদশ সংখ্যা (১৯৯৮-৯৯)	:	শ্রী অৰ্চনা বৰা (মিলি)
১৩।	ত্রয়োদশ সংখ্যা (২০০০-০১)	:	শ্রী বিৰাজ কুমাৰ বৰা
১৪।	চতুৰ্দশ সংখ্যা (২০০২-০৩)	:	শ্রী মৃদুল বৈশ্য
১৫।	পঞ্চদশ সংখ্যা (২০০৩-২০০৪)	:	শ্রী কঙ্কণজ্যোতি তামুলী

FACULTY MEMBERS AND STAFF

PRINCIPAL : DR. SARBANANDA DAS, M.Sc.PH.D
 VICE PRINCIPAL (I/E) : MR. HASMAT ALI, M.Sc.

FACULTY MEMBERS

Department of Anthropology

1. Mr. Hasmat ali, M.Sc. (HOD)
2. Miss. Sandhya Das, M.A.
3. Mr. Tikendrajit Sarmah, M.A.
4. Mrs. Sewali Boissya, M.A.
5. Miss. Hridaya Das, M.A.

Department of Assamese

1. Mr. Tarini Kanta Haloi, M.A. (HOD)
2. Miss. Sikha Rani Kakati, M.A.
3. Mr. Denish Rabha, M.A.

Department of Botany

1. Mr. Nolin Chandra Bora, M.Sc.M.Phil (HOD)
2. Mr. Mrigendra Nath Deka, M.Sc.
3. Mr. Amarendra Kumar Sarmah, M.Sc.

4. Mr. Sashadhar Kalita, M.Sc.
5. Miss. Dipti Rani Saikia, M.Sc.

Department of Chemistry

1. Dr. Jili Bardoloi, M.Sc.Ph.D (HOD)
2. Mr. Madan Chandra Das, M.Sc.
3. Mr. Tapan Chandra Deka, M.Sc.
4. Mr. Pradip Kumar Kalita, M.Sc.

Department of Economics

1. Mrs. Meera Barooah, M.A. (HOD)
2. Mr. Anupam Thakuria, M.A.
3. Miss. Daisy Das, M.A.
4. Dr. Tajuddin Ahmed, M.A. Ph.D.M.Phil. B.Ed.

Department of Education

1. Dr. (Mrs.) Runumi Devi, M.A. Ph. D (HOD)
2. Miss. Kasturi Deka, M.A.

Department of Electronics

1. Mrs. Swapna Barkatoki, M.Sc. (HOD)
2. Vacant

Department of English

1. Mr. Jatindra Choudhury, M.A. (HOD)
2. Mrs. Sakha S Kashyap, M.A.
3. Mrs. Maloshi Choudhury, M.A.
4. Mrs. Jewellina Choudhury, M.A.

Department of Geography

1. Mr. Pratap Chandra Barman, M.A. (HOD)
2. Mr. Parsu Ram Barman M.A.M.Phil
3. Mr. Prabhat Sarmah, M.A. M.Phil
4. Mr. Bulen Kakati, M.Sc.
5. Mrs. Sujata Deori, M.A.

Department of History

1. Mr. Ajit Chandra Deka, M.A. (HOD)
2. Mrs. Sangeeta Bezbaruah, M.A.

Department of Mathematics

1. Mr. Ganesh Chandra Das, M.Sc. M.Phil (HOD)
2. Dr. Kukil Kumar Baruah, M.Sc. Ph.D
3. Mr. Ratnajyoti Sarmah, M.Sc.
4. Mr. Achyutananda Baruah, M.Sc.

Department of Physics

1. Mr. Tapan Kumar Sarmah, M.Sc. (HOD)

2. Mr. Hupesh Das, M.Sc.
3. Mrs. Rashmi Dutta, M.Sc.
4. Dr. Dilip Das, M.Sc. Ph.D

Department of Political Science

1. Mrs. Manisha Bhattacharyya, M.A. (HOD)
2. Mrs. Pratima Baruah, M.A.
3. Mrs. Banima Talukdar, M.A.

Department of Zoology

1. Mrs. Ellora Baruah, M.Sc. (HOD)
2. Mr. Sumanjit Kakati, M.Sc.
3. Mr. Prabhat Chandra Sarmah, M.Sc.
4. Mr. Jitendra Kumar Choudhury, M.Sc.

LIBRARY STAFF

1. Mr. Rama Kanta Barooh, M.L.I.Sc.
2. Mr. Babul Chandra Sarmah, B.A. (Library Assistant)
3. Mr. Arabinda Das (Bearer)

NON TEACHING STAFF

Head Asistant : Mr. Ramani Kanta Sarmah
Lower Divisional Assistant : Mr. Nabin Chandra Saikia

LABORATORY AND OFFICE BEARERS

1. Mr. Deben Kakati (Laboratory Assistant)
2. Mr. Pitambar Boishya
3. Mr. Upen Das
4. Mr. Dandi Ram Kalita
5. Mr. Basanta Saikia
6. Mr. Sukamani Deka
7. Mr. Niranjan Sarmah
8. Mr. Ratneswar Das
9. Mr. Bichitra Das
10. Mr. Umesh Kalita
11. Mr. Ruban Boro (Night Chowkidar)
12. Mr. Rathin Nath
13. Mr. Jagat Nath
14. Mrs. Mandira Boro
15. Mrs. Parbati Harijan (Sweeper - P.T.)
16. Mr. Humal Das (Gardener, P.T.)